

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για την ετήσια περίοδο 1^η Ιανουαρίου μέχρι 31^η Δεκεμβρίου 2017

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT A.B.E.E.

ΑΡ. Μ.Α.Ε: 31055/04/Β/94/157 (2006)

ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 001579901000

Ερμού 2 & Νίκης, Αθήνα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	Δηλώσεις των εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου	4
2	Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE» επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων για την χρήση 2017	5
3	Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	32
4	Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις	39
4.1	Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31/12/2017 (Εταιρική και Ενοποιημένη)	39
4.2	Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης 2017 (Εταιρική και Ενοποιημένη)	40
4.3	Κατάσταση Συνολικών Εσόδων της χρήσης 2017 (Εταιρική και Ενοποιημένη)	41
4.4	Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων	42
4.5	Εταιρική Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων	43
4.6	Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Εταιρική και Ενοποιημένη)	44
5	Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο	45
5.1	Αντικείμενο δραστηριοτήτων	45
6	Πλαίσιο κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων	47
6.1	Δήλωση συμμόρφωσης	47
6.2	Νόμισμα παρουσίασης	47
6.3	Χρήση εκτιμήσεων	47
6.4	Βάση επιμέτρησης	47
6.5	Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές	48
6.6	Συγκριτικά στοιχεία	48
7	Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές	48
7.1	Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	48
7.2	Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	49
8	Βασικές λογιστικές αρχές	54
8.1	Ενοποίηση	54
8.2	Μετατροπή ξένου νομίσματος	56
8.3	Ενσώματα πάγια	57
8.4	Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	58
8.5	Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	59
8.6	Χρηματοοικονομικά μέσα	59
8.7	Αποθέματα	61
8.8	Εμπορικές απαιτήσεις	61
8.9	Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	62
8.10	Μετοχικό κεφάλαιο	62
8.11	Δανεισμός	62
8.12	Τρέχον και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	62
8.13	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	63
8.14	Επιχορηγήσεις	65
8.15	Προβλέψεις	65
8.16	Αναγνώριση εσόδων και εξόδων	66
8.17	Μισθώσεις	66
8.18	Πληροφόρηση κατά Τομέα	67
8.19	Διανομή μερισμάτων	67
9	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης	67
10	Δομή του Ομίλου	70
10.1	Ενοποιούμενες εταιρείες του Ομίλου κατά την 31/12/2017	70
10.2	Μεταβολές στη δομή του Ομίλου	70
10.2.1	Μεταβολές σε μη ελέγχουσες συμμετοχές εντός της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31/12/2017	71
10.2.2	Λοιπές μεταβολές (πωλήσεις /ιδρύσεις /αρχικές αποκτήσεις) εντός της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31/12/2017	71
10.3	Θυγατρικές με σημαντικά ποσοστά μη ελεγχουσών συμμετοχών	71

11	Ενσώματα πάγια	72
12	Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	74
13	Επενδύσεις σε θυγατρικές	75
14	Επενδύσεις σε συγγενείς	77
15	Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	78
16	Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	79
17	Αποθέματα	80
18	Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	81
19	Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	82
20	Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	82
21	Ίδια κεφάλαια	83
22	Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία	84
23	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	86
24	Δανειακές υποχρεώσεις	87
25	Συμφωνία μεταβολής υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες	90
26	Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	90
27	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	91
28	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	91
29	Προβλέψεις	92
30	Πωλήσεις	92
31	Λειτουργικά έξοδα ανά κατηγορία	92
32	Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης	93
33	Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα – Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	93
34	Κέρδη ανά Μετοχή	94
35	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	95
36	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	96
37	Πληροφόρηση κατά τομέα	100
38	Μερίσματα	101
39	Αριθμός προσωπικού	101
40	Φόροι Εισοδήματος	102
41	Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	102
42	Πολιτικές και διαχείριση κινδύνων	103
43	Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	108
44	Έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	108
45	Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου με καταβολή μετρητών για την περίοδο από 20/06/2017 μέχρι την 31/12/2017	109
46	Στοιχεία και Πληροφορίες	111

1 Δηλώσεις των εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου

Στις κατωτέρω δηλώσεις, οι οποίες λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με τα άρθρο 4 παρ. 2 του ν.3556/2007, όπως ισχύει σήμερα, προβαίνουν οι ακόλουθοι εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και δη οι ακόλουθοι:

1. Βασίλειος Μπίλλης, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
2. Δημήτριος Γκούμας, Αντιπρόεδρος
3. Μιχαήλ Μαστοράκης, Οικονομικός Διευθυντής και Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Οι κάτωθι υπογράφωντες, υπό την ως άνω ιδιότητά μας, ειδικώς προς τούτο ορισθέντες από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΒΕΕ δηλώνουμε και βεβαιώνουμε με την παρούσα ότι εξ' όσων γνωρίζουμε:

- (α) οι συνημμένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΒΕΕ για την ετήσια περίοδο 01/01-31/12/2017 οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσης της Εταιρείας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, και
- (β) η συνημμένη έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 16 Μαρτίου 2018

Οι δηλούντες

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

**Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ
Δ.Σ.**

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Α. ΜΠΙΛΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 220063**

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΓΚΟΥΜΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 618155**

**ΜΙΧΑΗΛ Κ. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. Χ 625227**

2 Έκθεση Διαχείρισεως του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE» επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων για την χρήση 2017

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά στην χρήση 2017, συντάχθηκε δε και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις του νόμου 3556/2007 και τις επ' αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Στην παρούσα Έκθεση περιγράφονται συνοπτικά, χρηματοοικονομικές και μη πληροφορίες για την χρήση 2017, σημαντικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στην εν λόγω περίοδο (πριν και μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων) ως και οι προοπτικές της Εταιρείας και του Ομίλου. Επίσης γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Όμιλος και η Εταιρεία και παρατίθενται οι σημαντικότερες συναλλαγές που διενεργήθηκαν μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων.

1. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2017

1.1 Επιδόσεις και οικονομική θέση του Ομίλου

Το 2017, η Εταιρεία επέτυχε εκ νέου, αφ' ενός να αυξήσει τον κύκλο εργασιών της, απόρροια της στρατηγικής εξωστρέφειας που συστηματικά τα τελευταία χρόνια ακολουθείται και αφ' ετέρου να βελτιώσει περαιτέρω την οργανική της κερδοφορία. Η σκοπούμενη περίοδος χαρακτηρίστηκε από έντονη μεταβλητότητα στις αγορές των βασικών μετάλλων, μεταξύ των οποίων και στον μόλυβδο, που αποτελεί την κύρια πρώτη ύλη στην παραγωγή μπαταριών αλλά και την υποτίμηση του δολαρίου, συνδυασμός που δημιούργησε ένα δύσβατο επιχειρηματικό περιβάλλον στις αγορές όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Παρόλα αυτά, η γεωγραφική διασπορά της πελατειακής βάσης, σε συνδυασμό με την σημαντική αύξηση του όγκου πωλήσεων και την περαιτέρω βελτίωση της κοστολογικής βάσης, συνέβαλαν στην απορρόφηση των παραπάνω πιέσεων. Σημειώνεται ότι άνω του 90% του Ομιλικού κύκλου εργασιών πραγματοποιείται στις αγορές του εξωτερικού και κυρίως σε χώρες της ΕΕ.

Παράλληλα, ο Όμιλος συνέχισε την υλοποίηση του επενδυτικού προγράμματος επέκτασης της παραγωγικής του δυναμικότητας και μείωσης του κόστους παραγωγής, προκειμένου να επιτύχει περαιτέρω διείσδυση και ενίσχυση της ανταγωνιστικής του θέσης, στις μεγάλες αγορές μπαταριών έλξης (traction) της Ευρώπης και της Αμερικής. Εξάλλου, η ταχύτητα ανταπόκρισης στις απαιτήσεις της πελατείας, η υψηλή ποιότητα και το ανταγωνιστικό κόστος αποτελούν τους πλέον σημαντικούς παράγοντες επιτυχίας (critical success factors) στις διεθνείς αγορές που ο Όμιλος δραστηριοποιείται.

Σημαντική στην λειτουργία του Ομίλου υπήρξε και η συνεισφορά της θυγατρικής SUNLIGHT RECYCLING ABEE, με έδρα την Κομοτηνή και αντικείμενο την ανακύκλωση scrap μπαταριών μολύβδου. Έχοντας αυξήσει σημαντικά την παραγωγική της δυναμικότητα, κυρίως στο 2ο εξάμηνο, αλλά και εξορθολογίζοντας το μείγμα πρώτων υλών της, επέτυχε βελτίωση των παραγωγικών της δεικτών και κατ' επέκταση της λειτουργικής της κερδοφορίας. Σημειώνεται ότι η παραγωγική μονάδα της Κομοτηνής εξασφαλίζει άνω του 50% των αναγκών σε μόλυβδο του εργοστασίου παραγωγής μπαταριών, στην Ξάνθη.

Αναλυτικότερα, ο **Κύκλος Εργασιών** του Ομίλου το 2017 ανήλθε σε €194,5 εκ. , έναντι €153,9 εκ. το 2016, ήτοι αύξηση 26%, ο δε κύκλος εργασιών της Εταιρείας ανήλθε σε €222,8 εκ. , έναντι €168,4 εκ. πέρυσι, σημειώνοντας αύξηση 32%. Η εν λόγω εξέλιξη αποδίδεται κυρίως στη μεγέθυνση των μεριδίων αγοράς και του όγκου πωλήσεων στις μπαταρίες βιομηχανικών εφαρμογών και δευτερευόντως στην αύξηση της τιμής του μολύβδου και άρα και των τιμών προϊόντος, έναντι της αντίστοιχης περσινής ετήσιας περιόδου. Ιδιαίτερη δε αναφορά πρέπει να δοθεί στην συνεχιζόμενη ανάπτυξη των πωλήσεων των μπαταριών traction (έλξης), κυρίως στις απαιτητικές αγορές της Ευρώπης, απόρροια της μεγέθυνσης της αγοράς των ηλεκτροκίνητων περνοφόρων αλλά και σημαντικής βελτίωσης της ανταγωνιστικής θέσης της Εταιρείας, σε όρους ποιότητας, αξιοπιστίας και ταχύτητας εξυπηρέτησης του πελάτη.

Μικτό κέρδος: Το 2017 το μικτό κέρδος του Ομίλου ανήλθε σε €40,8 εκ. , έναντι €32,5 εκ. πέρυσι (αύξηση 26%), γεγονός που αποδίδεται αφ' ενός στην αύξηση του όγκου πωλήσεων και στην βελτίωση του προϊόντικού μείγματος και αφ' ετέρου στην αύξηση της παραγωγικότητας και στις δύο παραγωγικές μονάδες του Ομίλου. Σημειώνεται ότι η θυγατρική SUNLIGHT RECYCLING ABEE, στον δεύτερο ουσιαστικά χρόνο πλήρους λειτουργίας της, κατάφερε να βελτιώσει σημαντικά τους παραγωγικούς της δείκτες και να συμβάλει σε ποσοστό άνω του 50%, στο portfolio αγορών μολύβδου της μητρικής Εταιρείας.

Αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA): Σε επίπεδο Ομίλου, το EBITDA ανήλθε στα €22,0 εκ. (€21,5 εκ. η Εταιρεία) σημειώνοντας αύξηση 28% (25% για την Εταιρεία), απόρροια τόσο της προαναφερθείσας σημαντικής βελτίωσης στην μικτή κερδοφορία, σε συνδυασμό με την συγκράτηση και την αναλογικά μικρότερη αύξηση των εξόδων διάθεσης και διοίκησης. Το περιθώριο EBITDA δε, διαμορφώθηκε στο 11,3% έναντι 11,2% το 2016.

Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων: Δεδομένων των παραπάνω και σε συνδυασμό με τη μείωση των χρηματοοικονομικών εξόδων, απόρροια της απομόχλευσης των μεγεθών της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης (deleveraging), της σημαντικής μείωσης του κόστους δανεισμού και της βελτίωσης στη διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης, ο Όμιλος επέτυχε κέρδη προ φόρων €8,4 εκ. , έναντι €2,3 εκ. πέρυσι. Αντίστοιχα για την Εταιρεία, τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε €9,1 εκ. έναντι €5,3 εκ. το 2016.

Ο **καθαρός δανεισμός** του Ομίλου, διαμορφώθηκε στα €67,1 εκ. έναντι €75 εκ. την 31/12/2016. Σημειώνεται ότι τον Ιούνιο του 2017, η Εταιρεία εξέδωσε ομολογιακό δάνειο, ύψους €50 εκ., €27 εκ. των οποίων χρησιμοποιήθηκαν για την αποπληρωμή υφιστάμενου ομολογιακού δανεισμού. Τα Ίδια κεφάλαια ανέρχονται πλέον σε €38,1 εκ. έναντι €31,4 εκ. το 2016.

1.2 Επιλεγμένοι Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης («ΕΔΜΑ»)

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης («ΕΔΜΑ») στο πλαίσιο λήψης αποφάσεων σχετικά με τον χρηματοοικονομικό, λειτουργικό και στρατηγικό σχεδιασμό του καθώς και για την αξιολόγηση των επιδόσεών του. Οι εν λόγω δείκτες εξυπηρετούν στην καλύτερη κατανόηση των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου, της χρηματοοικονομικής του θέσης και της ρευστότητάς του. Ο Όμιλος θεωρεί ότι αυτά τα μεγέθη είναι σχετικά και αξιόπιστα για την αξιολόγηση της οικονομικής θέσης και απόδοσης του Ομίλου, ωστόσο δεν υποκαθιστούν τα χρηματοοικονομικά μεγέθη σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και πρέπει να διαβάζονται σε συνδυασμό με τις οικονομικές καταστάσεις των ΔΠΧΑ.

Παρακάτω παρατίθεται η εξέλιξη των βασικότερων χρηματοοικονομικών δεικτών, σε επίπεδο Ομίλου:

Χρηματοοικονομικοί δείκτες	31/12/2017	31/12/2016
Γενική ρευστότητα	125%	77%
Ίδια κεφάλαια / Σύνολο υποχρεώσεων	26%	24%
Καθαρός δανεισμός / EBITDA	3	4,4
Περιθώριο EBITDA	11,3%	11,2%

Επεξήγηση Χρήσης Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης

Γενική ρευστότητα:

Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού προς βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Τα εν λόγω σύνολο προκύπτουν αυτούσια από την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Καθαρός δανεισμός:

Το Καθαρό Χρέος υπολογίζεται ως ο συνολικός δανεισμός (συμπεριλαμβανομένων των «βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δανείων» όπως παρουσιάζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης μείον «Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα μετρητών». Ο σχετικός υπολογισμός παρατίθεται στην ενότητα 4 της παρούσης «Διαχείριση Κινδύνου Κεφαλαίου».

EBITDA (Earnings Before Interest Taxes Depreciation & Amortization):

Αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων. Οι συνολικές αποσβέσεις προκύπτουν μετά από το συμψηφισμό των αποσβέσεων των ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων με τις αντίστοιχες αποσβέσεις των τυχόν επιχορηγήσεων που έχουν ληφθεί για αυτά τα περιουσιακά στοιχεία. Ο εν λόγω δείκτης χρησιμοποιείται από τη Διοίκηση ως ένας εσωτερικός δείκτης απόδοσης της διαχείρισης των λειτουργικών δραστηριοτήτων του Ομίλου. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης τόσο πιο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της επιχείρησης. Ο υπολογισμός του δείκτη για τον Όμιλο και την Εταιρεία, παρατίθεται ακολούθως:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Υπολογισμός EBITDA	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Κέρδη χρήσης προ φόρων	8.436.875	2.292.068	9.050.257	5.270.973
Κέρδη / (ζημιές) από εταιρείες ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-211.313	173.025	0	0
Χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα	7.788.692	8.681.922	7.771.495	7.299.820
Αποσβέσεις	6.267.933	6.270.799	4.890.504	4.894.997
Αποσβέσεις επιδοτήσεων	-270.587	-247.000	-247.224	-247.000
EBITDA	22.011.600	17.170.814	21.465.032	17.218.790

Περιθώριο EBITDA (%):

Το περιθώριο EBITDA (%) υπολογίζεται διαιρώντας το EBITDA με το σύνολο του κύκλου εργασιών.

2. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ 2017

- Έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου ύψους €50 εκ. και εισαγωγή των ομολογιών προς διαπραγμάτευση στο ΧΑ: Αναφορικά με την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου και την εισαγωγή των ομολογιών της

Εταιρείας προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Οργανωμένης Αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών, η Εταιρεία ανακοίνωσε την 20/06/2017 ότι, κατόπιν ολοκλήρωσης της Δημόσιας Προσφοράς την 16η Ιουνίου 2017, και σύμφωνα με τα συγκεντρωτικά στοιχεία κατανομής που παρήχθησαν με τη χρήση του Ηλεκτρονικού Βιβλίου Προσφορών (Η.ΒΙ.Π.) του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εφεξής «Χ.Α.»), διατέθηκαν συνολικά 50.000 κοινές ανώνυμες ομολογίες της Εταιρείας με ονομαστική αξία €1.000 εκάστη (οι «Ομολογίες») και αντλήθηκαν κεφάλαια ύψους €50.000.000. Η συνολική έγκυρη ζήτηση που εκδηλώθηκε εντός του εύρους απόδοσης από επενδυτές, οι οποίοι συμμετείχαν στη Δημόσια Προσφορά, ανήλθε σε €124,416 εκ. Η τελική απόδοση των Ομολογιών ορίστηκε σε 4,25%.

Σκοπός του δανείου είναι αφ' ενός η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου δανεισμού, με όρους που ανταποκρίνονται στην τρέχουσα οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές του Ομίλου και αφ' ετέρου η χρηματοδότηση των αναπτυξιακών του σχεδίων, ήτοι αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού και περαιτέρω ενίσχυση της διεθνούς του παρουσίας. Πιο συγκεκριμένα, τα αντληθέντα κεφάλαια ύψους €50 εκ. θα χρησιμοποιηθούν από την Εταιρεία σύμφωνα με τους σκοπούς του ενημερωτικού δελτίου, ήτοι €27 εκ. για την αποπληρωμή μέρους υφιστάμενου βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού, €3 εκ. για την ίδρυση στο εξωτερικό δύο (2) θυγατρικών εταιρειών, €7 εκ. για την αγορά νέου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, €8 εκ. για την κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης και €5 εκ. για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας SUNLIGHT RECYCLING. Η χρήση των αντλούμενων κεφαλαίων για κάλυψη χρηματοδοτικών αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης ξεκίνησε άμεσα μετά την έκδοση εντός της χρήσης 2017 και τυχόν υπόλοιπο θα χρησιμοποιηθεί καθ' όλη την πενταετή διάρκεια του ΚΟΔ. Το προϊόν της Έκδοσης, έως την πλήρη διάθεσή του, θα επενδύεται σε βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις χαμηλού κινδύνου, όπως π.χ. προθεσμιακές καταθέσεις και συμφωνίες επαναγοράς.

Την 21/06/2017, ξεκίνησε και η διαπραγμάτευση όλων των ομολογιών της Εταιρείας (50.000 ομολογίες) στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της οργανωμένης αγορά του ΧΑ. Ο κωδικός διαπραγμάτευσης της ομολογίας είναι με ελληνική γραμματοσειρά «ΣΑΝΛΟ1» και με λατινική γραμματοσειρά «SUNLB1».

- Τον Ιανουάριο του 2017 η Εταιρεία εξαγόρασε από συνδεδεμένο μέρος το υπολειπόμενο μειοψηφικό ποσοστό 10,48% της SUNLIGHT RECYCLING AE και ως εκ τούτου πλέον κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω θυγατρικής. Το τίμημα της εξαγοράς ανήλθε σε €556 χιλ. ενώ η αξία των δικαιωμάτων των μη ελεγχουσών συμμετοχών κατά την ημερομηνία της εξαγοράς ανερχόταν σε €346 χιλ. Η διαφορά αναγνωρίστηκε απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου ως αποτέλεσμα αύξησης ποσοστού σε υφιστάμενη θυγατρική.
- Τον Νοέμβριο του 2017, η ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT προέβη στην σύσταση θυγατρικής εταιρείας με την επωνυμία RELIABLE BATTERY SOLUTIONS SRL στην Βόρεια Ιταλία, με σκοπό την συναρμολόγηση και την εμπορία βιομηχανικών μπαταριών. Η εν λόγω κίνηση εντάσσεται στα πλαίσια της ευρύτερης στρατηγικής της Εταιρείας για την διείσδυση σε νέα segments της ευρωπαϊκής αγοράς περονοφόρων αλλά και στην περαιτέρω ενίσχυση της παρουσίας της στις υφιστάμενες όμορες αγορές.
- Εντός του 2017, η OLYMPIA GROUP AE ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ απέκτησε με διαδοχικές εξαγορές μετοχών της SYSTEMS SUNLIGHT, το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

3. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι στις βασικές της αγορές, αυτές δηλαδή των μπαταριών έλξης και εφεδρικής χρήσης, κυρίως στην Ευρώπη, υπάρχουν σημαντικές ευκαιρίες για περαιτέρω μεγέθυνση του μεριδίου αγοράς και αύξηση των πωλήσεων του. Τους τελευταίους 18 μήνες, η μεταβλητότητα στην τιμή του μολύβδου, έχει δημιουργήσει προσωρινές αλλά ελεγχόμενες ανισορροπίες μεταξύ προσφοράς και ζήτησης, κάτι που φαίνεται ότι θα συνεχισθεί και στο προσεχές διάστημα. Ωστόσο, τα fundamentals των αγορών μπαταρίας έλξης και εφεδρικής ισχύος, είναι ιδιαίτερα ανοδικά, δεδομένης αφ' ενός της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης και άρα των αναγκών διακίνησης και αποθήκευσης εμπορευμάτων και αφ' ετέρου της τάσης σε πολλές ανεπτυγμένες περιοχές του κόσμου (ΕΕ, Β. Αμερική και Ανατολική Ασία) για προώθηση των «καθαρών» πηγών ενέργειας και κατά το δυνατόν αποτελεσματικότερη χρήση αυτής. Επιπλέον, ο Όμιλος μετά την έκδοση του ομολογιακού δανείου των € 50 εκ. έχει στην διάθεσή του τους απαραίτητους πόρους για την εφαρμογή των σχεδίων λελογισμένης επέκτασής του, τόσο παραγωγικά, συνεχίζοντας το πρόγραμμα αύξησης της δυναμικότητας και μείωσης του κόστους στα δύο εργοστάσια, όσο και εμπορικά, με την περαιτέρω ενίσχυση της παρουσίας του σε υφιστάμενες αγορές του εξωτερικού και την διεύρυνση σε νέες. Τέλος, θα συνεχίσει να διαθέτει πόρους και να έχει ως προτεραιότητα την ανάπτυξη τεχνολογικά προηγμένων προϊόντων και λύσεων αποθήκευσης ενέργειας, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης, καθιστώντας την SUNLIGHT ως έναν από τους πλέον καινοτόμους προμηθευτές μπαταριών, διεθνώς.

4. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑΣ

Πολιτικές και διαχείριση κινδύνων

Πηγές κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου δημιουργούν διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων, μετάλλου, πιστωτικών κινδύνων και κινδύνων ρευστότητας. Το συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης του κινδύνου του Ομίλου εστιάζεται στις διακυμάνσεις των αγορών και έχει στόχο να ελαχιστοποιήσει τις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις αυτών των διακυμάνσεων στην χρηματοοικονομική απόδοσή του.

Η διαχείριση του κινδύνου πραγματοποιείται από το Τμήμα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης της Εταιρείας, βάσει εγκεκριμένων πολιτικών. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του Ομίλου,
- Σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων.
- Εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη Διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Το Τμήμα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης δεν εκτελεί συναλλαγές κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή συναλλαγές που δε σχετίζονται με τις εμπορικές, επενδυτικές ή δανειοληπτικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, συμβόλαια προαγοράς/προπώλησης συναλλάγματος και μολύβδου, τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, λογαριασμούς εισπρακτέους και πληρωτέους, δάνεια, επενδύσεις σε χρεόγραφα και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβόλαια χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε παγκόσμιο επίπεδο και συνεπώς υφίσταται έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο, ο οποίος προέρχεται κυρίως από το Δολάριο ΗΠΑ και σε πολύ μικρότερο βαθμό από το Ρουμάνικο RON, ο δε μεγαλύτερος όγκος συναλλαγών πραγματοποιείται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου, δηλαδή σε Ευρώ (€). Ο κίνδυνος προκύπτει κυρίως από μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα και καθαρές επενδύσεις σε επιχειρήσεις εξωτερικού. Για τον περιορισμό του συναλλαγματικού κινδύνου, η Εταιρεία φροντίζει οι μελλοντικές εκροές χρημάτων σε ξένο νόμισμα να καλύπτονται από αντίστοιχες εισροές, στις δε περιπτώσεις που αυτό δεν είναι εφικτό, να προβαίνει σε προαγορά/προπώληση συμβολαίων συναλλάγματος (FX forward contracts).

Εάν τα ξένα νομίσματα είχαν ανατιμηθεί/υποτιμηθεί κατά 5% έναντι του Ευρώ με όλες τις υπόλοιπες μεταβλητές σταθερές και ο Όμιλος δεν είχε προβεί σε αντίστοιχες ενέργειες αντιστάθμισης συναλλαγματικού κινδύνου, η επίδραση στα λειτουργικά αποτελέσματα, στα Ίδια Κεφάλαια αλλά και στην καθαρή κερδοφορία του Ομίλου, για την τρέχουσα και την προηγούμενη περίοδο θα είχε ως εξής:

Ισοτιμία €/ \$ (ποσά σε € ' 000)	2017		2016	
	-5,00%	5,00%	-5,00%	5,00%
Καθαρά Αποτελέσματα προ φόρων	-1.198	1.198	-1.544	1.544
Καθαρά Αποτελέσματα μετά φόρων	-851	851	-1.096	1.096
Ίδια κεφάλαια	-851	851	-1.096	1.096

Κίνδυνος τιμών εμπορευμάτων

Οι τιμές των εμπορευμάτων (commodities) που προμηθεύεται ο Όμιλος καθορίζονται στις διεθνείς αγορές από την παγκόσμια ζήτηση και προσφορά και έχουν ως αποτέλεσμα την έκθεση του Ομίλου στη διακύμανση αυτών. Ειδικότερα, ο Όμιλος είναι άμεσα εκτεθειμένος στη διακύμανση της τιμής του μολύβδου και κραμάτων αυτού, καθώς αποτελούν τη βασική πρώτη ύλη και συνιστούν καθοριστικό παράγοντα διαμόρφωσης του κόστους παραγωγής συσσωρευτών/μπαταριών μολύβδου – οξέος (άνω του 50%) και συνεπακόλουθα της τιμής πώλησης των εν λόγω προϊόντων. Ο μολύβδος θεωρείται ένα εκ των βασικών μετάλλων (base metal) και η τιμή του διαπραγματεύεται σε οργανωμένα χρηματιστήρια, προεξάρχοντος του Χρηματιστηρίου Μετάλλων του Λονδίνου (London Metal Exchange ή LME).

Η προσπάθεια του Ομίλου είναι να προβαίνει, κατά το δυνατόν, σε φυσική αντιστάθμιση (natural hedge) μεταξύ πωλήσεων και αγορών (αντιστοίχιση του τιμοκαταλόγου αγοράς με την τιμή βάσης μολύβδου που χρησιμοποιείται στον τιμοκατάλογο πώλησης μπαταρίας). Στις περιπτώσεις εκείνες που η φυσική αντιστάθμιση της τιμής του μολύβδου δεν είναι δυνατή, ο Όμιλος χρησιμοποιεί εργαλεία αντιστάθμισης (OTC συμβόλαια), που έως τώρα φαίνεται να καλύπτουν σε σημαντικό βαθμό τις ανάγκες και να είναι συμβατά με τον τρόπο λειτουργίας του.

Κίνδυνος επιτοκίου

Τα στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου που εκτίθενται σε επιτοκιακές διακυμάνσεις αφορούν κυρίως στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων. Ωστόσο, στην παρούσα οικονομική συγκυρία χαμηλών επιτοκίων και ανάγκης διατήρησης άμεσης ρευστότητας, ο εν λόγω κίνδυνος θεωρείται χαμηλός. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος με την έκδοση του 5-ετούς ομολογιακού δανείου των €50 εκ., το οποίο φέρει σταθερό επιτόκιο (4,25%), έχει επιλέξει να διατηρεί ένα portfolio δανείων σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου. Σε κάθε περίπτωση, η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεσή του στον κίνδυνο επιτοκίου.

Την 31/12/2017, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά στον τραπεζικό δανεισμό του και στα ταμειακά διαθέσιμά του και ισοδύναμα διαθεσίμων τα οποία υπόκεινται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση ευαισθησίας του αποτελέσματος καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +/-1%.

Ο ΟΜΙΛΟΣ

	01/01/2017 - 31/12/2017		01/01/2016 - 31/12/2016	
Ποσά σε €	1%	-1%	1%	-1%
Επίδραση στα Αποτελέσματα χρήσης	-674.260	674.260	-822.655	822.655
Επίδραση στην Καθαρή Θέση	-478.725	478.725	-584.085	584.085

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	01/01/2017 - 31/12/2017		01/01/2016 - 31/12/2016	
Ποσά σε €	1%	-1%	1%	-1%
Επίδραση στα Αποτελέσματα χρήσης	-540.913	540.913	-624.874	624.874
Επίδραση στην Καθαρή Θέση	-384.048	384.048	-443.660	443.660

Πιστωτικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται στα κονδύλια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις», «Εμπορικές απαιτήσεις», «Λοιπές απαιτήσεις», και «Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα». Το Τμήμα Πιστωτικού Ελέγχου ελέγχει διαρκώς την πιστοληπτική ικανότητα των πελατών του Ομίλου και τα χαρακτηριστικά αυτών και διαμορφώνει αντίστοιχα την πιστωτική πολιτική. Λόγω της μεγάλης διασποράς της πελατειακής βάσης, ο Όμιλος αντιμετωπίζει σχετικά περιορισμένους πιστωτικούς κινδύνους, κάνει δε

συστηματική χρήση ασφάλειας πιστώσεων, factoring και όπου κρίνεται σκόπιμο προκαταβολών, ενέγγυων πιστώσεων και τραπεζικών εγγυήσεων.

Επιπλέον εφαρμόζει εγκεκριμένες διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου αναφορικά με την παροχή πιστώσεων, τα πιστωτικά όρια των πελατών και την διαχείριση της είσπραξης των απαιτήσεων. Οι απαιτήσεις αξιολογούνται συστηματικά ως προς την είσπραξιμότητα τους και αναγνωρίζεται πρόβλεψη επισφάλειας αυτών, όπου απαιτείται.

Κίνδυνος ρευστότητας

Η ορθή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει την επάρκεια χρηματικών διαθεσίμων και την ύπαρξη των αναγκαίων πηγών χρηματοδότησης. Το Τμήμα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης του Ομίλου διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας με βάση αναλυτικό ταμειακό προγραμματισμό του συνόλου των αναμενόμενων εισροών – εκροών, ο οποίος εκτελείται σε καθημερινή βάση, στα πλαίσια της διαρκούς λειτουργίας και απρόσκοπτης χρηματοδότησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με τη βελτιστοποίηση του λειτουργικού κεφαλαίου κίνησης, καθώς και την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών ορίων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων παρουσιάζουν θετικό κεφάλαιο κίνησης, ύψους €18,1 εκ. και €24,4 εκ. αντίστοιχα. Παράλληλα, ο Όμιλος και η Εταιρεία παρουσιάζουν θετικές λειτουργικές ροές, καθώς και ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια. Το ύψος των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδύναμων του Ομίλου την ίδια ημερομηνία ανέρχονταν σε €19 εκ. Περαιτέρω, υφίστανται αχρησιμοποίητα χρηματοδοτικά όρια προς την Εταιρεία, τα οποία και δύναται να χρησιμοποιηθούν εφόσον κάτι τέτοιο απαιτηθεί.

Διαχείριση κινδύνου κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Ομίλου και της Εταιρείας είναι να εξασφαλιστεί η υψηλή πιστοληπτική τους διαβάθμιση, η απρόσκοπτη λειτουργία της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας και η επίτευξη των αναπτυξιακών τους σχεδίων ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων.

Για τον σκοπό διαχείρισης κεφαλαίου ο Όμιλος παρακολουθεί τον δείκτη «Καθαρός δανεισμός προς Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων». Ως καθαρό δανεισμό, ο Όμιλος ορίζει το σύνολο των τοκοφόρων δανειακών υποχρεώσεων μείον το σύνολο των ταμειακών του διαθεσίμων.

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Χρηματοοικονομικοί Δείκτες				
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	61.796.375	41.264.758	60.676.584	37.484.352
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	19.477.664	33.113.223	11.168.310	17.242.960
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	4.792.666	7.827.776	3.721.066	6.756.176
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	-19.003.467	-7.163.453	-17.659.479	-6.457.907

Καθαρός δανεισμός	67.063.238	75.042.304	57.906.481	55.025.581
Ίδια κεφάλαια	38.061.162	31.364.182	46.277.018	38.868.571
Καθαρός δανεισμός / Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων	1,76	2,39	1,25	1,41

Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι

Ο σεβασμός και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν για τον Όμιλο απόλυτα συμβατές επιδιώξεις με την οικονομική και επιχειρηματική ανάπτυξη. Προς τούτο, παρακολουθεί στενά όλες τις αλλαγές στη νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος και φροντίζει να λαμβάνει εκ των προτέρων όλα τα απαιτούμενα μέτρα, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος μη έγκαιρης συμμόρφωσης με τη νομοθεσία αλλά και να ελαχιστοποιήσει το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα.

Κίνδυνος Προμηθευτών

Οι δύο παραγωγικές μονάδες του Ομίλου έχουν σημαντικό αριθμό προμηθευτών πρώτων υλών, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην αλλοδαπή. Στόχος του Ομίλου είναι η διατήρηση στενών και μακροχρόνιων σχέσεων με τους προμηθευτές που θα βασίζονται στα υψηλά ποιοτικά standards, την αξιοπιστία, το άκρως ανταγωνιστικό κόστος, τη διαφάνεια και την ηθική συναλλακτική συμπεριφορά. Ο Όμιλος εφαρμόζει πολιτικές για την διατήρηση εναλλακτικών πηγών προμήθειας, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ομαλή πορεία των δραστηριοτήτων του. Ωστόσο, το γεγονός ότι σημαντικό τμήμα των προμηθευτών είναι στην αλλοδαπή, ενδέχεται να δημιουργήσει δυσκολίες στην εφοδιαστική αλυσίδα. Προς τούτο, ο Όμιλος αξιολογεί την επίδοση των προμηθευτών ετησίως και προβαίνει σε διορθωτικές κινήσεις, ενώ στα πλαίσια της ασφάλειας της εφοδιαστικής αλυσίδας (πέραν της μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος), ήταν και η επένδυση στο εργοστάσιο ανακύκλωσης στην Κομοτηνή.

Κίνδυνος για την ασφάλεια των πληροφοριών και των προσωπικών δεδομένων

Στην σημερινή εποχή της νέας βιομηχανικής επανάστασης και του IoT, οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν κινδύνους αναφορικά με την ασφάλεια των πληροφοριακών τους συστημάτων και υποδομών, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ακεραιότητα και την ασφάλεια των πληροφοριών που διαχειρίζονται, όπως εμπιστευτικές εταιρικές πληροφορίες και προσωπικά δεδομένα. Η ασφάλεια των δεδομένων είναι από τις κύριες προτεραιότητες της SUNLIGHT. Επιπλέον, η Εταιρεία συλλέγει, αποθηκεύει και χρησιμοποιεί δεδομένα κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της και τα προστατεύει με βάση τη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων. Παρόλο που λαμβάνονται προφυλάξεις για την προστασία των δεδομένων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που προβλέπονται από τους ισχύοντες νόμους, τα μέτρα ενδέχεται να αποτύχουν, ως αποτέλεσμα ανθρώπινου σφάλματος ή τεχνολογικής αποτυχίας. Ο Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων περιλαμβάνει εκτεταμένες υποχρεώσεις για τις εταιρείες σε σχέση με διαδικασίες και μηχανισμούς επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων και σε περιπτώσεις παραβίασης επιτρέπει στις εποπτικές Αρχές να επιβάλλουν σημαντικού ύψους πρόστιμα. Ο Κανονισμός για την προστασία των δεδομένων θα τεθεί σε ισχύ στις 25 Μαΐου 2018, μετά από μια μεταβατική περίοδο δύο ετών.

Προκειμένου να περιορίσει τους σχετικούς κινδύνους, ο Όμιλος σε συνεργασία με ειδικούς συμβούλους, αναπτύσσει όλες τις αναγκαίες πολιτικές και διαδικασίες, επιβλέπει την εφαρμογή τους, σχεδιάζει νέα συστήματα και υποδομές ασφάλειας και αξιολογεί την αποτελεσματικότητά τους, μέσω συχνών ελέγχων ασφάλειας σε διάφορα συστήματα (penetration tests).

5. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη αναφέρονται αναλυτικά στη σημείωση 35 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

6. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Την 16/02/2018, τα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE και SUNLIGHT RECYCLING ABEE αποφάσισαν την έναρξη προπαρασκευαστικών ενεργειών για τη συγχώνευση με απορρόφηση της τελευταίας. Σκοπός της εν λόγω απόφασης ήταν η επίτευξη συνεργειών και η βελτιστοποίηση των παραγωγικών και διοικητικών λειτουργιών του Ομίλου SUNLIGHT. Η ως άνω συγχώνευση θα συντελεσθεί με βάση τις διατάξεις των άρθρων 69-77 και 78 του Κ.Ν. 2190/1920 και το άρθρο 54 του Ν. 4172/2013, ο δε ισολογισμός μετασχηματισμού ορίστηκε αυτός της 31/12/2017. Η ολοκλήρωση της ως άνω σκοπούμενης συγχώνευσης εναπόκειται στη λήψη των σχετικών αποφάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων και των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων των δύο εταιρειών ως και στην λήψη των προβλεπόμενων από την ισχύουσα νομοθεσία εγκρίσεων από τις αρμόδιες αρχές.

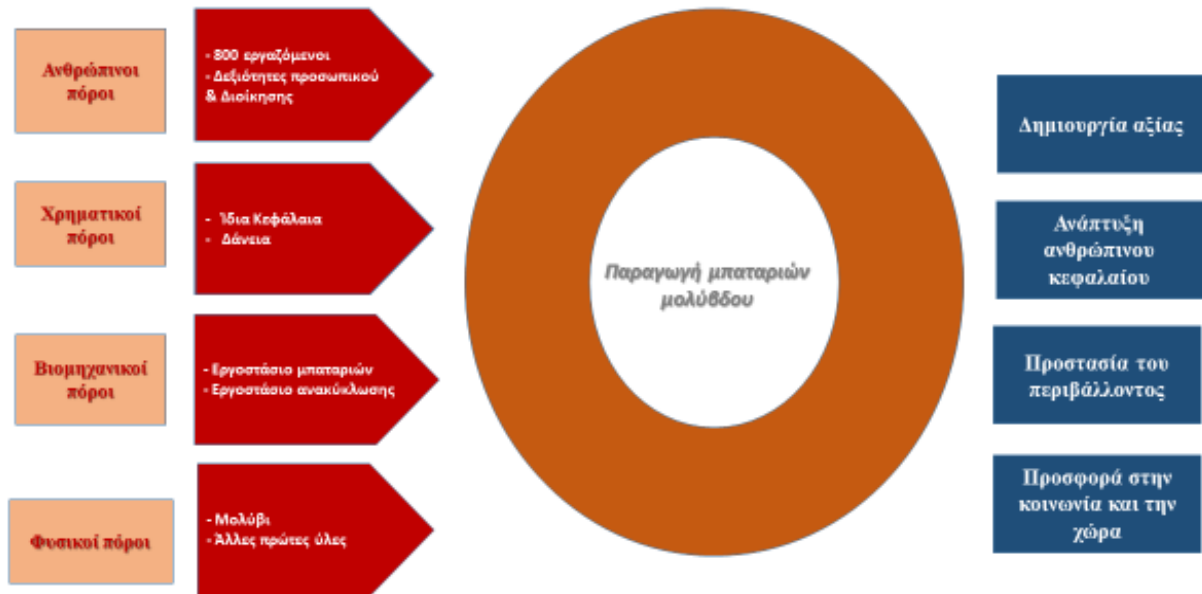
7. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Επιχειρηματικό Μοντέλο

Το επιχειρηματικό μοντέλο αποτελεί τη βάση της επιχειρηματικής στρατηγικής και λειτουργίας του Ομίλου, ήτοι τον τρόπο με τον οποίο ο Όμιλος καταναλώνει πόρους, δημιουργεί και προσφέρει αξία. Η δραστηριότητα της SUNLIGHT στην παραγωγή και διάθεση μπαταριών μολύβδου για διάφορες εφαρμογές, συνιστά το σύνολο των ενεργειών που απαιτούνται για τη δημιουργία αξίας, την ικανοποίηση των αγορών, τη διατήρηση και δημιουργία σχέσεων με τους πελάτες και την ικανοποίηση των λοιπών ενδιαφερόμενων μερών (stakeholders). Για την πραγματοποίηση των παραπάνω απαιτούνται διαφόρων ειδών πόροι όπως χρηματικοί, φυσικοί, βιομηχανικοί και ανθρώπινοι.

Για την ομαλή λειτουργία του Ομίλου πρέπει να εφαρμόζεται ένα πλέγμα κανόνων, οι οποίοι θα καθορίζουν τα πλαίσια στα οποία θα επιδιώκεται η επίτευξη των στόχων του. Με την Εταιρική Διακυβέρνηση, την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, τα συστήματα διαχείρισης κινδύνων, τη μέτρηση και ανάλυση των επιδόσεων, επιδιώκεται η οργάνωση και διοίκηση του Ομίλου, με στόχο την αύξηση της αξίας του, την παραγωγή ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, την προστασία του περιβάλλοντος και την κοινωνική προσφορά.

Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζεται το Επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου:

Έρευνα και Ανάπτυξη

Η καινοτομία αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες της εταιρικής στρατηγικής. Ο Όμιλος δραστηριοποιούμενος σε πλήθος αγορών στην αλλοδαπή, έχει αναπτύξει και αναπτύσσει προϊόντα με στόχο την βελτίωση της ποιότητας και των λοιπών τεχνικών χαρακτηριστικών των προσφερόμενων λύσεων, κατά τρόπο ώστε να ελαχιστοποιηθεί το συνολικό κόστος κτήσης (cost of ownership) του τελικού πελάτη. Οι πόροι για την έρευνα και ανάπτυξη κατευθύνονται αφ' ενός προς την ανάπτυξη προϊόντων με εναλλακτικές τεχνολογίες μπαταριών και αφ' ετέρου προς την σχεδίαση και παραγωγή μπαταριών για εναλλακτικές εφαρμογές ή για την διείσδυση σε νέες γεωγραφικές αγορές με ιδιαίτερες τεχνικές και ποιοτικές προδιαγραφές. Επίσης, ο Όμιλος συνεργάζεται με ινστιτούτα περί των ενεργειακών θεμάτων, εκπαιδευτικά ιδρύματα, συμμετέχει δε σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα, πολλαπλασιάζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την αποτελεσματικότητα και την απόδοση των διαθέσιμων χρηματικών και ανθρώπινων πόρων προς την έρευνα και ανάπτυξη. Τέλος, μέρος των προσπάθειών της ομάδας R&D του Ομίλου επικεντρώνεται στην βελτίωση της παραγωγικής διαδικασίας και της χρήσης των πρώτων υλών, με στόχο την κοστολογική υπεροχή (cost leadership).

Περιβαλλοντικά ζητήματα

Στον Όμιλο SUNLIGHT μας χαρακτηρίζει το αίσθημα ευθύνης απέναντι στο περιβάλλον, καθώς αυτό είναι αναπόσπαστο μέρος των δραστηριοτήτων μας.

Στόχος μας είναι να επιτύχουμε ανάπτυξη, η οποία θα ικανοποιεί τις υφιστάμενες ανάγκες, χωρίς να διακυβεύει τις ανάγκες των μελλοντικών γενεών. Στο πλαίσιο αυτό, εφαρμόζεται Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 14001:2004 για την SUNLIGHT και για τη SUNLIGHT

RECYCLING και του Κανονισμού 1221/2009 για την συμμετοχή οργανισμών στο Κοινοτικό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Οικολογικού Ελέγχου (EMAS), με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων μας.

Για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, αφιετηρία αποτελεί ο εντοπισμός όλων των περιβαλλοντικών πτυχών που ενέχουν οι δραστηριότητες του Ομίλου. Για κάθε μία από τις περιβαλλοντικές πτυχές που αναγνωρίζονται ανά δραστηριότητα, εντοπίζεται και η επίπτωση, που μπορεί να επιφέρει στο περιβάλλον.

Η αναγνώριση και εξέταση των περιβαλλοντικών πτυχών πραγματοποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη όλες τις συνθήκες λειτουργίας, κανονικές και μη, τα έκτακτα περιστατικά καθώς και τις καταστάσεις από άλλες δραστηριότητες. Επίσης, πραγματοποιήθηκε αναγνώριση και προσδιορισμός και των έμμεσων περιβαλλοντικών κινδύνων μέσω των οποίων η λειτουργία της εταιρείας θα μπορούσε να έχει επιπτώσεις στο περιβάλλον. Ως τέτοιοι κίνδυνοι, κρίθηκαν οι παρακάτω:

- Ατμοσφαιρική ρύπανση.
- Ανεξέλεγκτη διάθεση και πιθανότητα διαρροής επικίνδυνων υλικών στο περιβάλλον από απόβλητα πρώτων υλών ή τελικών προϊόντων σε υγρή κατάσταση κατά την αποθήκευση πρώτων υλών και προϊόντων.
- Ρύπανση εδάφους και υπεδάφους, η οποία μπορεί να προκληθεί από την απόρριψη επικίνδυνων αποβλήτων ή σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης.

Για τους ως άνω κινδύνους, έχουν ληφθεί και εξακολουθούν να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα.

Δείκτες ενέργειας και ανακύκλωσης

Παρακάτω παρατίθενται οι δείκτες, που παρακολουθεί η Εταιρεία και ο Όμιλος για τη μέτρηση του περιβαλλοντικού του αποτυπώματος, φροντίζοντας να ακολουθεί τις βέλτιστες κατά το δυνατόν πρακτικές. Ενδεικτικά αναφέρεται το κέντρο logistics της μονάδας στην Ξάνθη που ηλεκτροδοτείται σε μεγάλο βαθμό με φωτοβολταϊκά συστήματα. Επίσης, η SUNLIGHT RECYCLING πέρα από την ηλεκτρική ενέργεια που προμηθεύεται, χρησιμοποιεί φυσικό αέριο στην παραγωγική της διαδικασία. Η μονάδα δε, έχει σχεδιαστεί λαμβάνοντας υπόψη θέματα όπως η εξοικονόμηση ενέργειας κυρίως με τη μείωση των απωλειών ενέργειας σε βοηθητικές δραστηριότητες (αξιοποίηση των θερμών καυσαερίων κ.λπ.).

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται, με βάση το 2015 (δείκτης 100), η χρήση διαφόρων ενεργειακών πόρων (ηλεκτρική ενέργεια, προπάνιο και φυσικό αέριο) σε σχέση με την παραγόμενη ποσότητα, στις δύο μονάδες του Ομίλου, την τελευταία 3-ετία:

	2015	2016	2017	Παραγωγική μονάδα
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας GWh/στοιχείο	100,0	99,7	92,2	Συστήματα Sunlight
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας GWh/τόνο μολύβδου	100,0	45,6	40,9	Sunlight Recycling
Κατανάλωση προπανίου (τόνοι / στοιχείο)	100,0	84,1	67,1	Συστήματα Sunlight
Κατανάλωση φυσικού αερίου (Nm ³ / τόνο μολύβδου)	100,0	52,7	50,2	Sunlight Recycling

Ο Όμιλος διαχειρίζεται υπεύθυνα τον τελικό όγκο των αποβλήτων, τα οποία προκύπτουν από την παραγωγική του διαδικασία. Σε αυτό το πλαίσιο, φροντίζει να αυξάνει κάθε χρόνο το ποσοστό ανακύκλωσης αποβλήτων, όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα, αποδεικνύοντας έμπρακτα το ενδιαφέρον του για την αειφόρο ανάπτυξη. Επίσης, ο Όμιλος συνεργάζεται μόνο με κατάλληλα αδειοδοτημένες εταιρίες για τη μεταφορά, επεξεργασία και διάθεση των αποβλήτων του, τις οποίες ελέγχει συνεχώς, ως προς τη νομιμότητα και την ισχύ των προβλεπόμενων αδειών από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

Ποσοστό ανακυκλούμενων και μη αποβλήτων ανά έτος (tns)	2015	2016	2017
ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΑ / ΣΥΝΟΛΟ %	82,3	84,2	89,8
ΜΗ ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΑ / ΣΥΝΟΛΟ %	17,7	15,8	10,2

Ποσότητες ανακυκλωμένων στερεών αποβλήτων ανά έτος (tns)	2015	2016	2017
ΠΛΑΣΤΙΚΑ	27,1	9,9	37,2
ΞΥΛΟ	136,9	128,1	489
ΧΑΡΤΙ	68,9	101,9	152,3
ΙΛΥΣ ΓΥΨΟΥ	100	745,3	1.911
ΧΑΛΚΟΣ	15,1	0,5	9,5
ΣΙΔΗΡΟΣ	32,3	89,2	301,4
Κατανάλωση νερού	2015	2016	2017
Κατανάλωση νερού (m ³)	1.920	2.315	2.641

Περιβαλλοντική πρωτοβουλία GREEN MISSION

Η διοίκηση της SUNLIGHT RECYCLING, παρουσίασε το 2016 την περιβαλλοντική πρωτοβουλία Green Mission, η οποία φιλοδοξεί να ευαισθητοποιήσει το κοινό και τον επιχειρηματικό κόσμο σχετικά με την ορθή ανακύκλωση μπαταριών μολύβδου – οξέος. Οι δράσεις του προγράμματος έχουν ήδη ξεκινήσει και στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση 14.000 ελληνικών επιχειρήσεων που παράγουν ή/και διαχειρίζονται σημαντικές ποσότητες βιομηχανικών αποβλήτων. Ήδη, περισσότερες από 50 μεγάλες επιχειρήσεις από διάφορους κλάδους συμμετέχουν στο Green Mission.

Εργασιακά ζητήματα

Α. Πολιτική διαφοροποίησης και ίσων ευκαιριών

Ο Κώδικας Δεοντολογίας και Συμπεριφοράς θέτει την Ακεραιότητα ως βασική αξία για την καθημερινή συμπεριφορά όλων, υπογραμμίζοντας παράλληλα τη δέσμευση της Διοίκησης προς αυτή την κατεύθυνση. Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει τις κατάλληλες διαδικασίες, προκειμένου να εντοπίζονται οι ανάγκες κατάρτισης, να δίδονται κίνητρα στους υπαλλήλους, προκειμένου να επιτυγχάνεται η μέγιστη αποδοτικότητα τους, στο πλαίσιο ενός επαγγελματικού περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς. Κάθε ένας αναμένεται να επιδεικνύει εντιμότητα στις αλληλεπιδράσεις του/της με τους άλλους εργαζόμενους και εξωτερικούς φορείς, να αναφέρει ανησυχίες που αφορούν σε ίσες ευκαιρίες και να μην ανέχεται καταχρηστικές διακρίσεις οποιασδήποτε μορφής. Εάν υποπέσει στην αντίληψη κάποιου εργαζομένου μεροληπτική δραστηριότητα ή αισθάνεται ο ίδιος ή οποιοσδήποτε άλλος ότι είναι θύμα φυλετικής, θρησκευτικής, σεξουαλικής, ή άλλης

παρενόχλησης, καλείται να το αναφέρει στο Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού ή στον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης μέσω ηλεκτρονικής διεύθυνσης έγγραφης καταγγελίας (compliance@sunlight.gr).

Κατανομή ανθρώπινου δυναμικού της Εταιρείας, κατά φύλο και ηλικία	% των οργάνων διακυβέρνησης	% λοιπών εργαζομένων	Εξέλιξη συμμετοχής γυναικών στην διοίκηση της SYSTEMS SUNLIGHT	
Φύλο				
Άντρες	67*	88*		
Γυναίκες	33*	12*		
Ηλικία				
<30	_*	11*		
30-50	73*	75*		
>50	27*	14*		
Άλλοι Δείκτες Διαφορετικότητας				
Ετερόθρησκοι	-	16,3		
Έτος	Άντρες	Γυναίκες	% γυναικών διευθυντικές θέσεις	σε
2014	9	1	11%	
2015	8	2	20%	
2016	8	4	33%	
2017	8*	4*	33%*	

*Για το

2017 τα στοιχεία παραμένουν ίδια με το 2016

B. Υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, συστήματα εκπαίδευσης

Ο Όμιλος SUNLIGHT είναι από τους πρωτοπόρους στην Ελλάδα που εφάρμοσαν το 2004 ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής & Ασφάλειας βάσει του προτύπου OHSAS 18001. Το Σύστημα αυτό αποσκοπεί στην υποστήριξη, οργάνωση, υλοποίηση και συνεχή βελτίωση μοντέλων και πρακτικών, ώστε η λειτουργία της εταιρείας να πληροί όλες τις επιταγές της κείμενης ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας και ταυτόχρονα τις υψηλότερες απαιτήσεις ποιότητας, ελαχιστοποιώντας τις πιθανότητες ατυχήματος ή άλλου επιβλαβούς περιστατικού. Παράλληλα, η SUNLIGHT ως μέλος της Eurobat έχει ενεργό συμμετοχή στα σχετικά φόρουμ και παρακολουθεί διαρκώς τις διεθνείς εξελίξεις. Συγκεκριμένα:

- Καταγράφονται συστηματικά τα συμβάντα (ατυχήματα) και παραλίγο συμβάντα στον χώρο εργασίας.
- Εξετάζεται το επίπεδο έκθεσης των εργαζομένων στον μόλυβδο και ενημερώνονται τακτικά οι αρμόδιες αρχές.
- Εξετάζονται καθημερινά οι συνθήκες στους χώρους εργασίας.

Επίσης, για την επίτευξη του καλύτερου δυνατού περιβάλλοντος εργασίας, στον Εσωτερικό Κανονισμό Εργασίας διασφαλίζεται η δίκαιη αξιοποίηση του προσωπικού με έμφαση στην εκπαίδευση και την προσωπική ανέλιξη, περιγράφονται οι κανόνες συμπεριφοράς μεταξύ των εργαζομένων, ενώ αναλύονται και οι Πολιτικές Αμοιβών και Παροχών.

Εξέλιξη εκπαιδεύσεων σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας	2015	2016	2017
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT	333	460	500

SUNLIGHT RECYCLING

40,5

36

92

**Αποτελέσματα ιατρικών εξετάσεων των εργαζομένων της
SYSTEMS SUNLIGHT**
2015
2016
2017

ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

400

506

589

ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΡΒΑΙΝΟΥΝ ΤΑ ΕΠΙΤΡΕΠΤΑ ΟΡΙΑ

0

0

0

Καταπολέμηση της Διαφθοράς

Το όραμα του Ομίλου SUNLIGHT είναι να αποτελεί τον πλέον αξιόπιστο συνεργάτη και την πρώτη επιλογή των πελατών του, λειτουργώντας με ακεραιότητα. Για τον λόγο αυτό, δίδεται ιδιαίτερη σημασία στον έλεγχο των συναλλαγών με τους εξωτερικούς συνεργάτες, καθώς επίσης και στην ακεραιότητα των εργαζομένων του Ομίλου, οικοδομώντας καθημερινά ένα περιβάλλον διαφάνειας απαλλαγμένο από τη διαφθορά.

Προς αυτή την κατεύθυνση έχουν αναληφθεί μία σειρά από πολύ σημαντικές πρωτοβουλίες:

- Πολιτική κατά της Διαφθοράς, οι κανόνες της οποίας επιδρούν σε κάθε εμπορική και επιχειρησιακή πρακτική της Εταιρείας.
- Ερωτηματολόγια προς όλους τους προμηθευτές, με τα οποία δεσμεύονται για τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες καταπολέμησης της διαφθοράς.
- Πολιτική που απαγορεύει ρητά τη Δωροδοκία, η οποία υποστηρίζεται από αυστηρούς εσωτερικούς και λογιστικούς ελέγχους.
- Εκπαιδεύσεις σε διάφορα επίπεδα της οργάνωσης σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Επίσης, ο Όμιλός μας δεσμεύεται ως προς τη συμμόρφωση προς τις επιταγές της ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας ανταγωνισμού, καθώς και των εθνικών νομοθεσιών ανταγωνισμού των χωρών εντός των οποίων δραστηριοποιείται.

Στο πλαίσιο του νέου Διεθνούς Προτύπου ISO 37001 για την καταπολέμηση της Διαφθοράς, στο οποίο η SUNLIGHT ήταν η πρώτη Εταιρεία στην Ελλάδα που πιστοποιήθηκε, πραγματοποιούνται διαδικασίες αξιολόγησης και διαχείρισης πιθανών κινδύνων για πιθανούς τομείς διαφθοράς.

Μέριμνα για ένα εργασιακό περιβάλλον απαλλαγμένο από διαφθορά

Ο Όμιλός μας πρεσβεύει την πιστή τήρηση των υποδείξεων των νόμων της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) κατά της διαφθοράς, καθώς και των εθνικών νόμων κατά της Διαφθοράς των κρατών εντός των οποίων δραστηριοποιείται. Ο τελικός στόχος της Πολιτικής κατά της Διαφθοράς του Ομίλου μας είναι η ενημέρωση σχετικά με ζητήματα πιθανής παραβίασης κανόνων κατά της διαφθοράς και η αποφυγή τέτοιων παραβάσεων εκ μέρους του προσωπικού.

Η δέσμευση για την καταπολέμηση της διαφθοράς επικοινωνείται στους εργαζομένους του Ομίλου σε τακτά χρονικά διαστήματα, ενώ προβαίνει και σε εκπαιδεύσεις για το σύνολο των εργαζομένων με θέμα την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Πριν τη σύναψη συμφωνίας με πελάτες, αντιπροσώπους, συνέταιρους σε κοινοπραξία, εργολάβους, διανομείς, μεταπωλητές ή άλλους ενδιαμέσους και τρίτα πρόσωπα ή κάποιον ο οποίος δρα ή θα δρα για λογαριασμό του Ομίλου, εφαρμόζονται ενέργειες Δέουσας Επιμέλειας (due diligence) και εξασφαλίζει από το τρίτο πρόσωπο την πλήρη γνώση και συμφωνία του αναφορικά με την τήρηση της πολιτικής κατά της Διαφθοράς.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

I. Γενικά

Η Εταιρική Διακυβέρνηση αναφέρεται σε ένα σύνολο αρχών με βάση το οποίο επιδιώκεται η επαρκής οργάνωση, λειτουργία, διοίκηση και έλεγχος μίας επιχείρησης με μακροπρόθεσμο στόχο τη μεγιστοποίηση της αξίας της και τη διαφύλαξη των εννόμων συμφερόντων όλων όσων συνδέονται με αυτήν.

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί ειδικό τμήμα της Ετήσιας Έκθεσης το Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 43β του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει σήμερα.

II. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία έχει αποφασίσει αυτοβούλως να υιοθετήσει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εισηγμένες Εταιρείες (καλούμενος εφεξής «Κώδικας»). Ο Κώδικας αυτός βρίσκεται στον ιστότοπο του ομίλου Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε., στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.helex.gr/documents/10180/2227277/ESED+Kodikas+FEB+2015+--+A4+--+FINAL+-+Internet.pdf/a1b406ab-52e4-4d76-a915-9abefd0a9d09>

Η Εταιρεία αποκλίνει από τον Κώδικα και τις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης, όπως έχει το δικαίωμα, στα σημεία που αναφέρονται στην ακόλουθη ενότητα.

III. Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολόγηση αυτών

Η Εταιρεία κατά περίπτωση αποκλίνει ή δεν εφαρμόζει στο σύνολό τους ορισμένες διατάξεις του Κώδικα αναφορικά με τα εξής:

Ρόλος και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει συστήσει ξεχωριστές επιτροπές που να προΐστανται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για εκλογή στο Διοικητικό Συμβούλιο και να προετοιμάζουν προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο όσον αφορά στις αμοιβές των εκτελεστικών μελών και των βασικών ανώτατων στελεχών, δεδομένου ότι η πολιτική της Εταιρείας σε σχέση με τις αμοιβές αυτές είναι σταθερή και διαμορφωμένη.

Μέγεθος και σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Βάσει του καταστατικού, ο αριθμός των μελών του ΔΣ δεν κυμαίνεται μεταξύ 7-15 μελών, αλλά μεταξύ 3-7 μελών, η πλειοψηφία των οποίων είναι μη εκτελεστικά. Σήμερα, το Δ.Σ. αποτελείται από 2 εκτελεστικά μέλη, 1 μη εκτελεστικό μέλος και 3 ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Με την συγκεκριμένη ισορροπία έχει διασφαλισθεί η αποτελεσματική και παραγωγική λειτουργία του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο διορίζει επιπλέον ανεξάρτητο Αντιπρόεδρο, προερχόμενο από τα ανεξάρτητα μέλη του.

Καθήκοντα και συμπεριφορά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Δεν υφίσταται υποχρέωση αναλυτικής γνωστοποίησης τυχόν επαγγελματικών δεσμεύσεων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (συμπεριλαμβανομένων και σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων σε εταιρείες και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα) πριν από το διορισμό τους στο Διοικητικό Συμβούλιο ούτε περιορισμός στον αριθμό των Διοικητικών Συμβουλίων εισηγμένων εταιρειών στα οποία μπορούν να συμμετέχουν, εφόσον μέχρι στιγμής όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους, αφιερώνουν επαρκή χρόνο σε αυτά και ενημερώνονται για τις εξελίξεις στα θέματα που άπτονται των καθηκόντων τους.

Δεν απαιτείται έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου για το διορισμό εκτελεστικού του μέλους σε εταιρεία που δεν είναι θυγατρική ή συνδεδεμένη.

Ανάδειξη υποψήφιων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Δεν υφίσταται επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων για το Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς λόγω της δομής και λειτουργίας της εταιρείας η συγκεκριμένη επιτροπή δεν αξιολογείται ως απαραίτητη κατά την παρούσα χρονική στιγμή.

Η θητεία των μελών ΔΣ κατά το καταστατικό ορίζεται 5ετής (και όχι 4ετής), διότι με την συγκεκριμένη πρόβλεψη έχει διασφαλισθεί στην διάρκεια όλων των τελευταίων ετών η σταθερότερη απόδοση και αποτελεσματικότητα του ΔΣ.

Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο στην αρχή κάθε ημερολογιακού έτους δεν υιοθετεί ημερολόγιο συνεδριάσεων και 12μηνο πρόγραμμα δράσης καθώς είναι ευχερής η σύγκληση και συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, όταν το επιβάλλουν οι ανάγκες της Εταιρείας ή ο νόμος, χωρίς την ύπαρξη προκαθορισμένου προγράμματος δράσεως.

Ο Πρόεδρος δεν έχει σε τακτική βάση συναντήσεις με τα μη εκτελεστικά μέλη, χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών, για να συζητά την επίδοση και τις αμοιβές των τελευταίων, και άλλα σχετικά ζητήματα καθώς οποιοδήποτε θέμα συζητείται παρουσία όλων των μελών.

Δεν υπάρχουν προγράμματα εισαγωγικής ενημέρωσης που να διασφαλίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο για τα νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ούτε διαρκή επαγγελματική επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη καθώς προτείνονται προς εκλογή ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρόσωπα που διαθέτουν ικανή και αποδεδειγμένη εμπειρία και οργανωτικές-διοικητικές ικανότητες.

Δεν υπάρχει συγκεκριμένη πρόβλεψη για την παροχή επαρκών πόρων στις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, καθώς και για την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων, καθώς οι σχετικοί πόροι εγκρίνονται ανά περίπτωση από την διοίκηση της εταιρείας, με βάση τις εκάστοτε εταιρικές ανάγκες.

Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου

Δεν υφίσταται θεσμοθετημένη διαδικασία με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του ούτε αξιολογείται η επίδοση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την διάρκεια διαδικασίας στην οποία προΐσταται ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος ή άλλο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ελλείψει ανεξάρτητου Αντιπροέδρου. Η διαδικασία αυτή δεν θεωρείται ως αναγκαία σύμφωνα με την οργανωτική δομή της Εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν περιγράφει συνοπτικά στην ετήσια δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης τη διαδικασία αξιολόγησης του ίδιου, καθώς και των επιτροπών του.

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου

Στον πρώτο χρόνο λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου, το Διοικητικό Συμβούλιο δεν προέβη σε ετήσια αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Η Επιτροπή Ελέγχου μελετά και εκφράζει την άποψή της στο Δ.Σ. επί των περιοδικών εκθέσεων του τμήματος εσωτερικού ελέγχου.

Επιτροπή Ελέγχου

Υφίσταται ειδικός και ιδιαίτερος κανονισμός λειτουργίας της επιτροπής ελέγχου, καθώς τα βασικά καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της ως άνω επιτροπής, προδιαγράφονται επαρκώς από τις κείμενες διατάξεις. Ωστόσο, δεν διατίθενται ιδιαίτερα κονδύλια στην Επιτροπή για την εκ μέρους της χρήση υπηρεσιών εξωτερικών συμβούλων, καθώς η σύνθεση της Επιτροπής και οι εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία των μελών αυτής διασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία της.

Αμοιβές

Οι συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν προβλέπουν ότι το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή όλου ή μέρους του bonus που έχει απονεμηθεί, λόγω αναθεωρημένων οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς βάσει εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων, που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του bonus αυτού.

Δεν υφίσταται επιτροπή αμοιβών, αποτελούμενη αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη, ανεξάρτητα στην πλειονότητά τους, η οποία έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των αμοιβών των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν ρυθμίσεις για τα καθήκοντα της εν λόγω επιτροπής, την συχνότητα συνεδριάσεών της και για άλλα θέματα που αφορούν την λειτουργία

της. Η σύσταση της εν λόγω επιτροπής, σύμφωνα με την δομή και λειτουργία της Εταιρείας δεν έχει αξιολογηθεί ως αναγκαία μέχρι σήμερα.

Η αμοιβή κάθε εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου δεν εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από πρόταση της επιτροπής αμοιβών, χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών αυτού, δεδομένου ότι δεν υφίσταται επιτροπή αμοιβών. Οι πάσης φύσης αμοιβές και παροχές προς τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον κ.ν. 2190/1920. Στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δυνατό να χορηγηθεί αποζημίωση, το ύψος της οποίας ορίζεται με ειδική απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Κάθε άλλη αμοιβή ή αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου επιβαρύνει την Εταιρεία αν εγκριθεί με ειδική απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

Γενική Συνέλευση

Δεν διατίθενται προς το παρόν μέθοδοι ηλεκτρονικής ψήφου ή/και ψήφου δι' αλληλογραφίας.

IV. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης Επιπλέον των Προβλέψεων του Νόμου

Η Εταιρεία μέσα στο πλαίσιο εφαρμογής ενός δομημένου και επαρκούς συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης έχει εφαρμόσει συγκεκριμένες πρακτικές καλής εταιρικής διακυβέρνησης κάποιες εκ των οποίων είναι επιπλέον των προβλεπόμενων από τους σχετικούς νόμους (Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, 3016/2002 και 3693/2008).

Συγκεκριμένα, η Εταιρεία εφαρμόζει τις ακόλουθες επιπλέον πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, οι οποίες σχετίζονται στο σύνολό τους με το μέγεθος, τη σύνθεση, τα καθήκοντα και την εν γένει λειτουργία του ΔΣ:

- Λόγω της φύσης και του σκοπού της Εταιρείας καθώς και της πολυπλοκότητας των θεμάτων, το ΔΣ - ο αριθμός των μελών του οποίου είναι έξι δηλαδή τρία περισσότερα από τον ελάχιστο αριθμό που προβλέπει ο νόμος - για την υποβοήθηση του έργου του έχει συστήσει επιτροπές οι οποίες αποτελούνται από μέλη του με συμβουλευτικές, εποπτικές ή και εγκριτικές αρμοδιότητες. Αυτές οι επιτροπές αναφέρονται επιγραμματικά πιο κάτω:
 - ο Επιτροπή Ελέγχου.
 - ο Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης.
- Από το 2015, η Εταιρεία υιοθέτησε Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας και συνέστησε την Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, στην οποία έχει ανατεθεί η παρακολούθηση της εφαρμογής του εν λόγω Κώδικα.

V. Κύρια χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου σε σχέση με τη Διαδικασία Σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και Χρηματοοικονομικών Αναφορών

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και των χρηματοοικονομικών αναφορών περιλαμβάνει δικλίδες ασφαλείας και ελεγκτικούς μηχανισμούς σε διάφορα επίπεδα του οργανισμού που περιγράφονται στη συνέχεια:

A) Δικλίδες ασφαλείας σε εταιρικό επίπεδο

Αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση και διαχείριση κινδύνων:

Το εύρος, το μέγεθος και η πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του Ομίλου απαιτεί ένα σύνθετο σύστημα μεθοδικής προσέγγισης και αντιμετώπισης των κινδύνων το οποίο εφαρμόζεται από όλες τις εταιρείες του Ομίλου. Η πρόληψη και διαχείριση κινδύνων αποτελεί βασικό πυρήνα της στρατηγικής της Εταιρείας.

Επάρκεια Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου απαρτίζεται από τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τα καθήκοντα που έχει σχεδιάσει και εφαρμόσει η Διοίκηση και το ανθρώπινο δυναμικό της Εταιρείας με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων, τη διασφάλιση της αξιοπιστίας της χρηματοοικονομικής και διοικητικής πληροφόρησης και τη συμμόρφωση με Νόμους και κανονισμούς.

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας συντάσσει ετήσιο Πλάνο Ελέγχων βασιζόμενο σε διενεργηθείσα για τον σκοπό αυτό αξιολόγηση κινδύνων, καθώς και σε θέματα που έχουν επισημανθεί από την Επιτροπή Ελέγχου και τη Διοίκηση. Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελεί το εποπτικό όργανο του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας.

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας υποβάλλει τριμηνιαίες αναφορές στην Επιτροπή Ελέγχου, ώστε να είναι εφικτή η συστηματική παρακολούθηση της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Οι αναφορές της Διοίκησης και του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, παρέχουν αξιολόγηση των σημαντικών κινδύνων και της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου ως προς τη διαχείρισή τους. Μέσω των αναφορών κοινοποιούνται οι αδυναμίες που τυχόν εντοπίζονται, οι επιπτώσεις που είχαν ή μπορεί να έχουν, καθώς και οι ενέργειες της Διοίκησης για τη διόρθωση αυτών. Τα αποτελέσματα των ελέγχων και η παρακολούθηση της υλοποίησης των συμφωνημένων ενεργειών βελτίωσης λαμβάνονται υπόψη στο Σύστημα Αξιολόγησης Κινδύνων της Εταιρείας.

Προς διασφάλιση της ανεξαρτησίας του Τακτικού Ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, το ΔΣ ακολουθεί συγκεκριμένη πολιτική για τη διαμόρφωση εισήγησης προς τη Γενική Συνέλευση ως προς την εκλογή Τακτικού Ελεγκτή.

Πρόληψη και καταστολή της χρηματοοικονομικής απάτης

Στο πλαίσιο της διαχείρισης κινδύνων οι περιοχές οι οποίες θεωρούνται υψηλού κινδύνου για χρηματοοικονομική απάτη παρακολουθούνται με τα κατάλληλα Συστήματα Ελέγχου και υφίστανται αναλόγως αυξημένες δικλίδες ασφαλείας. Ενδεικτικά, αναφέρεται η ύπαρξη λεπτομερών οργανογραμμάτων, κανονισμών λειτουργίας καθώς και λεπτομερών διαδικασιών και εγκριτικών ορίων. Επιπλέον των ελεγκτικών μηχανισμών που εφαρμόζει κάθε Διεύθυνση, όλες οι δραστηριότητες της εταιρείας υπόκεινται σε ελέγχους από το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται στο ΔΣ της Εταιρείας.

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας:

Η Εταιρεία έχει συντάξει σχετικό Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, που είναι εγκεκριμένος από το ΔΣ. Μέσα στο πλαίσιο του Κανονισμού ορίζονται και οι αρμοδιότητες και ευθύνες των βασικών θέσεων εργασίας, προάγοντας έτσι τον επαρκή διαχωρισμό αρμοδιοτήτων εντός της Εταιρείας.

Β) Δικλίδες ασφαλείας στα πληροφοριακά συστήματα

Η Διεύθυνση Πληροφορικής της Εταιρείας φέρει την ευθύνη του καθορισμού της στρατηγικής σε θέματα τεχνολογίας και πληροφορικής και της εκπαίδευσης του προσωπικού για την κάλυψη των όποιων αναγκών μπορεί να υπάρξουν. Επιπροσθέτως, είναι υπεύθυνη για την υποστήριξη των εφαρμογών μέσω της τήρησης και ενημέρωσης των εγχειριδίων χρήσης του λογισμικού, σε συνεργασία, όπου απαιτείται, με εξωτερικούς συνεργάτες.

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει ένα επαρκές πλαίσιο παρακολούθησης και ελέγχου των πληροφοριακών συστημάτων της, το οποίο ορίζεται από επιμέρους ελεγκτικούς μηχανισμούς, πολιτικές και διαδικασίες. Επίσης, έχουν καθοριστεί συγκεκριμένα δικαιώματα εισόδου (Access Rights) στα διάφορα πληροφοριακά συστήματα για όλους τους εργαζομένους ανάλογα με τη θέση και το ρόλο που κατέχουν, ενώ τηρείται επίσης και σχετικό αρχείο εισόδου (entry log) στα συστήματα της Εταιρείας.

Γ) Δικλίδες ασφαλείας σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και χρηματοοικονομικών αναφορών

Ως μέρος των διαδικασιών σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, υφίστανται και λειτουργούν συγκεκριμένες δικλίδες ασφαλείας, οι οποίες σχετίζονται με τη χρήση εργαλείων και μεθοδολογιών κοινώς αποδεκτών βάσει των διεθνών πρακτικών. Οι βασικότερες περιοχές στις οποίες λειτουργούν δικλίδες ασφαλείας που σχετίζονται με την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών αναφορών και οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας είναι οι εξής:

Διαδικασίες λογιστικής παρακολούθησης και σύνταξης οικονομικών καταστάσεων

Ύπαρξη ενιαίων πολιτικών και τρόπου παρακολούθησης της Εταιρείας και των θυγατρικών της.

Διενέργεια επαληθεύσεων μεταξύ των διαφόρων συστημάτων πληροφόρησης, ενώ απαιτείται ειδική έγκριση λογιστικών χειρισμών μη επαναλαμβανόμενων συναλλαγών.

Διαδικασίες διαφύλαξης περιουσιακών στοιχείων

Ύπαρξη δικλίδων ασφαλείας για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα αποθέματα, τα χρηματικά διαθέσιμα - επιταγές και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας, όπως ενδεικτικά η φυσική ασφάλεια ταμείου ή αποθηκών και η απογραφή και σύγκριση των καταμετρημένων ποσοτήτων με αυτές των λογιστικών βιβλίων.

Πρόγραμμα περιοδικών φυσικών απογραφών για την επιβεβαίωση των υπολοίπων των φυσικών και των λογιστικών αποθηκών και ύπαρξη αναλυτικού εγχειριδίου για τη διενέργεια των απογραφών.

Εγκριτικά όρια συναλλαγών

Υπαρξη κανονισμού επιπέδων έγκρισης (Chart of Authorities), στον οποίο απεικονίζονται οι εκχωρηθείσες εξουσίες στα διάφορα στελέχη της Εταιρείας για διενέργεια συγκεκριμένων συναλλαγών ή πράξεων (π.χ. πληρωμές, εισπράξεις, δικαιοπραξίες, κλπ.).

VI. Η Γενική Συνέλευση και τα Δικαιώματα των Μετόχων

Ο ρόλος, οι αρμοδιότητες, η σύγκληση, η συμμετοχή, η συνήθης και εξαιρετική απαρτία και η πλειοψηφία των συμμετεχόντων, το Προεδρείο, η Ημερήσια Διάταξη και η εν γένει λειτουργία της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας περιγράφονται στο Καταστατικό της Εταιρείας, όπως αυτό έχει επικαιροποιηθεί με βάση τις διατάξεις του Κ.Ν. 1920, ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την ενσωμάτωση του Ν. 3884/2010.

VII. Σύνοψη και Λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου, Εποπτικών Οργάνων και Επιτροπών της Εταιρείας

Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ)

Γενικά

Η Εταιρεία διοικείται από ΔΣ αποτελούμενο από έξι (6) μέλη και η θητεία του είναι πενταετής (5ετής) αρχόμενης της θητείας από την εκλογή τους, ήτοι από την 15/3/2017 και παρατεινόμενη αυτόματα μέχρι την πρώτη Τακτική Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας τους, η οποία δεν μπορεί να ξεπεράσει την εξαετία (δηλαδή την 10/9/2022). Τα μέλη του σημερινού ΔΣ είναι:

1. Βασίλειος Μπίλλης του Αγγέλου, Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος
2. Δημήτριος Γκούμας του Γεωργίου, Αντιπρόεδρος & μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος
3. Αλέξανδρος Μάνος του Στεφάνου, μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος
4. Μιχαήλ Μαστοράκης του Κωνσταντίνου, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος
5. Στέργιος Νέζης του Γεωργίου, μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος
6. Ιωάννης Παντολέων, μέλος Δ.Σ., μη εκτελεστικό μέλος

Ακολουθώς παρατίθενται πληροφορίες ανά μέλος ΔΣ:

1. Βασίλειος Μπίλλης, Πρόεδρος Δ.Σ & Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Βασίλειος Μπίλλης είναι Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος στην εταιρεία ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNIGHT ABEE, μέλος του Ομίλου Olympia Group. Πριν αναλάβει τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου, ήταν υπεύθυνος για την ανάπτυξη των θυγατρικών κινητής τηλεφωνίας, PLAY Πολωνίας και MTN Κύπρου, του Ομίλου Olympia στο εξωτερικό.

Είναι κάτοχος διπλώματος Master ως Ηλεκτρολόγος Μηχανολόγος από το Πανεπιστήμιο του Southampton καθώς κατέχει και MBA από το INSEAD Business University.

2. Δημήτριος Γκούμας του Γεωργίου, Αντιπρόεδρος & μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος

Ο Δημήτριος Γκούμας είναι πτυχιούχος Οικονομικών Επιστημών από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΑΣΟΕΕ). Ξεκίνησε την καριέρα του το 1963 στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος όπου εργάστηκε για 41 έτη σε διάφορα τμήματα και επιτελικές Διευθύνσεις της Διοικήσεως. Από το 1987 έως το 1996 διετέλεσε Υποδιευθυντής της Διεύθυνσης Επενδύσεων & Κεφαλαιαγοράς της Εθνικής Τράπεζας, ενώ το 1997 έγινε Διευθυντής της ίδιας Διεύθυνσης έως τον Ιανουάριο του 2001, οπότε ανέλαβε Δ/νων Σύμβουλος της Ε.Τ.Ε.Β.Α. Μετά την συγχώνευση της Ε.Τ.Ε.Β.Α. με την Εθνική Τράπεζα το Δεκέμβριο του 2002, έγινε Γενικός Διευθυντής της Εθνικής Τράπεζας με ευθύνη του τομέα Επενδυτικής Τραπεζικής μέχρι το 2004, οπότε και αποχώρησε από την υπηρεσία. Έχει διατελέσει στο παρελθόν μέλος Δ.Σ. πολλών εταιριών μετοχικού ενδιαφέροντος της Εθνικής Τράπεζας.

Σήμερα είναι Αντιπρόεδρος και ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. της ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE., Πρόεδρος της Επιτροπής Κανονιστικής Συμμόρφωσης και πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου της ίδιας εταιρίας. Αντιπρόεδρος και ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ. της θυγατρικής εταιρείας αυτής, με την επωνυμία SUNLIGHT RECYCLING ABEE. Επίσης διατελεί μέλος της Επιτροπής Ελέγχου της εταιρείας Trastor ΑΕΕΑΠ

3. Αλέξανδρος Μάνος του Στεφάνου, μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος

Ο Αλέξανδρος Μάνος ξεκίνησε την επαγγελματική του σταδιοδρομία το 1989 στην εταιρεία British Gas-Midlands Research Centre. Το 1992 ξεκίνησε να εργάζεται στην εταιρία Salomon Brothers ως αναλυτής στο τμήμα Transportation & Infrastructure της Επενδυτικής Τραπεζικής. Εν συνεχεία, αφού εργάστηκε για σύντομο χρονικό διάστημα στο αντίστοιχο τμήμα της Societe Generale, το 1998 επανεντάχθηκε στη Citigroup ως υπεύθυνος της Επενδυτικής Τραπεζικής αρχικά για την Ελλάδα και εν τέλει για την Ελλάδα, Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και Βόρεια Αφρική.

Τον Μάιο 2007, ανέλαβε τα καθήκοντα του ως εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Πειραιώς και Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος. Από τον Ιούνιο 2008 έως και το Δεκέμβριο του 2012, διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας Πειραιώς, Πρόεδρος της Πειραιώς Χρηματιστηριακής ΑΕΠΕΥ και συμμετείχε στα διοικητικά συμβούλια θυγατρικών εταιριών του Ομίλου στο εξωτερικό. Από το Δεκέμβριο του 2012 έως και το Δεκέμβριο του 2013 διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος στη Γενική Τράπεζα, θυγατρική του Ομίλου Πειραιώς. Από το Δεκέμβριο του 2013 έως και σήμερα είναι Σύμβουλος Διοίκησης.

Ο κ. Μάνος κατέχει MSc Μηχανολόγου Μηχανικού από το Imperial College of Science, Technology & Medicine και M.B.A από το Insead.

4. Μιχαήλ Μαστοράκης του Κωνσταντίνου, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος

Ο Μιχαήλ Μαστοράκης είναι οικονομολόγος, πτυχιούχος και κάτοχος MBA από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, ενώ έλαβε μετεκπαίδευση από το Wharton School του Πανεπιστημίου της Πενσυλβάνια. Έχει επί μακρόν εργασθεί σε εταιρείες του Ομίλου ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ, ICME ECAB Romania), ως Οικονομικός Διευθυντής και Βοηθός Γενικός Διευθυντής, ενώ από το 2012 έως το 2016 ως Οικονομικός Διευθυντής στις εισηγμένες εταιρείες CRETA FARMS και ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ.

5. Στέργιος Νέζης του Γεωργίου, μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος

Ο Στέργιος Νέζης είναι Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. του Ομίλου Chipita από τις αρχές του 2011, υπεύθυνος για την παραγωγή, τις προμήθειες, τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού (HR) και την ανάπτυξη νέων αγορών. Διετέλεσε COO στον Δ.Ο.Λ Α.Ε. (2006-2011) και Διευθύνων Σύμβουλος σε 6 θυγατρικές του Ομίλου. Ο κ. Νέζης κατείχε επίσης τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου στην εταιρεία Delta Ice Cream Group και τη θέση του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου στην εταιρεία Delta Holdings S.A (σήμερα Vivartia) (2005-2006). Διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος της Δ.Ε.Η. Α.Ε. (2000-2005) οδηγώντας την σε επιτυχή εισαγωγή στο Χρηματιστήριο το 2001, η οποία ακολουθήθηκε από 2 επιπλέον δημόσιες προσφορές κατά τα έτη 2002 και 2003. Διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος της SCA Hygiene Products SA - θυγατρική της σουηδικής πολυεθνικής SCA Group (1989-2000) και της Βιομηχανία Φωσφορικών Λιπασμάτων Α.Ε. (1984-1989). Ο κ. Νέζης ήταν μέλος του Δ.Σ. και Εντεταλμένος Σύμβουλος, υπεύθυνος για τις βιομηχανικές δραστηριότητες της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος (1987-1989).

Αποφοίτησε ως Χημικός Μηχανικός από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

6. Ιωάννης Παντολέων, μέλος Δ.Σ. , μη εκτελεστικό μέλος

Ο Ιωάννης Παντολέων είναι πτυχιούχος Οικονομικών Επιστημών από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΑΣΟΕΕ) και κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο με εξειδίκευση στα Financial Management και Accounting από το Πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ. Διαθέτει πολυετή εμπειρία στα Οικονομικά, τις διεθνείς δραστηριότητες και τις Επενδύσεις. Από το 1999 έως το 2013 διετέλεσε Group Chief Financial Officer στην Intralot, ενώ από το 2014 έως το 2015 εργάστηκε ως Group Chief Operations Officer στην ίδια εταιρεία. Το 2015 ανέλαβε καθήκοντα Group Chief Financial Officer στον Όμιλο Μαρινόπουλου. Από το Φεβρουάριο του 2017 τελεί καθήκοντα Group Chief Financial Officer του Ομίλου Olympia.

Ρόλοι και αρμοδιότητες του ΔΣ

Το ΔΣ είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της Εταιρείας και κατά κύριο λόγο διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξης, εποπτεύει και ελέγχει τη διαχείριση της περιουσίας της Εταιρείας. Η σύνθεση και οι ιδιότητες των μελών του ΔΣ καθορίζονται από το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας. Πρώτιστη υποχρέωση και καθήκον των μελών του ΔΣ είναι η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.

Για την επίτευξη των εταιρικών στόχων και την απρόσκοπτη λειτουργία της Εταιρείας, το ΔΣ μπορεί να εκχωρεί μέρος των αρμοδιοτήτων του, εκτός από αυτές που απαιτούν συλλογική ενέργεια, καθώς και τη διαχείριση, διοίκηση ή διεύθυνση των υποθέσεων ή την εκπροσώπηση της Εταιρείας στην Εκτελεστική Επιτροπή, στον Πρόεδρο του ΔΣ και Διευθύνοντα Σύμβουλο, σε ένα ή περισσότερα μέλη, στους Διευθυντές ή σε υπαλλήλους της Εταιρείας. Τα μέλη του ΔΣ και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί από το ΔΣ αρμοδιότητές του, απαγορεύεται να επιδιώκουν ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της Εταιρείας. Τα μέλη του ΔΣ και κάθε τρίτος στον οποίο έχουν ανατεθεί αρμοδιότητές του, οφείλουν έγκαιρα να αποκαλύπτουν στα υπόλοιπα μέλη του ΔΣ τα ίδια συμφέροντα τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της Εταιρείας που εμπίπτουν στα καθήκοντα τους, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτών της Εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Το ΔΣ ενδεικτικά, αποφασίζει και εγκρίνει τα εξής:

- Αποδοχή της δέσμευσης της εταιρείας με τη συνομολόγηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί περιουσιακών στοιχείων αυτής (κινητών ή ακινήτων) κι εγγραφή προσημειώσεων.
- Πώληση και αγορά παγίων στοιχείων εφόσον έχει ιστορικό κόστος βιβλίων ή αγοραία αξία - οποιοδήποτε από τα δύο είναι μεγαλύτερο κάθε φορά - άνω συγκεκριμένου ορίου.
- Σύσταση νέων εταιρειών στις οποίες η εταιρεία θα συμμετέχει ή μετατροπή συμμετοχής σε υφιστάμενες εταιρείες, ανεξαρτήτως ποσοστού συμμετοχής.
- Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών, στις οποίες η εταιρεία συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο (κεφάλαιο ή διοίκηση).
- Ανάληψη οποιασδήποτε υποχρέωσης στο όνομα της εταιρείας ή υπογραφή συμβάσεως εφόσον η αξία τους υπερβαίνει συγκεκριμένο ποσό.

Εκτελεστικά και μη μέλη του ΔΣ

Το ΔΣ κατά την εκάστοτε συγκρότηση του σε σώμα, ορίζει την ιδιότητα και τις αρμοδιότητες των μελών του ως εκτελεστικών και μη. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών του ΔΣ δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών του.

Πρόεδρος του ΔΣ και Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος της Εταιρείας και έχει την ευθύνη για όλες τις Διευθύνσεις της Εταιρείας.

Αντιπρόεδρος ΔΣ

Ο Αντιπρόεδρος του ΔΣ είναι ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος και Πρόεδρος των Επιτροπών Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

Επιτροπή Ελέγχου

1. Παρακολουθεί τη διαδικασία και τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας. Στο πλαίσιο αυτό, ενημερώνει το ΔΣ υποβάλλοντας σχετική αναφορά για τα θέματα που προέκυψαν από τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου επεξηγώντας αναλυτικά:

α) τη συμβολή του υποχρεωτικού ελέγχου στην ποιότητα και ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δηλαδή στην ακρίβεια, πληρότητα και ορθότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών γνωστοποιήσεων, που εγκρίνει το ΔΣ και δημοσιοποιείται.

β) το ρόλο της στην υπό (α) ανωτέρω διαδικασία, δηλαδή καταγραφή των ενεργειών που προέβη η Επιτροπή Ελέγχου κατά τη διαδικασία διεξαγωγής του υποχρεωτικού ελέγχου.

2. Παρακολουθεί, εξετάζει και αξιολογεί τη διαδικασία σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δηλαδή τους μηχανισμούς και τα συστήματα παραγωγής, τη ροή και τη διάχυση των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που παράγουν οι εμπλεκόμενες οργανωτικές μονάδες της Εταιρείας. Η Επιτροπή Ελέγχου

ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της και υποβάλει προτάσεις βελτίωσης της διαδικασίας, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

3. Παρακολουθεί, εξετάζει και αξιολογεί την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του συνόλου των πολιτικών, διαδικασιών και δικλίδων ασφαλείας της Εταιρείας αναφορικά αφενός με το σύστημα του εσωτερικού ελέγχου και αφετέρου με την εκτίμηση και τη διαχείριση κινδύνων, σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ως προς τη λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου, η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί και επιθεωρεί την ορθή λειτουργία του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου και αξιολογεί το έργο, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητά της, χωρίς ωστόσο, να επηρεάζει την ανεξαρτησία της. Επίσης, επισκοπεί τη δημοσιοποιηθείσα πληροφόρηση ως προς τον εσωτερικό έλεγχο και τους κυριότερους κινδύνους και αβεβαιότητες της Εταιρείας, σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της και υποβάλει προτάσεις βελτίωσης, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

4. Επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών σύμφωνα με το Ν.4449/2017 (άρθρα 21, 22, 23, 26 και 27), καθώς και το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου του Απριλίου 2014 και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην ελεγχόμενη οντότητα σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού.

5. Είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών και προτείνει τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρείες που θα διοριστούν με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡ. 7 & 8 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4 ΤΟΥ Ν.3556/2007)

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της περιλαμβάνει αναλυτικές πληροφορίες σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 7&8 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007:

1. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε ευρώ 44.394.950 διαιρούμενο σε 15.151.860 μετοχές, ονομαστικής αξίας ευρώ 2,93 η καθεμία. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας. Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβαση από το καταστατικό της.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των άρθρων 9-11 του

Ν.3556/2007. Η Olympia Group Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

4. Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου. Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου. Δεν προβλέπονται από το καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί

στο δικαίωμα ψήφου.

6. Συμφωνίες μεταξύ των μετόχων της Εταιρείας. Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίησης καταστατικού που διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/20.

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920.

8. Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών.

Οι κανόνες που προβλέπονται στο καταστατικό της Εταιρείας για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών ως αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920.

9. Σημαντική συμφωνία που έχει συνάψει η Εταιρεία και η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής. Το κοινό ομολογιακό δάνειο που είναι διαπραγματεύσιμο στο ΧΑΑ και οι λοιπές Δανειακές Συμβάσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν ρήτρα περί μη αλλαγής ελέγχου χωρίς την πρότερη συναίνεση των πιστωτών. Σε περίπτωση ενεργοποίησης της ρήτρας, οι πιστωτές έχουν το δικαίωμα να απαιτήσουν την αποπληρωμή των αντίστοιχων δανειακών υποχρεώσεων.

10. Κάθε συμφωνία που η Εταιρεία έχει συνάψει με τα μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμό της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης. Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

Αθήνα, 16 Μαρτίου 2018

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Α. ΜΠΙΛΛΗΣ

Α.Δ.Τ. ΑΚ 220063

3 Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ» (η «Εταιρεία»), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη των σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Ανακτησιμότητα μακροπρόθεσμων απαιτήσεων

Στα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017 του Ομίλου και της Εταιρείας που παρουσιάζονται στη σημείωση 16 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, περιλαμβάνονται απαιτήσεις αποζημίωσης έναντι τρίτων ποσού €10.007 χιλ. και επιχορηγήσεις εισπρακτέες ποσού €3.959 χιλ., οι οποίες σχετίζονται με εν εξελίξει δικαστικές διεκδικήσεις.

Η διοίκηση του Ομίλου, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, αξιολογεί την ανακτησιμότητα των ως άνω απαιτήσεων και προβαίνει σε εκτιμήσεις αναφορικά με την τυχόν ανάγκη αναγνώρισης προβλέψεων απομείωσης, ώστε να απεικονίζονται στο ανακτήσιμο ποσό τους. Η εν λόγω αξιολόγηση απαιτεί σημαντικό βαθμό κρίσης, καθώς η διοίκηση εξετάζει το στάδιο στο οποίο βρίσκονται οι σχετιζόμενες με τις απαιτήσεις αυτές δικαστικές υποθέσεις και αξιολογεί τον πιθανό κίνδυνο απομείωσης, βασιζόμενη κυρίως στην άποψη των εξωτερικών νομικών της συμβούλων. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει την ανακτησιμότητα των ως άνω απαιτήσεων, γεγονός που ενδέχεται να οδηγήσει σε αναθεώρηση των εκτιμήσεών της.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου σχετικά με τη φύση των ως άνω απαιτήσεων, τις κρίσεις και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας αυτών, καθώς και την πορεία των σχετιζόμενων δικαστικών υποθέσεων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 9, 16 και 36.1 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Θεωρήσαμε το θέμα αυτό, ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου, διότι η αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των εν λόγω απαιτήσεων απαιτεί εκτιμήσεις που ενέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε τις ακόλουθες βασικές διαδικασίες:

- Λάβαμε και εξετάσαμε τα πρακτικά συνεδριάσεων της διοίκησης για τον εντοπισμό τυχόν νέων συνθηκών /γεγονότων /εξελίξεων αναφορικά με την πορεία των δικαστικών υποθέσεων.
- Λάβαμε και επισκοπήσαμε τις γνωμοδοτήσεις των εξωτερικών νομικών συμβούλων ως προς τη συνάφεια με τις παραδοχές της διοίκησης για την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων.
- Συζητήσαμε με τη διοίκηση και τη νομική υπηρεσία του Ομίλου επί των ως άνω εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων.
- Αξιολογήσαμε την εκτίμηση της διοίκησης σχετικά με την ανακτησιμότητα των συγκεκριμένων μακροπρόθεσμων απαιτήσεων.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το ανωτέρω θέμα.

Αξιολόγηση απομείωσης επενδύσεων σε θυγατρικές (εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017, η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει επενδύσεις σε θυγατρικές ύψους €20.480 χιλ., οι οποίες επιμετρώνται στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις τυχόν σωρευτικές ζημιές απομείωσης.

Σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, μία οικονομική οντότητα απαιτείται να αξιολογεί κατά πόσον υφίστανται ενδείξεις απομείωσης επί της αξίας των περιουσιακών στοιχείων. Η αξιολόγηση για το εάν υπάρχει μία ένδειξη που μπορεί να οδηγήσει σε ζημία απομείωσης απαιτεί σημαντικό βαθμό κρίσης.

Το ανακτήσιμο ποσό κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ /επένδυση σε θυγατρική) έχει προσδιοριστεί ως το υψηλότερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Αυτό απαιτεί κρίση από την πλευρά της διοίκησης σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές των ως άνω μονάδων και τα επιτόκια προεξόφλησης που εφαρμόζονται στις προβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Αναφορικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, οι κρίσεις της διοίκησης σχετίζονται με μεταβλητές όπως ο ρυθμός αύξησης των εσόδων, τα μικτά περιθώρια κέρδους και οι λειτουργικές δαπάνες.

Δεδομένου του βαθμού υποκειμενικότητας στις παραδοχές στις οποίες βασίζεται η ανάλυση απομείωσης και των σημαντικών κρίσεων και εκτιμήσεων που απαιτούνται από τη διοίκηση, θεωρούμε την αξιολόγηση απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές, ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις της Εταιρείας σχετικά με τη λογιστική της πολιτική, καθώς και τις κρίσεις και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση της απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 8.1, 9 και 13 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε τις ακόλουθες βασικές διαδικασίες:

- Εξετάσαμε την εκτίμηση της διοίκησης αναφορικά με το κατά πόσον υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές, μέσω της αξιολόγησης της λειτουργικής τους επίδοσης και της σύγκρισης της λογιστικής τους αξίας με το μερίδιο της συμμετοχής αυτών στην Καθαρή Αξία των Στοιχείων του Ενεργητικού τους (Net Asset Value).
- Για τις επενδύσεις σε θυγατρικές για τις οποίες υπήρχαν ενδείξεις απομείωσης αξιολογήσαμε, με τη συνδρομή εξειδικευμένων στελεχών μας σε θέματα αποτιμήσεων: (i) τη λογικότητα των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον προσδιορισμό των προβλεπόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, (ii) την εφαρμογή γενικά αποδεκτών μεθόδων αποτίμησης, (iii) το εύλογο των χρησιμοποιηθέντων προεξοφλητικών επιτοκίων, αξιολογώντας τις παραδοχές και συγκρίνοντας με εξωτερικά διαθέσιμα κλαδικά και οικονομικά στοιχεία και (iv) επιβεβαιώσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των υπολογισμών των μοντέλων.
- Αξιολογήσαμε την αξιοπιστία των προβλέψεων της διοίκησης, μέσω σύγκρισης της πραγματικής απόδοσης σε σχέση με τις προηγούμενες προβλέψεις.
- Επιβεβαιώσαμε την ορθότητα των γνωστοποιήσεων στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το ανωτέρω θέμα.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων” και οι Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και αν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθρ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας ετήσιας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α. Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.
- β. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.
- γ. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ» και το περιβάλλον τους, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 γνωστοποιούνται στη σημείωση 31 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 30/06/2014 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μία συνολική περίοδο 4 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 16 Μαρτίου 2018
Η Ορκωτή Ελέγκτρια Λογίστρια

Δήμητρα Παγώνη
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 30821

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (ΔΠΧΑ), ΩΣ ΕΧΟΥΝ ΥΙΟΘΕΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Οι συνημμένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΒΕΕ την 16/03/2018 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στην διεύθυνση www.systems-sunlight.com.

4 Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

4.1 Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31/12/2017 (Εταιρική και Ενοποιημένη)

Ποσά σε €	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού					
Ενσώματα πάγια	11	77.674.535	79.505.813	55.488.936	56.381.543
Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	12	2.848.957	3.467.840	1.520.918	1.924.525
Επενδύσεις σε θυγατρικές	13	0	0	20.480.027	15.673.277
Επενδύσεις σε συγγενείς	14	2.219.048	1.998.446	744.661	759.097
Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	15	28.159	28.159	28.159	28.159
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	16	12.047.170	12.751.702	12.021.167	12.739.503
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	22	229.826	109.520		
		95.047.696	97.861.480	90.283.869	87.506.104
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού					
Αποθέματα	17	30.271.717	23.519.386	24.052.522	19.609.610
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	18	21.232.327	21.063.660	43.300.115	30.251.979
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	19	21.029.010	11.550.994	11.749.944	11.245.164
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	20	19.003.467	7.163.453	17.659.479	6.457.907
Σύνολο		91.536.521	63.297.493	96.762.060	67.564.659
Σύνολο Ενεργητικού		186.584.217	161.158.972	187.045.928	155.070.763
Ίδια Κεφάλαια & Υποχρεώσεις					
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	21	44.394.950	44.394.950	44.394.950	44.394.950
Υπέρ το άρτιο	21	38.985.693	38.985.693	38.985.693	38.985.693
Συναλλαγματικές διαφορές		-10.139	3.363	0	0
Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών		-13.301	0	45.666	0
Τακτικό αποθεματικό		11.844	11.844	11.844	11.844
Λοιπά αποθεματικά	21	67.078.238	67.138.976	67.092.580	67.153.195
Αποτελέσματα εις νέον		-113.594.928	-121.154.267	-104.253.716	-111.677.111
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής		36.852.358	29.380.560	46.277.018	38.868.571
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		1.208.804	1.983.622	0	0
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		38.061.162	31.364.182	46.277.018	38.868.571
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	24	61.796.375	41.264.758	60.676.584	37.484.352
Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού	23	1.140.889	955.055	1.089.324	918.784
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	22	3.655.056	2.493.604	3.689.029	2.068.271
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	26	8.475.770	3.205.132	2.957.908	3.205.132
Σύνολο Μακροπροθέσμων Υποχρεώσεων		75.068.090	47.918.549	68.412.844	43.676.538
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	24	24.270.330	40.940.999	14.889.376	23.999.136
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	27	36.355.961	27.620.520	45.957.957	36.268.714
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	28	10.802.963	11.727.721	9.483.022	10.670.804
Προβλέψεις	29	2.025.711	1.587.000	2.025.711	1.587.000
Σύνολο Βραχυπροθέσμων Υποχρεώσεων		73.454.965	81.876.241	72.356.066	72.525.654
Σύνολο Υποχρεώσεων		148.523.055	129.794.790	140.768.910	116.202.192
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		186.584.217	161.158.972	187.045.928	155.070.763

Οι σελίδες που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4.2 Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης 2017 (Εταιρική και Ενοποιημένη)

Ποσά σε €	Σημ:	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01/01 – 31/12/2017	01/01 – 31/12/2016	01/01 – 31/12/2017	01/01 – 31/12/2016
Πωλήσεις	30	194.460.280	153.892.470	222.847.726	168.434.865
Κόστος πωληθέντων	31	-153.642.102	-121.418.521	-183.312.973	-136.614.669
Μικτό κέρδος		40.818.178	32.473.949	39.534.752	31.820.197
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	32	1.148.236	1.561.776	1.103.229	1.478.837
Έξοδα διάθεσης	31	-15.845.241	-13.041.588	-15.639.556	-12.565.625
Έξοδα διοίκησης	31	-6.732.563	-5.914.117	-5.417.528	-4.699.680
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	31	-1.510.164	-1.445.227	-946.997	-1.013.460
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	32	-1.864.192	-2.487.778	-1.812.148	-2.449.476
Λειτουργικό αποτέλεσμα		16.014.254	11.147.015	16.821.752	12.570.793
Χρηματοοικονομικά έσοδα	33	3.311	263	6.204	18.504
Χρηματοοικονομικά έξοδα	33	-7.262.632	-8.173.442	-6.288.143	-6.809.581
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	33	-529.370	-508.743	-1.489.556	-508.743
Χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα		-7.788.692	-8.681.922	-7.771.495	-7.299.820
Κέρδη / (Ζημιές) από εταιρείες ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	14	211.313	-173.025	0	0
Κέρδη χρήσης προ φόρων		8.436.875	2.292.068	9.050.257	5.270.973
Φόρος εισοδήματος	40	-1.089.078	564.182	-1.626.863	730.819
Κέρδη χρήσης μετά φόρων		7.347.798	2.856.250	7.423.394	6.001.792
Κατανεμημένα σε :					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		7.782.602	3.249.200	7.423.394	6.001.792
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-434.804	-392.950	0	0
Κέρδη προ φόρων, χρηματοοικονομικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)		22.011.600	17.170.814	21.465.032	17.218.790

Οι σελίδες που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4.3 Κατάσταση Συνολικών Εσόδων της χρήσης 2017 (Εταιρική και Ενοποιημένη)

Ποσά σε €	Σημ:	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01/01 – 31/12/2017	01/01 – 31/12/2016	01/01 – 31/12/2017	01/01 – 31/12/2016
Κέρδη χρήσης μετά φόρων		7.347.798	2.856.250	7.423.394	6.001.792
Λοιπά συνολικά έσοδα					
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους					
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εξωτερικού		-13.501	-899	0	0
Αποτίμηση συμβολαίων αντιστάθμισης ταμειακών ροών		-18.733	0	64.319	0
Αναβαλλόμενος φόρος επί της αποτίμησης συμβολαίων αντιστάθμισης ταμειακών ροών		5.433	0	-18.652	0
		-26.801	-899	45.667	0
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους					
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	23	-94.742	-137.658	-85.373	-125.068
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		27.475	39.921	24.758	36.270
		-67.267	-97.737	-60.615	-88.798
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης μετά φόρων		-94.069	-98.637	-14.948	-88.798
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης		7.253.729	2.757.613	7.408.445	5.912.994
Κατανομημένα σε :					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		7.684.509	3.151.827	7.408.445	5.912.994
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-430.780	-394.214	0	0

Οι σελίδες που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4.4 Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων

ΟΜΙΛΟΥ Ποσά σε €	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ Άρτιο	Το	Συναλλαγμα- τικές διαφορές	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικό Αναλογιστικών Ζημιών	Αποθεματικό Αντιστάθμισης Ταμειακών Ροών	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο 01/01/2016	44.394.950	38.985.693		4.262	11.844	67.538.460	-303.010	0	-124.403.467	26.228.733	2.377.836	28.606.569
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσης	0	0	0	0	0	0	0	0	3.249.200	3.249.200	-392.950	2.856.250
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)	0	0	-899	0	0	-96.473	0	0	0	-97.373	-1.264	-98.637
Σύνολο συγκεντρωτικών συνολικών εσόδων / (εξόδων)	0	0	-899	0	0	-96.473	0	0	3.249.200	3.151.827	-394.214	2.757.614
Υπόλοιπο 31/12/2016	44.394.950	38.985.693		3.363	11.844	67.538.460	-399.484	0	-121.154.267	29.380.560	1.983.622	31.364.182
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσης	0	0	0	0	0	0	0	0	7.782.602	7.782.602	-434.804	7.347.798
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)	0	0	-13.501	0	0	-67.237	-17.354	0	0	-98.093	4.024	-94.069
Σύνολο συγκεντρωτικών ζημιών / εισοδημάτων χρήσης	0	0	-13.501	0	0	-67.237	-17.354	0	7.782.602	7.684.509	-430.780	7.253.729
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες μητρικής Μεταφορά με αποθεματικών Αύξηση / (Μείωση) ποσοστού μη ελεγχουσών συμμετοχών	0	0	0	0	7.347	0	0	0	-7.347	0	0	0
Σύνολο συναλλαγών με ιδιοκτήτες της εταιρείας	0	0	0	0	7.347	-848	4.054	-223.265	-212.712	-344.038	-556.750	-556.750
Υπόλοιπο 31/12/2017	44.394.950	38.985.693		-10.139	11.844	67.545.807	-467.569	-13.300	-113.594.928	36.852.358	1.208.804	38.061.162

Οι σελίδες που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4.5 Εταιρική Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων

ΕΤΑΙΡΕΙΑ Ποσά σε €	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ Το Άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικό Αναλογιστικών Ζημιών	Αποθεματικό Αντιστάθμισης Ταμειακών Ροών	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο 01/01/2016	44.394.950	38.985.693	11.844	-296.466	0	67.538.460	-117.678.903	32.955.578
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσης	0	0	0	0	0	0	6.001.792	6.001.792
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)	0	0	0	-88.798	0	0		-88.798
Σύνολο συγκεντρωτικών συνολικών εσόδων / (εξόδων)	0	0	0	-88.798	0	0	6.001.792	5.912.994
Υπόλοιπο 31/12/2016	44.394.950	38.985.693	11.844	-385.265	0	67.538.460	-111.677.111	38.868.571
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσης	0	0	0	0	0	0	7.423.394	7.423.394
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)	0	0	0	-60.615	45.666	0	0	-14.948
Σύνολο συγκεντρωτικών έσοδα / (έξοδα) χρήσης	0	0	0	-60.615	45.666	0	7.423.394	7.408.445
Υπόλοιπο 31/12/2017	44.394.950	38.985.693	11.844	-445.880	45.666	67.538.460	-104.253.716	46.277.018

Οι σελίδες που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4.6 Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Εταιρική και Ενοποιημένη)

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016	01.01 - 31.12.2017	01/01 - 31/12/2016
Κέρδη/(Ζημιές) χρήσης προ φόρων	8.436.875	2.292.068	9.050.257	5.270.973
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	6.267.933	6.270.799	4.890.504	4.894.997
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	-270.587	-247.000	-247.224	-247.000
Ζημιές / (Κέρδη) από πώληση παγίων	5.174	-13.493	5.174	-6.088
Προβλέψεις	2.268.295	1.881.635	2.683.126	1.609.895
Απομειώσεις στοιχείων ενεργητικού	135.000	0	1.085.000	0
Συναλλαγματικές διαφορές	240.979	-107.320	224.681	-113.998
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	-211.313	173.025	10.186	0
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	7.788.692	8.681.922	6.811.309	7.299.820
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τις μεταβολές του κεφαλαίου κίνησης	24.661.048	18.931.636	24.513.014	18.708.599
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	-6.874.275	-5.979.488	-4.593.434	-5.923.386
Μείωση / (αύξηση) εμπορικών απαιτήσεων	-920.595	-773.538	-13.783.729	-5.244.947
Μείωση / (αύξηση) λοιπών απαιτήσεων	-4.117.241	-1.919.186	-880.630	-1.711.544
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	7.684.591	332.535	8.300.234	5.988.824
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	-8.605.719	-8.425.677	-7.525.503	-7.042.576
Καταβεβλημένοι φόροι	-12.863	-18.263	0	0
Σύνολο εισροών /(εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	11.814.946	2.148.018	6.029.952	4.774.969
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Διάθεση (Απόκτηση) θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών	-10.000	0	-566.750	0
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου Θυγατρικών	0	0	-5.200.000	
Αγορά ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων του ενεργητικού	-4.325.021	-4.562.223	-4.110.548	-4.074.914
Πώληση ενσώματων και άυλων στοιχείων του ενεργητικού	21.080	99.050	346	89.817
Τόκοι εισπραχθέντες	6.211	18.941	6.204	18.504
Σύνολο εισροών /(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	-4.307.731	-4.444.232	-9.870.748	-3.966.593
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	50.524.022	4.832.883	50.492.100	1.166.252
Εισροές /(Εκροές) από μεταβολές ποσοστών σε υφιστάμενες θυγατρικές	-556.750	0	0	0
Εξοφλήσεις δανείων	-45.513.679	-9.353.857	-35.344.189	-8.260.412
Σύνολο εισροών /(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	4.453.593	-4.520.974	15.147.911	-7.094.160
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα (α) + (β) + (γ)	11.960.808	-6.817.189	11.307.115	-6.285.785
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	7.163.453	13.932.552	6.457.907	12.694.671
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών	-120.796	48.090	-105.544	49.020
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα λήξης περιόδου	19.003.466	7.163.453	17.659.478	6.457.907

Οι σελίδες που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Στην επεξηγηματική σημείωση 25 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, παρουσιάζεται συμφωνία της μεταβολής των υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

5 Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο

Η εταιρεία ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE προήλθε από την απόσχιση και εισφορά στην εταιρεία ΑΡΙΩΝ, του κλάδου παραγωγής και εμπορίας μπαταριών, συστημάτων αμυντικής βιομηχανίας και αυτόνομης ενέργειας, της εταιρείας «Γερμανός Α.Β.Ε.Ε.».

Η έδρα της εταιρείας βρίσκεται στην Αθήνα. Η Εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών του Υπουργείου Ανάπτυξης, Διεύθυνση Ανωνύμων Εταιρειών και Πίστεως με Αρ. Μ.Α.Ε. 31055/04/Β/94/157 (2006), ενώ ο αριθμός Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ) είναι 001579901000.

Οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017, εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 16/03/2018 και υπόκεινται στην οριστική έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, είναι δε διαθέσιμες στο επενδυτικό κοινό στα γραφεία της Εταιρείας (Ερμού 2 και Νίκης, Σύνταγμα) και στην ιστοσελίδα της Εταιρείας www.systems-sunlight.com. Επίσης, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ της θυγατρικής Sunlight Recycling ABEE δημοσιεύονται σύμφωνα με το κ.ν.2190/1920 και αναρτώνται στην ιστοσελίδα www.sunlight-recycling.com.

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ενοποιούνται από την 05/01/2017 με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της OLYMPIA GROUP AE ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, η οποία έχει καταστατική έδρα στην Ελλάδα, και της οποίας το ποσοστό συμμετοχής στην Εταιρεία κατά την 31/12/2017 ανέρχεται σε 100%.

Διοικητικό Συμβούλιο Εταιρείας:

Με το από 15/03/2017 πρακτικό της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας αποφασίστηκε η εκλογή νέου εξαμελούς διοικητικού συμβουλίου, αποτελούμενου από τα ακόλουθα πρόσωπα:

- Βασίλειος Μπίλλης του Αγγέλου, Πρόεδρος Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.
- Δημήτριος Γκούμας του Γεωργίου, Αντιπρόεδρος και Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.
- Αλέξανδρος Μάνος του Στεφάνου, Ανεξάρτητο, Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.
- Μιχαήλ Μαστοράκης του Κωνσταντίνου, Εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.
- Στέργιος Νέζης του Γεωργίου, Ανεξάρτητο, Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.
- Ιωάννης Παντολέων του Οδυσσέα, Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Η Εταιρεία διοικείται από ΔΣ αποτελούμενο από έξι (6) μέλη και η θητεία του είναι πενταετής (5ετής) αρχόμενης της θητείας από την εκλογή τους, ήτοι από την 15/3/2017 και παρατείνεται αυτόματα μέχρι την πρώτη Τακτική Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας τους, η οποία δεν μπορεί να ξεπεράσει την εξαετία (δηλαδή την 10/9/2022).

5.1 Αντικείμενο δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος σχεδιάζει και παράγει ολοκληρωμένα ενεργειακά συστήματα που ενσωματώνουν καινοτομία και τεχνογνωσία υψηλής προστιθέμενης αξίας. Οι παραγωγικές της εγκαταστάσεις, στο βιομηχανικό συγκρότημα στο Νέο Όλβιο της Ξάνθης την καθιστούν μια εκ των κορυφαίων παραγωγών/παρόχων προϊόντων και συστημάτων ενέργειας στον κόσμο, και ειδικότερα στους τομείς των:

- Συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας για βιομηχανικές, καταναλωτικές και προηγμένες εφαρμογές (μπαταρίες έλξης, εφεδρικής λειτουργίας, υποβρυχίων, τορπιλών κ.ά.).
- Ενεργειακών συστημάτων ισχύος (ηλεκτροπαραγωγή ζεύγη, UPS, συστήματα DC, βιομηχανικός κλιματισμός).
- Υπηρεσιών ενέργειας (συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξη, συντήρηση, εκπαίδευση, ανακύκλωση, ενοικίαση εξοπλισμού).

Ο Όμιλος παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις και καλύπτει συνολικά τις ενεργειακές ανάγκες των πελατών του, οι οποίοι δραστηριοποιούνται κυρίως σε κλάδους, όπως η βιομηχανία, η εφοδιαστική αλυσίδα και οι μεταφορές, οι τηλεπικοινωνίες, η πληροφορική, η άμυνα, οι κατασκευές και τα έργα υποδομής. Σημειώνεται δε, ότι πάνω από το 90% του ετήσιου κύκλου εργασιών του προέρχεται από πελάτες εξωτερικού.

Η βιομηχανική μονάδα εκτείνεται σε έκταση 142.000 τμ. με τους καλυπτόμενους χώρους να ξεπερνούν τα 55.000 τ.μ. Διαθέτει τέσσερις (4) μονάδες παραγωγής υψηλής εξειδίκευσης για:

- βιομηχανικές μπαταρίες κλειστού και ανοικτού τύπου, τεχνολογίας μολύβδου,
- εξειδικευμένες μπαταρίες υποβρυχίων, τεχνολογίας Μολύβδου,
- μπαταρίες τορπιλών, τεχνολογίας οξειδίου Αργύρου-Ψευδαργύρου.

Στον Όμιλο ανήκει επίσης η Εταιρεία Ανακύκλωσης Συσσωρευτών Μολύβδου, SUNLIGHT RECYCLING ABEE, η οποία αποτελεί την πλέον σύγχρονη μονάδα ανακύκλωσης Συσσωρευτών Μολύβδου στην Ν. Ευρώπη, εγκατεστημένη στην Βιομηχανική Περιοχή της Κομοτηνής, με δυνατότητα ανακύκλωσης 30.000 τόνων χρησιμοποιημένων μπαταριών ετησίως, έχοντας ως στόχο την αξιοποίηση των προϊόντων ανακύκλωσης για την τροφοδοσία της μητρικής Εταιρείας ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE.

Ο Όμιλος κατέχει το 51% της Εταιρείας ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE A.E. η οποία είναι προϊόν της στρατηγικής συνεργασίας των εταιρειών ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE και ATLAS EL GMBH στον τομέα της από κοινού ανάπτυξης συσσωρευτών ιόντων - λιθίου για αμυντικές εφαρμογές.

Η Εταιρεία κατέχει το σύνολο των μετοχών του διανομέα μπαταριών στη Ρουμανία SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL, ενώ έχει συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο του διανομέα μπαταριών SUNLIGHT ITALY SRL (Ιταλία).

Επίσης, η Εταιρεία συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας TEXNOΦΟΡΜ ΑΕ με εξειδίκευση στο σχεδιασμό, στην κατασκευή καλουπιών και μεταλλικών εξαρτημάτων υψηλής τεχνολογίας καθώς και στην παραγωγή πλαστικών εξαρτημάτων. Επιπρόσθετα, είναι μέτοχος στον μη κερδοσκοπικό οργανισμό ΑΦΗΣ ΑΕ ο οποίο ιδρύθηκε με στόχο την συλλογή και ανακύκλωση φορητών μπαταριών όπως προβλέπεται από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Επιπλέον, εντός του 2017 συστάθηκε θυγατρική εταιρεία στην Ιταλία, με την επωνυμία RELIABLE BATTERY SOLUTIONS SRL, με 100% συμμετοχή της εταιρείας ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE και μετοχικό κεφάλαιο €200 χιλ. Βασικός σκοπός της εν λόγω θυγατρικής είναι η συναρμολόγηση και εμπορία μπαταριών βιομηχανικού

τύπου, με στόχο την περαιτέρω ενδυνάμωση της παρουσίας του Ομίλου στις αγορές της Δυτικής και Βόρειας Ευρώπης.

Τέλος, ο Όμιλος αποτελεί τον μεγαλύτερο διανομέα καταναλωτικών μπαταριών Toshiba στην Ευρώπη.

6 Πλαίσιο κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

6.1 Δήλωση συμμόρφωσης

Οι ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (στο εξής χρηματοοικονομικές καταστάσεις) που καλύπτουν τη χρήση από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2017, έχουν καταρτιστεί βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των Διεργητικών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31/12/2017.

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διεργητικές τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του.

Οι σχετικές λογιστικές πολιτικές, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω στη σημείωση 8, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

6.2 Νόμισμα παρουσίασης

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ. Τα ποσά παρουσιάζονται σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

6.3 Χρήση εκτιμήσεων

Η σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Κρίσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης επηρεάζουν το ποσό στο οποίο αποτιμώνται ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις, το ποσό που αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της χρήσης για ορισμένα έσοδα και έξοδα, καθώς και τις παρουσιαζόμενες εκτιμήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών για την έκβαση μελλοντικών γεγονότων που θεωρούνται λογικά κάτω από τις υφιστάμενες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές αφορούν το μέλλον και ως συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφοροποιούνται από τους λογιστικούς υπολογισμούς. Οι τομείς που απαιτούν τον μεγαλύτερο βαθμό κρίσης καθώς και οι τομείς στους οποίους οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές έχουν σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στη σημείωση 9.

6.4 Βάση επιμέτρησης

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται για την αναπροσαρμογή σε εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα).

6.5 Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει τις τροποποιήσεις που περιγράφονται αναλυτικά στη σημείωση 7.1 για πρώτη φορά την ετήσια περίοδο που ξεκίνησε την 01/01/2017. Η εν λόγω υιοθέτηση δεν είχε σημαντικές επιπτώσεις στις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου.

6.6 Συγκριτικά στοιχεία

Όταν κρίνεται αναγκαίο τα συγκριτικά στοιχεία ανακατανέμονται προκειμένου να συμφωνούν με τις αλλαγές στην παρουσίαση των στοιχείων της παρούσας χρήσης. Εντός της τρέχουσας χρήσης δεν προέκυψε σχετική ανάγκη.

7 Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές

7.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2017 ή μεταγενέστερα.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Οι σχετικές γνωστοποιήσεις παρέχονται στη σημείωση 25 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαιτήσης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος

για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Η τροποποίηση η οποία περιλαμβάνεται στον κύκλο αυτόν και έχει εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 είναι η εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου. Η τροποποίηση δεν έχει επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Οι λοιπές τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον εν λόγω κύκλο και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 αναλύονται στην ακόλουθη ενότητα.

7.2 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμιση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018. Ο Όμιλος σκοπεύει να εφαρμόσει το καινούργιο Πρότυπο με αναπροσαρμογή της συγκριτικής πληροφόρησης και προέβη κατά την ημερομηνία αναφοράς σε αξιολόγηση του αντίκτυπου της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9. Ακολούθως παρατίθενται τα συμπεράσματα της Διοίκησης αναφορικά με τους βασικούς τομείς όπου αναμένεται να έχει επίδραση το νέο πρότυπο:

- Το νέο μοντέλο απομείωσης αξίας απαιτεί την αναγνώριση των προβλέψεων απομείωσης βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και όχι μόνο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών, όπως ισχύει σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει την απλοποιημένη προσέγγιση αναφορικά με τις εμπορικές απαιτήσεις. Ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία τελικών ελέγχων προκειμένου να προσδιοριστεί ο αντίκτυπος από τη μετάβαση στο νέο πρότυπο. Σημειώνεται ότι με βάση την διενεργηθείσα αναλυτική αξιολόγηση, ο Όμιλος έχει συμπεράνει ότι κατά την υιοθέτηση του νέου προτύπου δεν αναμένεται να υπάρξει αρνητική διαφοροποίηση των υφιστάμενων προβλέψεων.
- Οι αναμορφωμένοι κανόνες λογιστικής αντιστάθμισης θα εναρμονίσουν την λογιστική αντιμετώπιση των σχέσεων αντιστάθμισης με τις πολιτικές και τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου. Ως εκ τούτου, οι υφιστάμενες σχέσεις αντιστάθμισης του Ομίλου μπορούν να χαρακτηρισθούν ως συνεχιζόμενες με την υιοθέτηση του προτύπου. Ο Όμιλος δεν αναμένει να έχει επίπτωση στον λογιστικό χειρισμό των σχέσεων αντιστάθμισής του.
- Το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου κατά την 31/12/2017 ανέρχεται σε €28 χιλ. Σε κάθε περίπτωση, η επίπτωση στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των εν λόγω χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού λόγω εφαρμογής του νέου προτύπου δεν θα είναι σημαντική.

Το νέο Πρότυπο προβλέπει επίσης πρόσθετες γνωστοποιήσεις τροποποιώντας παράλληλα τον τρόπο παρουσίασης των πληροφοριών. Ο Όμιλος θα τροποποιήσει καταλλήλως τη φύση, έκταση και δομή των παρεχόμενων γνωστοποιήσεων αναφορικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα, προκειμένου να συμμορφωθεί με το νέο πρότυπο.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

Ο Όμιλος σκοπεύει να υιοθετήσει το νέο Πρότυπο κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος, με αναπροσαρμογή της συγκριτικής πληροφόρησης. Στο πλαίσιο εφαρμογής του Προτύπου, ο Όμιλος πραγματοποίησε αναλυτική αξιολόγηση των συμβάσεων με πελάτες και του σχετικού λογιστικού χειρισμού για το σύνολο των πηγών εσόδων. Με βάση την διενεργηθείσα αναλυτική αξιολόγηση, η Διοίκηση δεν εντόπισε ουσιώδεις διαφορές από τις υφιστάμενες λογιστικές πολιτικές. Ως εκ τούτου, η υιοθέτηση του νέου προτύπου δεν αναμένεται να έχει επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την εφαρμογή του.

- **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται εάν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωρισθεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018. Όπως αναλύεται ανωτέρω, η υιοθέτηση του νέου προτύπου δεν αναμένεται να έχει επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την εφαρμογή του.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιορισθεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου

για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

Κατά την ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος διαθέτει μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις ύψους €3.754 χιλ. Οι εν λόγω δεσμεύσεις, θα οδηγήσουν σε αναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων με βάση τις μελλοντικές πληρωμές και θα έχουν επίδραση στα αποτελέσματα των επόμενων χρήσεων και την ταξινόμηση των ταμειακών ροών στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Η Διοίκηση βρίσκεται στο στάδιο των τελικών ελέγχων αναφορικά με την αναλυτική διαδικασία αξιολόγησης του κατάλληλου λογιστικού χειρισμού ανά λειτουργική μίσθωση και του ποσοτικού προσδιορισμού της επίδρασης από την υιοθέτηση του νέου Προτύπου. Τα τελικά συμπεράσματα από την ως άνω αξιολόγηση, θα οριστικοποιηθούν το προσεχές διάστημα.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017 και 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου, ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 όσον αφορά στο ΔΠΧΑ 12, και την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 όσον αφορά στα ΔΠΧΑ 1 και ΔΛΠ 28. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης της ενδεχόμενης επίπτωσης όλων των παραπάνω στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να είναι ουσιώδης.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής Βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη

κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

- **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες

ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να είναι ουσιώδης.

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

8 Βασικές λογιστικές αρχές

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται.

8.1 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι οι εταιρείες στις οποίες η Μητρική έχει τη δυνατότητα να ασκεί τον έλεγχο, άμεσα ή έμμεσα, μέσω άλλων θυγατρικών εταιρειών. Η Εταιρεία αποκτά και ασκεί έλεγχο μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των θυγατρικών επιχειρήσεων. Θυγατρικές θεωρούνται επίσης και οι επιχειρήσεις στις οποίες η Εταιρεία, αποτελώντας το σημαντικότερο μοναδικό μεγάλο μέτοχο, έχει τη δυνατότητα να ορίζει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου τους. Η ύπαρξη δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι εξασκίσιμα κατά το χρόνο σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η Εταιρεία ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με τη μέθοδο της απόκτησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά συμμετοχής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται με βάση τη μέθοδο της απόκτησης. Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η αποκτώσα επιχείρηση αναγνωρίζει την υπεραξία που προκύπτει από τη συναλλαγή της απόκτησης, ως το υπερβάλλον ποσό μεταξύ:

- του αθροίσματος (i) του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε αποτιμώμενο σε εύλογες αξίες, (ii) του ποσού των τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην αποκτώμενη (αποτιμώμενων είτε στην εύλογη αξία τους είτε στο αναλογικό ποσοστό των μη ελεγχουσών συμμετοχών επί των καθαρών αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού της αποκτώμενης) και (iii) σε συνένωση επιχειρήσεων που ολοκληρώνεται σε στάδια, της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των συμμετοχικών δικαιωμάτων που κατείχε η αποκτώσα προηγουμένως στην αποκτώμενη, μείον
- της καθαρής αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των αποκτηθέντων αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων.

Τα κόστη που σχετίζονται με την απόκτηση των επενδύσεων σε θυγατρικές (π.χ. αμοιβές συμβούλων, νομικών, λογιστών, εκτιμητών και άλλες επαγγελματικές και συμβουλευτικές αμοιβές), αναγνωρίζονται ως έξοδα και επιβαρύνουν τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

Σε αντίθετη περίπτωση, που η αποκτώσα επιχείρηση προβεί σε μία απόκτηση συμμετοχικού δικαιώματος στην οποία, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η καθαρή αξία των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων υπερβαίνει τα ανταλλάγματα που μεταβιβάζονται, τότε πρόκειται για μία αγορά ευκαιρίας. Αφού διενεργηθούν οι απαραίτητοι επανέλεγχοι, το υπερβάλλον ποσό της παραπάνω διαφοράς αναγνωρίζεται ως κέρδος, στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου του ενεργητικού. Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών εταιρειών συμπίπτει με αυτή της μητρικής εταιρείας.

Έλεγχος απομείωσης επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες (Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις):

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις ενοποιούμενες θυγατρικές της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Διοίκηση αξιολογεί κατά πόσον υφίστανται εσωτερικές ή εξωτερικές ενδείξεις απομείωσης επί των επενδύσεων της σε θυγατρικές εταιρείες. Στην περίπτωση όπου υπάρχουν ενδείξεις, η Εταιρεία πραγματοποιεί έλεγχο απομείωσης και προσδιορίζει την ανακτήσιμη αξία για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών ως το υψηλότερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Για σκοπούς εκτίμησης της απομείωσης, οι επενδύσεις σε θυγατρικές κατηγοριοποιούνται στη μικρότερη ομάδα στοιχείων που μπορεί να παράσχει ταμειακές ροές ανεξάρτητα από άλλα στοιχεία ή ομάδες στοιχείων του Ομίλου (Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών).

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία μίας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο είναι το υψηλότερο μεταξύ εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης, η Διοίκηση προσδιορίζει τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών προσδιορίζοντας ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο προκειμένου να υπολογίσει την παρούσα αξία των ταμειακών ροών. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο απομείωσης, προκύπτουν άμεσα από τους εγκεκριμένους προϋπολογισμούς της Διοίκησης. Προεξοφλητικοί παράγοντες προσδιορίζονται μεμονωμένα για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών και αντικατοπτρίζουν τα αντίστοιχα στοιχεία κινδύνων που έχουν προσδιοριστεί από τη Διοίκηση για κάθε ένα από αυτά.

Συναλλαγές με μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές είναι το μέρος των ιδίων κεφαλαίων μίας θυγατρικής που δεν αναλογούν, άμεσα ή έμμεσα, στην μητρική επιχείρηση. Οι ζημιές που αφορούν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές (μειοψηφία) μίας θυγατρικής, μπορεί να ξεπερνούν τα δικαιώματα των μη ελεγχουσών συμμετοχών στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής. Τα κέρδη ή οι ζημιές και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων, λογίζεται τόσο

στους ιδιοκτήτες της μητρικής όσο και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι οι μη ελέγχουσες συμμετοχές θα παρουσιάζουν έλλειμμα.

(β) Συγγενείς

Στις συγγενείς επιχειρήσεις ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή (όχι έλεγχο), με τα ποσοστά συμμετοχής να κυμαίνονται από 20%-50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Αρχικά καταχωρούνται στο κόστος κτήσεως.

Το μερίδιο του Ομίλου πάνω στα κέρδη ή τις ζημίες των συγγενών επιχειρήσεων μετά την απόκτηση καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, ενώ αυτό επί των μεταβολών των αποθεματικών μετά την απόκτηση, καταχωρείται στα αποθεματικά. Όλες αυτές οι μεταβολές επηρεάζουν την λογιστική αξία των επενδύσεων. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας θυγατρικής εξισωθεί με το δικαίωμα συμμετοχής στην συγγενή, δεν αναγνωρίζονται ζημίες, με εξαίρεση την περίπτωση που έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συγγενούς.

Στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της μητρικής οι επενδύσεις σε συγγενείς εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως μειωμένο με την τυχόν ζημιά απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις έχουν υποστεί απομείωση. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Όσον αφορά την υπεραξία απόκτησης, αυτή μειώνει την αξία της συμμετοχής με επιβάρυνση της Κατάστασης Αποτελεσμάτων της χρήσης.

(γ) Συμμετοχές σε επιχειρηματικά σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 11 σε όλες τις από κοινού συμφωνίες στις οποίες μετέχει. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11, οι από κοινού συμφωνίες ταξινομούνται είτε ως κοινές επιχειρήσεις είτε ως κοινοπραξίες, ανάλογα με τα συμβατικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του κάθε επενδυτή.

Οι από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης (αν πρόκειται για από κοινού λειτουργία) ή με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (αν πρόκειται για κοινοπραξία). Για την ενοποίηση λαμβάνεται υπόψη το ποσοστό που κατέχει ο Όμιλος και ισχύει κατά την ημερομηνία της ενοποίησης. Η δομή του επιχειρηματικού σχήματος αποτελεί τον βασικό και καθοριστικό παράγοντα για τον προσδιορισμό του λογιστικού χειρισμού. Οι λογιστικές πολιτικές των από κοινού ελεγχόμενων εταιρειών έχουν διαφοροποιηθεί όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο για να είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί και εφαρμόζονται από τον Όμιλο. Η ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των από κοινού ελεγχόμενων εταιρειών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρείας.

8.2 Μετατροπή ξένου νομίσματος

Τα χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα της επιχείρησης με την ισοτιμία λειτουργικού και ξένου νομίσματος της ημερομηνίας αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου αναφοράς. Τα μη χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με την ισοτιμία της αρχικής αναγνώρισης. Εξαίρεση από τη ρύθμιση αυτή αποτελούν τα μη χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρούνται στην εύλογη αξία ή σε άλλη εκτός του κόστους κτήσης αξία και τα οποία μετατρέπονται στο

λειτουργικό νόμισμα με βάση τις ισοτιμίες της ημερομηνίας κατά την οποία προσδιορίστηκε η επιμέτρηση αυτή. Στην περίπτωση αυτή, οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές ακολουθούν τον λογιστικό χειρισμό της αναγνώρισης της διαφοράς μεταξύ προηγούμενης λογιστικής αξίας των στοιχείων αυτών και της επιμέτρησης στην εύλογη, ή την άλλη εκτός του κόστους κτήσης αξία.

Όταν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης παρουσιάζονται σ' ένα νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό της νόμισμα, η μετατροπή των στοιχείων αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων από το λειτουργικό νόμισμα στο νόμισμα παρουσίασης γίνεται ως εξής:

α) τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας του ισολογισμού.

β) τα στοιχεία της καθαρής θέσης μετατρέπονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας που τα στοιχεία αυτά προέκυψαν.

γ) τα αποτελέσματα κάθε περιόδου μετατρέπονται με τις ισοτιμίες των ημερομηνιών που τα σχετικά στοιχεία εσόδων, κερδών, εξόδων και ζημιών προέκυψαν. Η μέση σταθμική συναλλαγματική ισοτιμία της περιόδου μπορεί να χρησιμοποιείται, αν το αποτέλεσμα που προκύπτει με τον τρόπο αυτό προσεγγίζει εκείνο που θα προέκυπτε από τη χρήση των πραγματικών ισοτιμιών που ίσχυαν όταν έγιναν οι σχετικές συναλλαγές.

δ) Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την κατά τα ανωτέρω μετατροπή αναγνωρίζονται στην κατάσταση διευρυμένου εισοδήματος και στην συνέχεια σε αποθεματικό της καθαρής θέσης.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου και της Εταιρείας.

8.3 Ενσώματα πάγια

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στις αξίες κτήσεως τους ή στις αξίες τεκμαιρόμενου κόστους όπως αυτό προσδιορίστηκε, κατά την ημερομηνία μετάβασης, μειούμενων κατά το ύψος των συσσωρευμένων αποσβέσεων, ως και τυχόν απαξιώσεων των παγίων. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα συνδεδεμένες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

-Κτίρια	8 - 50 έτη
-Μηχανολογικός εξοπλισμός	8 - 20 έτη
-Μεταφορικά μέσα	5 - 12 έτη
-Λοιπός εξοπλισμός	4 - 10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσωμάτων ακινητοποιήσεων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα. Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της περιόδου που αφορούν.

Οι ιδιοπαραγόμενες ενσώματες ακινητοποιήσεις στοιχειοθετούν προσθήκη στο κόστος κτήσεως των ενσώματων ακινητοποιήσεων σε αξίες που περιλαμβάνουν το άμεσο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού, που συμμετέχει στην κατασκευή (αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές), κόστος αναλωθέντων υλικών και άλλα γενικά κόστη.

8.4 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται οι άδειες λογισμικού, δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης και λοιπά άυλα.

Λογισμικό:

Τα λογισμικά προγράμματα αφορούν το κόστος αγοράς, καθώς και κάθε δαπάνη που έχει πραγματοποιηθεί κατά την ανάπτυξη του λογισμικού προκειμένου αυτό να τεθεί σε καθεστώς λειτουργίας. Οι δαπάνες που ενισχύουν ή επεκτείνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχική δαπάνη και προστίθενται στο αρχικό κόστος του λογισμικού. Τα λογισμικά προγράμματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 5 έτη. Οι δαπάνες που απαιτούνται για τη συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης:

Οι δαπάνες έρευνας καταχωρούνται ως έξοδο, όταν δημιουργούνται. Οι δαπάνες ανάπτυξης που δημιουργούνται κεφαλαιοποιούνται ανά έργο εάν η μελλοντική ανακτησιμότητά τους θεωρηθεί διασφαλισμένη.

Οι δαπάνες που αναλαμβάνονται για την ανάπτυξη νέων προϊόντων που ελέγχονται από την Εταιρεία αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία όταν πληρούνται όλα τα πιο κάτω κριτήρια:

- α) υπάρχει η τεχνική δυνατότητα ολοκλήρωσης του στοιχείου ενεργητικού έτσι ώστε να είναι διαθέσιμο προς πώληση ή χρήση
- β) υπάρχει η πρόθεση για ολοκλήρωση και πώληση ή χρήση του στοιχείου
- γ) υπάρχει η δυνατότητα για πώληση ή χρήση του στοιχείου
- δ) το στοιχείο ενεργητικού θα παράγει μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Πρέπει να αποδειχθεί ότι υπάρχει αγορά για το συγκεκριμένο στοιχείο ή την παραγωγή του ή, εάν θα γίνει εσωτερική χρήση, να αποδειχθεί η χρησιμότητα του στοιχείου σε άλλους τομείς της οντότητας
- ε) υπάρχουν εξασφαλίσεις για τη διαθεσιμότητα ικανοποιητικών τεχνικών, χρηματοοικονομικών και άλλων πόρων που να διασφαλίζουν την ολοκλήρωση και την πώληση ή χρήση του στοιχείου
- στ) υπάρχει η δυνατότητα αξιόπιστης μέτρησης των δαπανών που είναι άμεσα αποδοτέες στο στοιχείο.

Οι δαπάνες ανάπτυξης που κεφαλαιοποιούνται περιλαμβάνουν το κόστος των υλικών και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται ή αναλύσκονται, καθώς και το κόστος των παροχών προς τους εργαζομένους που προκύπτουν άμεσα από τη δημιουργία του περιουσιακού στοιχείου.

Μετά την αρχική αναγνώριση των δαπανών ανάπτυξης, εφαρμόζεται το μοντέλο κόστους που απαιτεί το περιουσιακό στοιχείο να αποτιμάται στο κόστος μείον όποια σωρευμένη απόσβεση και σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Κάθε δαπάνη που κεφαλαιοποιείται αποσβένεται μέσα στην περίοδο των αναμενόμενων μελλοντικών πωλήσεων του σχετικού έργου και όχι σε διάστημα μεγαλύτερο των δέκα ετών.

Η λογιστική αξία των δαπανών ανάπτυξης αξιολογείται για τυχόν απομείωση κάθε χρόνο που το περιουσιακό στοιχείο δεν χρησιμοποιείται, ή συχνότερα όταν προκύψει ένδειξη απομείωσης κατά την διάρκεια της χρήσης που να καταδεικνύει ότι η μεταφερόμενη αξία υπάρχει περίπτωση να μην ανακτηθεί.

8.5 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων, ο Όμιλος εκτιμά κατά πόσον υφίστανται ενδείξεις απομείωσης. Ένα υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση ή εάν απαιτείται ετήσιος έλεγχος απομείωσης του παγίου, τότε υπολογίζεται η ανακτήσιμη αξία του. Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως ή και συχνότερα εάν υπάρχουν συγκεκριμένα γεγονότα και ενδείξεις τα οποία να υποδεικνύουν πιθανή απομείωση των στοιχείων. Κατά την 31/12/2017, ο Όμιλος δεν έχει αναγνωρίσει στοιχεία του ενεργητικού με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή.

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό για το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Για τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία εκτός από την υπεραξία, εκτιμάται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωριστεί κατά το παρελθόν είτε έχουν μειωθεί είτε δεν υφίστανται πλέον. Εάν υπάρξουν τέτοιες ενδείξεις, ο Όμιλος υπολογίζει την ανακτήσιμη αξία του παγίου ή της ΜΔΤΡ. Ζημιές απομείωσης που είχαν αναγνωριστεί κατά το παρελθόν αντιστρέφονται μόνο εφόσον έχουν αλλάξει οι εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά το χρόνο αναγνώρισης της ζημιάς. Η αντιστροφή της απομείωσης επιτρέπεται μέχρι το σημείο στο οποίο η λογιστική αξία του παγίου δεν υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, ούτε την λογιστική αξία του παγίου μείον τις αποσβέσεις εάν αυτό δεν είχε απομειωθεί τα προηγούμενα χρόνια.

8.6 Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες με βάση την ουσία της σύμβασης και το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν.

i) Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω των αποτελεσμάτων

Πρόκειται για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, που ικανοποιούν οποιαδήποτε από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς (συμπεριλαμβάνονται τα παράγωγα, εκτός από εκείνα που είναι καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης, αυτά που αποκτώνται ή δημιουργούνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά και τέλος αυτά που αποτελούν μέρος ενός χαρτοφυλακίου από αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά μέσα).
- Κατά την αρχική αναγνώριση ορίζεται από την επιχείρηση ως στοιχείο που αποτιμάται στην εύλογη αξία, με αναγνώριση των μεταβολών στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Κατά την 31/12/2017, ο Όμιλος δεν είχε στην κατοχή του, χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αυτής της κατηγορίας.

ii) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Στην κατηγορία αυτή (Δάνεια και Απαιτήσεις) δεν περιλαμβάνονται:

α) απαιτήσεις από προκαταβολές για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών,
β) απαιτήσεις που έχουν να κάνουν με δοσοληψίες φόρων, οι οποίες έχουν επιβληθεί νομοθετικά από το κράτος,
γ) οτιδήποτε δεν καλύπτεται από σύμβαση ώστε να δίνει δικαίωμα στην επιχείρηση για λήψη μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών παγίων στοιχείων.

Τα Δάνεια και οι απαιτήσεις περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.

iii) Επενδύσεις κατεχόμενες ως την λήξη

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη και τα οποία η εταιρεία έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να τα διακρατήσει ως την λήξη τους. Κατά την 31/12/2017 ο Όμιλος δεν είχε στην κατοχή του, χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αυτής της κατηγορίας.

iv) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού (Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο)

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω. Περιλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον του κόστους συναλλαγής. Τα διαθέσιμα προς πώληση και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων μετέπειτα παρουσιάζονται στην εύλογη αξία τους.

Τα πραγματοποιηθέντα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων την περίοδο που προκύπτουν.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών στοιχείων που ταξινομήθηκαν σαν διαθέσιμα προς πώληση αναγνωρίζονται στα αποθεματικά επανεκτίμησης επενδύσεων. Σε περίπτωση πώλησης ή απομείωσης των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές εύλογης αξίας μεταφέρονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που η εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πουλήσει το στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτέων στη συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση όσον αφορά τις άμεσα επιρριπτές στη συναλλαγή δαπάνες, για τα στοιχεία εκείνα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

v) Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία και μέσα αντιστάθμισης

Συμφωνίες χρηματοοικονομικών εργαλείων που δεν προσδιορίζονται ως εργαλεία αντιστάθμισης κινδύνου και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου ταξινομούνται ως παράγωγα προς πώληση και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων. Διακυμάνσεις στην εύλογη αξία

αυτών των παραγώγων που δεν τηρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου αναγνωρίζονται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων στην κατηγορία «Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης (καθαρά)».

Συμφωνίες χρηματοοικονομικών εργαλείων που προσδιορίζονται ως εργαλεία αντιστάθμισης κινδύνου, ταξινομούνται είτε ως αντιστάθμιση εύλογης αξίας, όταν αντισταθμίζεται ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας του καταχωρημένου περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης, ή ως αντιστάθμιση ταμειακών ροών, όταν αντισταθμίζεται η διακύμανση στις ταμειακές ροές, η οποία μπορεί να προέρχεται από ένα συγκεκριμένο κίνδυνο, άμεσα συσχετιζόμενο με το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση. Για τα παράγωγα που χρησιμοποιούνται για αντιστάθμιση κινδύνων εφαρμόζεται αντισταθμιστική λογιστική που περιλαμβάνει την ύπαρξη, κατά τη σύναψη της συναλλαγής, επίσημης τεκμηρίωσης, την αναγνώριση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου, του μέσου αντιστάθμισης, του τύπου της αντιστάθμισης, του αντισταθμιζόμενου κινδύνου και της επιχειρηματικής στρατηγικής για την αντιστάθμιση κινδύνων.

Σε συναλλαγές αντιστάθμισης εύλογης αξίας, που πληρούν τα κριτήρια αντισταθμιστικής λογιστικής, τα κέρδη ή οι ζημιές που προέρχονται από την αποτίμηση του μέσου αντιστάθμισης στην εύλογη αξία του, καταχωρούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Το αντισταθμιζόμενο περιουσιακό στοιχείο αποτιμάται στην εύλογη αξία και τα κέρδη ή οι ζημιές καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Σε συναλλαγές αντιστάθμισης ταμειακών ροών, τα κέρδη ή οι ζημιές που προέρχονται από την αποτίμηση του μέσου αντιστάθμισης στην εύλογη αξία του και αφορούν στο αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης, καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά έσοδα. Αντίθετα τα κέρδη ή οι ζημιές που αφορούν το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης καταχωρούνται απευθείας στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

8.7 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μηνιαίου σταθμικού κόστους. Το κόστος των τελικών και ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει την αξία των πρώτων υλών, άμεσες δαπάνες προσωπικού, λοιπά άμεσα κόστη και γενικά βιομηχανικά έξοδα. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας, αφαιρουμένων των εκτιμώμενων δαπανών ολοκλήρωσης του αποθέματος και των εκτιμώμενων εξόδων διάθεσης που χρειάζονται για την ολοκλήρωσή της πώλησης. Τα ανταλλακτικά που καταναλώνονται μέσα στον χρόνο παρακολουθούνται λογιστικά ως αποθέματα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν αναλώνονται.

8.8 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρούμενων και των τυχόν ζημιών απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Ενδείξεις για πιθανή απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων θεωρούνται οι σημαντικές οικονομικές δυσκολίες του πελάτη, η πιθανότητα ο πελάτης να χρεοκοπήσει ή να επέλθει σε οικονομική αναδιοργάνωση καθώς και η καθυστέρηση ή παύση εξόφλησης τιμολογίων. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προ εξοφλούμενων με το πραγματικό επιτόκιο. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα. Η λογιστική αξία της απαίτησης μειώνεται με τη χρήση λογαριασμού πρόβλεψης και το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Όταν μία εμπορική απαίτηση χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτη είσπραξης

διαγράφεται με χρήση του λογαριασμού πρόβλεψης. Σε περίπτωση μεταγενέστερης είσπραξης μίας απαίτησης που είχε αρχικά διαγραφεί, η αναστροφή της ζημιάς αναγνωρίζεται ως έσοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

8.9 Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο καθώς επίσης και τις βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας όπως τα προϊόντα της αγοράς χρήματος και οι τραπεζικές καταθέσεις.

8.10 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί και περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας.

Άμεσα έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος και μειώνονται από το κόστος της έκδοσης. Επαναγορές μετοχών της Εταιρείας (ίδιες μετοχές) αναγνωρίζονται στο κόστος και παρουνισάζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων. Κατά την απόκτηση των ιδίων μετοχών, το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών δαπανών, απεικονίζεται μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων. Κατά την 31/12/2017, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχουν στην κατοχή τους ίδιες μετοχές.

8.11 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα που προκύπτουν από την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια αποαναγνωρίζονται από την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, όταν η υποχρέωση που είχε προκύψει από το συμβόλαιο ακυρώνεται, εκπνέει ή δεν υφίσταται.

Τα δάνεια χαρακτηρίζονται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων με δικαίωμα αναγωγής καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους ως υποχρέωση προς την Εταιρεία πρακτόρευσης. Στη συνέχεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα ποσά που έχουν προεισπραχθεί από εταιρείες πρακτόρευσης, χωρίς δικαίωμα αναγωγής, μειώνουν τις απαιτήσεις από πελάτες.

8.12 Τρέχον και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η επιβάρυνση της περιόδου με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στην περίοδο αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές περιόδους. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, εκτός

του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στην οποία περίπτωση καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα ίδια κεφάλαια.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τις δημοσιονομικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της περιόδου και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι επιμετρούνται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στις διαχειριστικές περιόδους με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενα στο φορολογητέο κέρδος για το έτος. Όλες οι αλλαγές στα βραχυπρόθεσμα φορολογικά στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν μέρος των φορολογικών εξόδων στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις υπολογίζονται και αναγνωρίζονται για όλες τις προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής αξίας και φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων. Ο υπολογισμός γίνεται με τους συντελεστές φόρου εισοδήματος που αναμένεται να ισχύσουν κατά τις περιόδους κατά τις οποίες τα στοιχεία του ενεργητικού θα ανακτηθούν και οι υποχρεώσεις θα διακανονιστούν, και πρέπει να αντανakλά τον τρόπο με τον οποίο αναμένεται να γίνει η ανάκτηση ή ο διακανονισμός. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας του ισολογισμού χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο όταν είναι πιθανό ότι θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από την εταιρεία και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

8.13 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρείες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

(i) Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών:

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν στην καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς (π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο αδυνατεί να καταβάλλει σύνταξη στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στα Ταμεία. Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

(ii) Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενο)

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση).

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρεία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2017 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από την Κατάσταση Αποτελεσμάτων,
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων την νωρίτερη εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

Η πρόβλεψη για το κόστος εξόδου του προσωπικού από την υπηρεσία για το 2017, η οποία εμφανίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της Εταιρείας και του Ομίλου, βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη που διενεργήθηκε από ανεξάρτητη εταιρεία αναλογιστών.

8.14 Επιχορηγήσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια: α) Υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και β) πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως έσοδο επόμενων χρήσεων και αναγνωρίζονται συστηματικά και ορθολογικά στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του πάγιου στοιχείου του ενεργητικού.

8.15 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις σχηματίζονται όταν:

- Υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος,
- Είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για διακανονισμό της υποχρέωσης,
- Το απαιτούμενο ποσό μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις. Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης που αφορούν στη δαπάνη, που απαιτείται να καλύψει την παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες αγοραίες εκτιμήσεις για τη χρονική αξία του χρήματος και αυξήσεις που αφορούν στη συγκεκριμένη υποχρέωση.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν εξετάζεται στα πλαίσια μια συνένωσης επιχειρήσεων. Αυτές οι

ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στα πλαίσια της κατανομής του κόστους απόκτησης στα στοιχεία του ενεργητικού και στις υποχρεώσεις κατά την συνένωση επιχειρήσεων. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

8.16 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Έσοδα: Τα έσοδα αναγνωρίζονται, όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην οικονομική οντότητα και αυτά τα οφέλη μπορεί να επιμετρηθούν με αξιοπιστία. Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία, πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Το ποσό του εσόδου θεωρείται ότι μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα όταν όλες οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που σχετίζονται με την πώληση έχουν επιλυθεί.

Τα ενδοεταιρικά έσοδα εντός Ομίλου απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

- **Πωλήσεις αγαθών:** Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν η εταιρεία παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

- **Παροχή υπηρεσιών:** Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

- **Έσοδα από τόκους:** Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

- **Μερίσματα:** Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

Έξοδα: Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσης του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

8.17 Μισθώσεις

Οι μισθώσεις παγίων κατά τις οποίες μεταβιβάζονται στην εταιρεία όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που έχουν σχέση με την κυριότητα ενός στοιχείου του ενεργητικού, ανεξάρτητα από την τελική μεταβίβαση ή μη του τίτλου κυριότητας του στοιχείου αυτού, αποτελούν τις χρηματοοικονομικές μισθώσεις. Οι μισθώσεις αυτές κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους.

Συμφωνίες μισθώσεων όπου ο εκμισθωτής μεταβιβάζει το δικαίωμα χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο, χωρίς ωστόσο να μεταβιβάζει και τους κινδύνους και ανταμοιβές της

ιδιοκτησίας του παγίου στοιχείου, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

8.18 Πληροφόρηση κατά Τομέα

Οι λειτουργικοί τομείς δραστηριότητας ορίζονται με βάση τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, όπως επισκοπούνται από τους υπεύθυνους για τη λήψη οικονομικών αποφάσεων. Οι τομείς που πρέπει να αναφερθούν ξεχωριστά προσδιορίζονται με βάση τα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια που θέτει το ΔΠΧΑ 8. Οι λογιστικές πολιτικές των τομέων δραστηριότητας είναι οι ίδιες με εκείνες που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Η διοίκηση αξιολογεί την επίδοση των τομέων δραστηριότητας βασιζόμενη στα λειτουργικά κέρδη / (ζημιές) προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων.

8.19 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους του Ομίλου αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της περιόδου στην οποία ανακοινώθηκαν τα μερίσματα και η διανομή εγκρίθηκε από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

9 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί από τη Διοίκηση τον σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων καθώς και τα έσοδα και έξοδα κατά τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Συγκεκριμένα ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ως εκ τούτου τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Οι βασικές εκτιμήσεις και οι κρίσεις που αναφέρονται σε δεδομένα η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων τους επόμενους 12 μήνες, παρατίθενται ακολούθως:

(1) Εκτιμήσεις κατά τον υπολογισμό της αξίας χρήσης των ΜΔΤΡ

Ο Όμιλος διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης της αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 36. Προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συντρέχουν λόγοι απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης της κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ). Τα ανακτήσιμα ποσά των ΜΔΤΡ έχουν καθοριστεί για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, με βάση τον υπολογισμό της αξίας χρήσης τους, ο

οποίος απαιτεί εκτιμήσεις. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης, οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές προ εξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με τη χρήση ενός συντελεστή προεξόφλησης, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος, καθώς και τους κινδύνους που συνδέονται με τη συγκεκριμένη ΜΔΤΡ. Στον υπολογισμό χρησιμοποιούνται ταμειακές προβλέψεις βασισμένες σε εγκεκριμένα από τη Διοίκηση επιχειρηματικά σχέδια. Αυτά τα επιχειρηματικά σχέδια και οι προβλέψεις ταμειακών ροών συνήθως καλύπτουν περίοδο πέντε ετών. Ταμειακές ροές πέραν της περιόδου κατά την οποία οι προβλέψεις είναι διαθέσιμες, προεκτείνονται βάσει των εκτιμώμενων ρυθμών ανάπτυξης. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των διαφορετικών ΜΔΤΡ και οι εκάστοτε αναλύσεις ευαισθησίας που έχουν πραγματοποιηθεί, αναφέρονται στη σημείωση 13 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου και εξηγείται περαιτέρω.

(2) Φόρος εισοδήματος

Η διαδικασία προσδιορισμού του φόρου εισοδήματος και της αναβαλλόμενης φορολογίας είναι πολύπλοκη και απαιτεί σε μεγάλο βαθμό να γίνουν εκτιμήσεις και να ασκηθεί κρίση. Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους. Για τον συνολικό προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος, όπως παρουσιάζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωρισθεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός (βλ. περαιτέρω πληροφορίες στις σημειώσεις 22 και 40 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

(3) Ανάκτηση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις περιλαμβάνουν και ποσά που αφορούν σε φορολογικές ζημιές προηγούμενων ετών. Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για όλες τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογικά κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημιές. Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωρισθεί, ο Όμιλος κάνει παραδοχές σχετικά με το εάν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις δύναται να ανακτηθούν, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά εκτιμώμενα φορολογικά κέρδη που προκύπτουν από τα εγκεκριμένα επιχειρηματικά σχέδια, σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν (βλ. περαιτέρω πληροφορίες στην σημείωση 22 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

(4) Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του

Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 23 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

(5) Απομείωση ενσωμάτων παγίων

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το στοιχείο του ενεργητικού ή την μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

(6) Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος περιοδικά ελέγχει την ωφέλιμη ζωή των αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού, προκειμένου να εκτιμήσει την καταλληλότητα των αρχικών εκτιμήσεων. Την 31η Δεκεμβρίου 2017, η διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

(7) Προβλέψεις απαξιωμένων αποθεμάτων

Ο Όμιλος, σε κάθε περίοδο αναφοράς, διενεργεί αποτίμηση των αποθεμάτων στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η ρευστοποιήσιμη αξία υπολογίζεται με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες πληροφορίες οι οποίες αντανakλούν τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς (βλ. περαιτέρω πληροφορίες στην σημείωση 17 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

(8) Προβλέψεις για απομείωση εμπορικών απαιτήσεων

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις σε σχέση με εμπορικές απαιτήσεις, όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες δεικνύουν ότι η είσπραξη της σχετικής απαίτησης στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή. Μόλις γίνει γνωστό ότι ένας συγκεκριμένος λογαριασμός υπόκειται σε κίνδυνο υψηλότερο του συνήθους πιστωτικού κινδύνου (π.χ. χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη, διαφωνία σχετικά με την ύπαρξη της απαίτησης ή το ποσό αυτής κ.λπ.), τότε ο λογαριασμός αναλύεται και καταγράφεται εάν οι συνθήκες υποδηλώνουν ότι η απαίτηση είναι επισφαλής. Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις, αφού συνεκτιμηθούν ιστορικά στοιχεία αλλά και τυχόν εξελίξεις στις σχετικές υποθέσεις.

(9) Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις. Η διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των υποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη τη διαθέσιμη πληροφόρηση της νομικής υπηρεσίας του Ομίλου και των γνωμοδοτήσεων των εξωτερικών νομικών συμβούλων που χειρίζονται τις υποθέσεις. Στην περίπτωση που υπάρχει πιθανότητα αρνητικής έκβασης, τότε ο Όμιλος προβαίνει στον σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση τις εκτιμήσεις της διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για τη διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις εκτιμήσεις είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μία αύξηση ή μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η

διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει τα γεγονότα και μπορεί να οδηγήσει σε αναθεώρηση των εκτιμήσεων της (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 36.1 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

Στην ίδια βάση αξιολογείται και η ανακτησιμότητα των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων όπως περιγράφονται στην επεξηγηματική σημείωση 16 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς η σχετική αξιολόγηση απαιτεί σημαντικό βαθμό κρίσης. Συγκεκριμένα, η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει το στάδιο στο οποίο βρίσκονται οι σχετιζόμενες με τις απαιτήσεις αυτές δικαστικές υποθέσεις και αξιολογεί τον πιθανό κίνδυνο απομείωσης, βασιζόμενη κυρίως στην άποψη των εξωτερικών νομικών συμβούλων που χειρίζονται τις σχετικές υποθέσεις. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, επανεξετάζεται η ανακτησιμότητα των ως άνω απαιτήσεων, γεγονός που ενδέχεται να οδηγήσει μεταγενέστερα σε αναθεώρηση των αρχικών εκτιμήσεων (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 36.1 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

10 Δομή του Ομίλου

10.1 Ενοποιούμενες εταιρείες του Ομίλου κατά την 31/12/2017

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις ενοποιούμενες εταιρείες της ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE κατά την 31/12/2017, τις έδρες τους, το αντικείμενο δραστηριότητά τους και τη μέθοδο ενοποίησης αυτών.

A/A	Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Δραστηριότητα	% Συμ/χής	Μέθοδος Ενοποίησης	Σχέση Συμ/χής
1	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE	Ελλάδα	Παραγωγή συσσωρευτών μπαταριών και λοιπών ενεργειακών προϊόντων		Μητρική	
2	SUNLIGHT RECYCLING ABEE	Ελλάδα	Παραγωγή ανακυκλωμένου μολύβδου και κραμάτων	100%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση
3	ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE AMYΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΑΕ	Ελλάδα	Παραγωγή στοιχείων μπαταριών ιόντων λιθίου για αμυντικές εφαρμογές	51%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση
4	ALSE DEUTSCHLAND GMBH	Γερμανία	Παροχή συμβουλευτικών - τεχνικών υπηρεσιών	51%	Ολική Ενοποίηση	Έμμεση
5	SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL	Ρουμανία	Διανομή μπαταριών	100%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση
6	RELIABLE BATTERY SOLUTIONS SRL	Ιταλία	Συναρμολόγηση και Διανομή μπαταριών	100%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση
7	A.Φ.Η.Σ. ΑΕ	Ελλάδα	Συλλογικό σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης φορητών ηλεκτρικών σπηλών	49%	Καθαρή Θέση	Άμεση
8	SUNLIGHT ITALY SRL	Ιταλία	Διανομή μπαταριών	30%	Καθαρή Θέση	Άμεση
9	ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	Ελλάδα	Μηχανουργείο - Κατασκευαστής πλαστικών και μεταλλικών μερών μπαταριών	24%	Καθαρή Θέση	Άμεση

Σχετικά με τις αναγραφόμενες στον παραπάνω πίνακα ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις (Βλέπε σημείωση 36.2 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

10.2 Μεταβολές στη δομή του Ομίλου

Στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2017 και σε σχέση με την αντίστοιχη ετήσια συγκριτική περίοδο του 2016 περιλαμβάνεται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης η εταιρεία RELIABLE BATTERY SOLUTIONS SRL, η οποία αποτελεί νεοϊδρυθείσα εταιρεία του Ομίλου και ενοποιείται με τη μέθοδο ολικής ενοποίησης από το δ' τρίμηνο του 2017.

Επιπλέον, στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 και σε σχέση με την αντίστοιχη ετήσια συγκριτική περίοδο του 2016 δεν περιλαμβάνεται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης η εταιρεία SUNLIGHT SYSTEMS GMBH λόγω εκποίησης της τον Ιανουάριο του 2017.

10.2.1 Μεταβολές σε μη ελέγχουσες συμμετοχές εντός της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31/12/2017

Τον Ιανουάριο του 2017, η Εταιρεία εξαγόρασε από συνδεδεμένο μέρος το υπολειπόμενο μειοψηφικό ποσοστό 10,48% της θυγατρικής SUNLIGHT RECYCLING ABEE καταβάλλοντας το ποσό των €556 χιλ. Συνεπεία της συγκεκριμένης συναλλαγής, το ποσοστό συμμετοχής της Εταιρείας στην εν λόγω θυγατρική διαμορφώθηκε κατά την 31/12/2017 σε 100% (31/12/2016: 89,52%). Από την συναλλαγή αυτή προέκυψε υπεραξία ύψους €210 χιλ., η οποία αναγνωρίστηκε απευθείας μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου, ως αποτέλεσμα αύξησης ποσοστού συμμετοχής σε υφιστάμενη θυγατρική.

10.2.2 Λοιπές μεταβολές (πωλήσεις /ιδρύσεις /αρχικές αποκτήσεις) εντός της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31/12/2017

- Το δ' τρίμηνο του 2017 συστάθηκε θυγατρική εταιρεία στην Ιταλία, με την επωνυμία RELIABLE BATTERY SOLUTIONS SRL, με 100% συμμετοχή της μητρικής εταιρείας ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE και μετοχικό κεφάλαιο €200 χιλ. Βασικός σκοπός της εν λόγω θυγατρικής είναι η συναρμολόγηση και εμπορία μπαταριών βιομηχανικού τύπου, με στόχο την περαιτέρω ενδυνάμωση της παρουσίας του Ομίλου στις αγορές της Δυτικής και Βόρειας Ευρώπης.
- Τον Δεκέμβριο 2017 η Εταιρεία προχώρησε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου στην SUNLIGHT RECYCLING ABEE κατά €5.000 χιλ.
- Τον Οκτώβριο του 2017 η Εταιρεία αγόρασε ποσοστό 6% των κοινών μετοχών της εταιρείας «ΑΦΗΣ ΑΕ» ενώ τον Δεκέμβριο του 2017 προχώρησε στην μεταβίβαση ποσοστού 11% με αποτέλεσμα την 31/12/2017 να κατέχει το 49% των κοινών μετοχών της εταιρείας «ΑΦΗΣ ΑΕ» έναντι 54% την 31/12/2016. Δεδομένης της ειδικής φύσης του αντικειμένου και των δραστηριοτήτων της εν λόγω εταιρείας (οργάνωση συλλογικού συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών), το παρόν αφορά σε έναν επιχειρηματικό σχήμα υπό κοινό έλεγχο και για τον λόγο αυτό, συμπεριλαμβάνεται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 11.
- Τον Ιανουάριο του 2017 ο Όμιλος προχώρησε στην μεταβίβαση του ποσοστού 34% που κατείχε για την συμμετοχή SUNLIGHT SYSTEMS GMBH έναντι συμβολικού τιμήματος €20. Η εν λόγω μεταβίβαση δεν είχε ουσιαστική επίπτωση στα οικονομικά αποτελέσματα και την οικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας.

10.3 Θυγατρικές με σημαντικά ποσοστά μη ελεγχουσών συμμετοχών

Ο Όμιλος περιλαμβάνει πλέον μια θυγατρική με σημαντικά δικαιώματα μη ελεγχουσών συμμετοχών:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Αναλογία ποσοστού συμμετοχής και δικαιωμάτων ψήφου κατεχόμενου από μη ελέγχουσες συμμετοχές		Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα / (Έξοδα) χρήσης κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		Σύνολο μη ελεγχουσών συμμετοχών	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE A.E.	49%	49%	-433.490	-87.986	1.208.804	1.640.365

Δεν διανεμήθηκαν μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές κατά τη διάρκεια των ετών 2017 και 2016. Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες της εν λόγω θυγατρικής προ εγγραφών απαλοιφής των ενδοομιλικών συναλλαγών.

	2017	2016
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	2.057.411	2.317.798
Κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	928.435	1.347.629
Σύνολο Ενεργητικού	2.985.847	3.665.426
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	43.215	10.338
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	479.409	307.192
Σύνολο Υποχρεώσεων	522.625	317.530
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	1.256.243	1.707.427
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	1.208.804	1.640.469
	2017	2016
Πωλήσεις	315.283	1.055.967
Σύνολο συγκεντρωτικών κερδών / ζημιών χρήσης μετά φόρων	-884.674	-179.563
Ιδιοκτήτες της μητρικής	-451.184	-91.577
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	-433.490	-87.986
	2017	2016
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	206.642	-313.473
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	-30.074	-8.663
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	12.648	-16.854
Καθαρές ταμειακές ροές	189.216	-338.990

11 Ενσώματα πάγια

Η ανάλυση των ενσώματων παγίων του Ομίλου παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Ο ΟΜΙΛΟΣ	Οικόπεδα, & Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα & λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων στοιχείων	Σύνολο
Ποσά σε €					
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2016	35.727.621	64.020.637	5.477.914	-	105.226.172
Προσθήκες	307.009	3.843.233	440.283	2.553	4.593.078
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	-	-649.944	-68.399	-	-718.343
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-193	-460	-	-653
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016	36.034.630	67.213.733	5.849.338	2.553	109.100.254
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2016	-3.094.951	-17.664.720	-3.751.932	-	-24.511.603
Αποσβέσεις χρήσης	-908.407	-4.207.775	-374.755	-	-5.490.937
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	-	351.632	55.867	-	407.499
Συναλλαγματικές διαφορές	-	147	453	-	600
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2016	-4.003.358	-21.520.716	-4.070.367	-	-29.594.441
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016	32.031.272	45.693.017	1.778.971	2.553	79.505.813

Ο ΟΜΙΛΟΣ	Οικόπεδα, & Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα & Λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων στοιχείων	Σύνολο
Ποσά σε €					
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2017	36.034.630	67.213.733	5.849.338	2.553	109.100.254
Προσθήκες	349.280	2.441.552	629.678	899.481	4.319.990
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	-	-19.881	-87.601	-	-107.482
Απομείωση αξίας	-	-135.000	-	-	-135.000
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-1.395	-3.531	-	-4.926
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	36.383.910	69.499.008	6.387.885	902.034	113.172.836
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2017	-4.003.358	-21.520.716	-4.070.367	-	-29.594.441
Αποσβέσεις χρήσης	-921.837	-4.637.215	-438.427	-	-5.997.479
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	-	19.881	61.347	-	81.228
Λοιπές Τακτοποιήσεις	-	8.344	-	-	8.344
Συναλλαγματικές διαφορές	-	1.077	2.969	-	4.046
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2017	-4.925.195	-26.128.629	-4.444.478	-	-35.498.302
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	31.458.714	43.370.380	1.943.406	902.034	77.674.535

Η ανάλυση των ενσώματων παγίων της Εταιρείας παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Οικόπεδα, & Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα & Λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων στοιχείων	Σύνολο
Ποσά σε €					
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2016	27.443.406	48.151.677	4.492.986	-	80.088.069
Προσθήκες	286.702	3.415.838	348.342	2.553	4.053.435
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	-	-644.782	-20.492	-	-665.274
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016	27.730.108	50.922.733	4.820.836	2.553	83.476.230
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2016	-2.948.601	-16.645.887	-3.474.964	0	-23.069.452
Αποσβέσεις χρήσης	-769.651	-3.381.090	-234.086	0	-4.384.827
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	0	351.632	7.961	0	359.593
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2016	-3.718.252	-19.675.345	-3.701.089	0	-27.094.686
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016	24.011.856	31.247.388	1.119.747	2.553	56.381.544

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Οικόπεδα, & Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα & Λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων στοιχείων	Σύνολο
Ποσά σε €					
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2017	27.730.108	50.922.733	4.820.836	2.553	83.476.230
Προσθήκες	319.926	2.380.499	505.834	899.259	4.105.518
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	0	0	-52.346	0	-52.346
Απομείωση αξίας	0	-135.000	0	0	-135.000
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	28.050.034	53.168.232	5.274.324	901.812	87.394.402
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2017	-3.718.252	-19.675.345	-3.701.089	0	-27.094.686
Αποσβέσεις χρήσης	-781.346	-3.791.373	-293.230	0	-4.865.949
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	0	0	46.826	0	46.826
Λοιπές Τακτοποιήσεις	0	8.344	0	0	8.344
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2017	-4.499.598	-23.458.374	-3.947.493	0	-31.905.465
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	23.550.436	29.709.858	1.326.831	901.812	55.488.936

Επί των ενσώματων παγίων πραγματοποιείται έλεγχος απομείωσης, όταν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμη. Εάν η αναπόσβεστη αξία των ενσώματων παγίων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους, το επιπλέον ποσό αφορά σε ζημιά απομείωσης, η οποία αναγνωρίζεται απευθείας σε επιβάρυνση των αποτελεσμάτων. Το μεγαλύτερο μέρος που προκύπτει από τη σύγκριση μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου αφού εξαιρεθούν οι δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά την πώληση και της αξίας λόγω χρήσης (value in use), αποτελεί και την ανακτήσιμη αξία του παγίου. Εντός της τρέχουσας χρήσης προέκυψε ανάγκη απομείωσης επί των παγίων για τον Όμιλο και την Εταιρεία ύψους €135 χιλ. οι οποίες καταχωρήθηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων (στα Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης – σημείωση 32 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

12 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Ο Όμιλος επενδύει σε προγράμματα ανάπτυξης νέων εφαρμογών – τεχνολογιών στην παραγωγή βιομηχανικών μπαταριών και συσσωρευτών για αμυντικές εφαρμογές. Επίσης στα άυλα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας περιλαμβάνεται κυρίως το κόστος απόκτησης και ανάπτυξης λογισμικών προγραμμάτων.

Ο ΟΜΙΛΟΣ (Ποσά σε €)	Λογισμικό	Έξοδα Ανάπτυξης	Λοιπά Άυλα	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2016	2.389.013	9.046.605	302.469	11.738.086
Προσθήκες	21.479	-	-	21.479
Συναλλαγματικές διαφορές	-31	-	-	-31
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016	2.410.461	9.046.605	302.469	11.759.534
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2016	-1.999.781	-5.076.485	-269.435	-7.345.701
Αποσβέσεις χρήσης	-238.265	-682.515	-25.247	-946.027
Συναλλαγματικές διαφορές	33	-	-	33
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2016	-2.238.012	-5.759.000	-294.682	-8.291.694
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016	172.448	3.287.605	7.786	3.467.840

Ο ΟΜΙΛΟΣ (ποσά σε €)	Λογισμικό	Έξοδα Ανάπτυξης	Λοιπά Άυλα	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2017	2.410.461	9.046.605	302.469	11.759.535
Προσθήκες	5.030	-	-	5.030
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	-3.833	-	-	-3.833
Συναλλαγματικές διαφορές	-215	-	-	-215
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	2.411.443	9.046.605	302.469	11.760.517
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2017	-2.238.012	-5.759.000	-294.682	-8.291.694
Αποσβέσεις χρήσης	-78.992	-537.129	-7.787	-623.908
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	3.833	-	-	3.833
Συναλλαγματικές διαφορές	211	-	-	211
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2017	-2.312.960	-6.296.129	-302.469	-8.911.558
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	98.482	2.750.476	-	2.848.959

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λογισμικό	Έξοδα Ανάπτυξης	Λοιπά Άυλα	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2016	2.339.427	6.450.134	302.469	9.092.029
Προσθήκες	21.479	-	-	21.479
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016	2.360.906	6.450.134	302.469	9.113.508
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2016	-1.958.069	-4.234.559	-269.435	-6.462.063
Αποσβέσεις χρήσης	-233.249	-468.424	-25.247	-726.921
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2016	-2.191.318	-4.702.983	-294.682	-7.188.983
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016	169.588	1.747.151	7.786	1.924.525

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λογισμικό	Έξοδα Ανάπτυξης	Λοιπά Άυλα	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2017	2.360.906	6.450.134	302.469	9.113.508
Προσθήκες	5.030	-	-	5.030
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	2.365.936	6.450.134	302.469	9.118.538
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2017	-2.191.318	-4.702.983	-294.682	-7.188.983
Αποσβέσεις χρήσης	-77.812	-323.039	-7.786	-408.637
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2017	-2.269.130	-5.026.022	-302.469	-7.597.620
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	96.806	1.424.112	-	1.520.918

13 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Οι θυγατρικές της Εταιρείας παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 10. Στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης οι συμμετοχές, έχουν αποτιμηθεί στην αξία κτήσης τους μειωμένη με τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης επί της αξίας τους. Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζεται η καθαρή αξία των θυγατρικών κατά την 31/12/2017 και την 31/12/2016 έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Επωνυμία εταιρείας	31/12/2017	31/12/2016
SUNLIGHT RECYCLING ABEE	17.917.940	12.361.190
ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΑΕ	1.939.540	2.889.540
SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL	422.547	422.547
RELIABLE BATTERY SOLUTIONS SRL	200.000	0
Σύνολο	20.480.027	15.673.277

Η ανάλυση της κίνηση του κονδυλίου «Επενδύσεις σε θυγατρικές» κατά την τρέχουσα και την προηγούμενη χρήση έχει ως εξής:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Ποσά σε €	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο έναρξης	15.673.277	15.673.277
Μεταβολές μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών	5.556.750	0
Σύσταση θυγατρικών	200.000	0
Απομείωση επενδύσεων σε θυγατρικές	-950.000	0
Υπόλοιπο λήξης	20.480.027	15.673.277

Σύμφωνα με τις ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές και τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36, ο Όμιλος διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης επί των στοιχείων του ενεργητικού στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς. Ο σχετικός έλεγχος μπορεί να διενεργείται και νωρίτερα, όταν ανακύπτουν ενδείξεις ενδεχόμενης ζημιάς απομείωσης. Η αξιολόγηση που διενεργείται, εστιάζει τόσο σε εξωγενείς όσο και σε ενδογενείς παράγοντες.

Εντός της χρήσης που έληξε την 31/12/2017 προέκυψε απομείωση επί της λογιστικής αξίας της επένδυσης στην θυγατρική ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE ΑΕ ύψους €950 χιλ. Το εν λόγω ποσό περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα» της εταιρικής Κατάστασης Αποτελεσμάτων (βλ. αναλυτικά σημείωση 33). Οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώριση ζημιών απομείωσης στην εν λόγω θυγατρική οφείλονται στον περιορισμό των εσόδων της συγκεκριμένης εταιρείας ως αποτέλεσμα προσωρινών αναβολών στην υλοποίηση διεθνών διαγωνισμών μέσω των οποίων διατίθενται τα προϊόντα της εταιρείας.

Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης

Η ανακτήσιμη αξία κάθε ΜΔΤΡ καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης (value in use). Ο προσδιορισμός προκύπτει μέσω της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, όπως αναμένεται να παραχθούν από κάθε ΜΔΤΡ (μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών). Η συγκεκριμένη μεθοδολογία προσδιορισμού της αξίας χρήσης επηρεάζεται (έχει ευαισθησία) από τις εξής βασικές παραδοχές, όπως αυτές υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών:

Βασικές παραδοχές ανά ΜΔΤΡ	Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίων (WACC)		Σύνθετος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης πωλήσεων	
	2017	2016	2017	2016
SUNLIGHT RECYCLING ABEE	9,21%	10,00%	12,05%	17,05%
ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE	9,63%	10,00%	10,25%	31,79%
ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΑΕ				

• Κατάρτιση 5ετών επιχειρηματικών σχεδίων ανά ΜΔΤΡ

Ο υπολογισμός των εκτιμώμενων ταμειακών ροών προκύπτει από εγκεκριμένα επιχειρηματικά σχέδια, τα οποία έχουν συμπεριλάβει τις απαραίτητες αναθεωρήσεις για την αποτύπωση της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας και αντανακλούν προηγούμενη εμπειρία και λοιπές διαθέσιμες πληροφορίες από εξωτερικές πηγές.

- Τα επιχειρηματικά σχέδια καταρτίζονται βάσει μίας μέγιστης περιόδου 5ετίας. Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας εξαγονται συμπερασματικά χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις σταθερών ποσοστών ανάπτυξης, τα οποία παραμένουν σταθερά και αποτυπώνουν τις εκτιμήσεις για τον μακροπρόθεσμο στόχο ανάπτυξης της κάθε ΜΔΤΡ.
- Τα επιχειρηματικά σχέδια βασίζονται σε πρόσφατα καταρτισμένους προϋπολογισμούς και εκτιμήσεις.
- Επί αυτών χρησιμοποιούνται προϋπολογιστικά μεγέθη πωλήσεων και περιθώρια μεικτού κέρδους, καθώς και μελλοντικές εκτιμήσεις με τη χρήση εύλογων παραδοχών.

- **Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (WACC)**

Η μέθοδος του μέσου σταθμικού κόστους κεφαλαίων (WACC) αντανακλά το προεξοφλητικό επιτόκιο των μελλοντικών ταμειακών ροών κάθε ΜΔΤΡ, σύμφωνα με το οποίο σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του δανεισμού, προκειμένου να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων της εταιρείας. Ο προσδιορισμός του WACC περιλαμβάνει έναν αριθμό παραμέτρων (όπως την απόδοση μηδενικού κινδύνου επιτοκίου της αγοράς, τον ειδικό κίνδυνο της χώρας και το equity risk premium).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη μελέτη απομείωσης, ενδέχεται να μεταβληθούν περαιτέρω μελλοντικά. Πιθανές μεταβολές σε ορισμένες μεταβλητές, όπως είναι τα προεξοφλητικά επιτόκια, ενδεχομένως να έχουν επίπτωση στην αξία λόγω χρήσης των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.

- **Σύνθετος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης πωλήσεων**

Ο σύνθετος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης των πωλήσεων των Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών συνδέεται με πολλαπλούς ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες, όπως η ζήτηση μπαταριών στις αγορές όπου δραστηριοποιείται η κάθε ΜΔΤΡ, η διαμορφούμενη τιμή του μολύβδου, τα επίπεδα παραγωγής και το μείγμα πωλήσεων ανά τύπο μπαταρίας.

Ανάλυση ευαισθησίας επί των βασικών παραδοχών

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη μελέτη απομείωσης, ενδέχεται να μεταβληθούν περαιτέρω μελλοντικά. Πιθανές μεταβολές σε ορισμένες μεταβλητές, όπως είναι τα προεξοφλητικά επιτόκια, ενδεχομένως να έχουν επίπτωση στην αξία λόγω χρήσης των στοιχείων του ενεργητικού της Εταιρείας.

Εκτός των ανωτέρω εκτιμήσεων σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης, δεν έχουν υποπέσει στην αντίληψη της Διοίκησης, μεταβολές στις συνθήκες που ενδεχομένως να επηρέαζαν τις λοιπές παραδοχές της. Παρά ταύτα, την 31/12/2017, ο Όμιλος ανέλυσε την ευαισθησία των ανακτήσιμων ποσών ανά ΜΔΤΡ σε σχέση με μία μείωση μίας εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης ανά ΜΔΤΡ. Από την σχετική ανάλυση προκύπτει (i) απομείωση ποσού €459 χιλ. στην επένδυση της Εταιρείας στη θυγατρική SUNLIGHT RECYCLING ABEE και (ii) απομείωση ποσού €1.140 στην επένδυση της Εταιρείας στη θυγατρική ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΑΕ.

14 Επενδύσεις σε συγγενείς

Ο Όμιλος έχει τις παρακάτω συμμετοχές σε συνδεδεμένες εταιρείες, οι οποίες ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (το αντικείμενο δραστηριότητας και τα κατεχόμενα ποσοστά συμμετοχής του Ομίλου στις εν λόγω επενδύσεις, παρουσιάζονται αναλυτικά στην σημείωση 10 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

Ο Όμιλος, βασιζόμενος στη συνεισφορά των συνδεδεμένων στα κέρδη/(ζημιές) προ φόρων του Ομίλου, έκρινε ότι καθεμία από τις συνδεδεμένες εταιρείες ξεχωριστά είναι επουσιώδης και για τον λόγο αυτό γνωστοποιεί στον παρακάτω πίνακα, συγκεντρωτικά το ποσοστό του για αυτές τις συνδεδεμένες εταιρείες:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο έναρξης	1.998.446	2.171.471	759.097	759.097
Μεταβολή συμμετοχής σε συγγενή	-124.994	-	-10.186	-
Συμμετοχή σε κέρδη / (ζημιές)	336.308	-173.025	-	-
Αναταξινόμησης	9.288	-	-4.250	-
Υπόλοιπο λήξης	2.219.048	1.998.446	744.661	759.097

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΟΥ ΕΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ 2017	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ 31/12/2016	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ 31/12/2017	ΚΕΡΔΟΣ (ΖΗΜΙΑ)
SUNLIGHT ITALY SRL	30%	366.372	436.902	70.529
ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	24%	473.685	618.838	139.865
Α.Φ.Η.Σ ΑΕ	49%	1.158.389	1.163.308	920
SUNLIGHT SYSTEMS GMBH	34%	0	0	0
Σύνολο		1.998.446	2.219.048	211.314

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΟΥ ΕΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ 2016	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ 31/12/2015	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ 31/12/2016	ΚΕΡΔΟΣ (ΖΗΜΙΑ)
SUNLIGHT ITALY SRL	30%	350.663	366.372	15.709
ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	24%	303.021	473.685	170.663
Α.Φ.Η.Σ ΑΕ	54%	1.517.786	1.158.389	-359.397
SUNLIGHT SYSTEMS GMBH	34%	0	0	0
Σύνολο		2.171.471	1.998.446	-173.025

Καμία από τις συνδεδεμένες δεν είναι εισηγμένη σε κάποιο Χρηματιστήριο Αξιών και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν σχετικές χρηματιστηριακές αξίες. Ο Όμιλος δεν έλαβε μερίσματα από τις συγγενείς εταιρείες κατά τις χρήσεις 2017 και 2016.

Μείωση ποσοστού συμμετοχής σε ΑΦΗΣ

Εντός του 2017, η Εταιρεία προέβη σε διαδοχικές συναλλαγές των μετοχών της στην ΑΦΗΣ ΑΕ με αποτέλεσμα την μείωση του ποσοστού συμμετοχής της στην Εταιρεία σε 49%. Η επίδραση από την διάθεση μετοχών της ΑΦΗΣ ΑΕ ανήλθε σε ζημιά ύψους € 125 χιλ. για τον Όμιλο και €10 χιλ. για την Εταιρεία και περιλαμβάνεται στην γραμμή «Κέρδη /(Ζημιές) από εταιρείες ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης» στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

15 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Αρχή περιόδου	28.159	34.733	28.159	34.733
Διαγραφές Επενδύσεων	0	-6.573	0	-6.573
Υπόλοιπο λήξεως	28.159	28.159	28.159	28.159

Στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνονται συμμετοχικοί τίτλοι μη εισηγμένων εταιρειών.

16 Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

Τα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Περιγραφή	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Απαίτηση αποζημίωσης έναντι τρίτων	10.007.425	10.007.425	10.007.425	10.007.425
Μακροπρόθεσμο τμήμα εμπορικών απαιτήσεων	280.515	656.007	280.515	656.007
Επιχορηγήσεις εισπρακτέες από ΟΑΕΔ	3.959.140	3.959.140	3.959.140	3.959.140
Δοθείσες εγγυήσεις	225.246	211.441	199.242	199.242
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	170.000	170.000	170.000	170.000
Σύνολο	14.642.326	15.004.014	14.616.322	14.991.815
Προβλέψεις απομείωσης	-170.000	-170.000	-170.000	-170.000
Κόστος προεξόφλησης μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	-2.425.155	-2.082.312	-2.425.155	-2.082.312
Υπόλοιπο λήξεως	12.047.170	12.751.702	12.021.167	12.739.503

Στα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνονται κυρίως απαιτήσεις για καταβληθείσες αποζημιώσεις έναντι τρίτων ποσού €10.007 χιλ. και επιχορηγήσεις εισπρακτέες από τον ΟΑΕΔ ποσού €3.959 χιλ., οι οποίες σχετίζονται με εν εξελίξει δικαστικές διεκδικήσεις.

Εντός της χρήσης δεν αναγνωρίστηκαν προβλέψεις απομείωσης επί των λογαριασμών του παρόντος κονδυλίου.

Απαιτήσεις αποζημίωσης έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ποσού €10.007 χιλ.

Το ποσό αφορά σε πρόωρη καταβολή αποζημίωσης (πριν την τυχόν δικαστική της αναγνώριση) και σχετίζεται με εν εξελίξει δικαστική διαδικασία σχετιζόμενη με φερόμενη ζημία που έχει υποστεί το Ελληνικό Δημόσιο (από ενέργειες πρώην υπαλλήλου της και τρίτων προς την Εταιρεία εμπλεκόμενων μερών) ανερχόμενη σε €7.480 χιλ. πλέον τόκων. Με την εν λόγω καταβολή η Εταιρεία δεν απεδέχθη την οποιαδήποτε ευθύνη της (πέραν της εκ της προστήσεως του πρώην υπαλλήλου της) και δεν ανέλαβε ούτε αναγνώρισε ότι υπέχει την οποιαδήποτε υποχρέωση ατομικά ή σε ολόκληρο για την καταβολή οποιουδήποτε ποσού που τυχόν θα κληθούν να καταβάλλουν τρίτοι εμπλεκόμενοι στην υπόθεση. Σύμφωνα με το Ν.4312/2014 (αρ. 6 παρ.2), το Δικαστήριο κατά την εκδίκαση της υπόθεσης, θα κρίνει εάν τελικά υφίσταται ζημία του Ελληνικού Δημοσίου, ποιο είναι το τελικό ποσό της αποζημίωσης και ποια είναι η ευθύνη των εμπλεκόμενων μερών στην υπόθεση αυτή και σε περίπτωση αθώωσής των, θα αναζητηθούν εν όλω από την Εταιρεία τα χρήματα που κατέβαλε στο Ελληνικό Δημόσιο.

Περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με την εξέλιξη της συγκεκριμένης υπόθεσης, παρουσιάζονται στην επεξηγηματική σημείωση 36.1 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Με βάση την εξέταση των γεγονότων και τη γνωμοδότηση του εξωτερικού νομικού συμβούλου που χειρίζεται την υπόθεση, η διοίκηση εκτιμά ότι το εν λόγω ποσό είναι στο σύνολό του ανακτήσιμο και θα επιστραφεί στην Εταιρεία, κατά την τελεσίδικη απόφαση του Δικαστηρίου.

Κατά την 31/12/2017, το ποσό των €10.007 χιλ. επιμετρήθηκε στην παρούσα αξία του, ήτοι σε ποσό €7.620 χιλ. με τη χρήση κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου 5,6% (2016: 5,7%), με βάση το εκτιμώμενο χρονικό διάστημα το οποίο θα απαιτηθεί για την έκδοση τελεσίδικης απόφασης.

Επιχορηγήσεις εισπρακτέες από τον ΟΑΕΔ, ποσού €3.959 χιλ.

Τα ποσά αφορούν σε «επιχορηγήσεις εισπρακτέες από τον ΟΑΕΔ» ποσού €3.959 χιλ. κατά την 31/12/2017 οι οποίες αναλύονται περαιτέρω σε: (α) ποσό € 3.822 χιλ. που αφορά σε επιδότηση κόστους μισθοδοσίας που θεσπίστηκε δυνάμει του άρθρου 21 του Ν. 1767/1988, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 Ν.

1836/1989 και ισχύει, συνίσταται δε στη χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης από τον Ο.Α.Ε.Δ. στις βιομηχανικές, βιοτεχνικές και μεταλλευτικές επιχειρήσεις που βρίσκονται εγκατεστημένες στην περιοχή Δ' του αναπτυξιακού νόμου 1262/1982, στις οποίες περιλαμβάνεται και ο νομός Ξάνθης (σημειώνεται ότι με την υπ' αριθμ. 13311/273/11.4.2016 ΚΥΑ, η επιδότηση του κόστους μισθοδοσίας καταργήθηκε από τις 11/04/2016 και εντεύθεν, χωρίς η κατάργηση αυτή να αφορά σε ήδη γεγεννημένες αξιώσεις, όπως αυτές της Εταιρείας) και (β) ποσό €138 χιλ. που αφορά σε επιδότηση κόστους μισθοδοσίας πτυχιούχων ανώτερης ή ανώτατης σχολής των νομών Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου δυνάμει του άρθρου 59 παρ. 2 Ν. 2324/1995.

Οι εν λόγω επιδοτήσεις έχουν εξοφληθεί κατά το μέρος που αφορά σε απαιτήσεις της Εταιρείας από τον ΟΑΕΔ για την περίοδο μέχρι και το α' εξάμηνο του 2010 (με τις τελευταίες καταβολές να έχουν πραγματοποιηθεί εντός του 2013). Δεδομένου ότι η παραγραφή των εν λόγω απαιτήσεων είναι πενταετής (άρθρο 86 Ν. 2362/1995) και αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους εντός του οποίου γεννήθηκαν και κατέστησαν ληξιπρόθεσμες, η Εταιρεία, προς προάσπιση των συμφερόντων της, προέβη στην δικαστική διεκδίκηση των απαιτήσεων αυτών και την άσκηση αγωγών κατά του ΟΑΕΔ και του Ελληνικού Δημοσίου δυνάμει των άρθρων 105 ΕισΝΑΚ και 71 ΚΔΔ. Με τις εν λόγω αγωγές η Εταιρεία αξιώνει αποζημίωση για τη μη καταβολή των ως άνω επιδοτήσεων. Σημειώνεται δε, ότι οι σχετικές επιχορηγήσεις της περιόδου 01/07/2010 έως και 30/6/2012 είχαν εκχωρηθεί από την Εταιρεία σε Ελληνική Τράπεζα, ως εγγύηση για την λήψη χρηματοδότησης, η οποία έχει επίσης ασκήσει αγωγή αποζημίωσης, υπό τον κίνδυνο της παραγραφής. Περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με την εξέλιξη της συγκεκριμένης υπόθεσης, παρουσιάζονται στην επεξηγηματική σημείωση 36.1 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Με βάση την εξέταση των γεγονότων και τη γνωμοδότηση του εξωτερικού νομικού συμβούλου που χειρίζεται την υπόθεση, η διοίκηση εκτιμά ότι οι ως άνω αγωγές πιθανολογείται βάσιμα ότι θα γίνουν δεκτές στο σύνολό τους και ότι τα εν λόγω ποσά είναι στο σύνολό τους ανακτήσιμα.

17 Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Εμπορεύματα	1.489.029	2.099.578	1.489.029	2.099.578
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	15.891.510	12.069.832	12.587.601	10.198.231
Παραγωγή σε εξέλιξη	350	257.374	350	257.374
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	13.697.463	9.277.248	10.732.004	7.208.352
Λοιπά υλικά	722.570	778.435	722.570	778.435
Αποθέματα σε τελωνειακή αποταμίευση	1.558.835	1.570.904	1.558.835	1.570.904
Προκαταβολές για αγορά αποθεμάτων	123.991	172.107	0	0
Μείον προβλέψεις απομείωσης	-3.212.031	-2.706.093	-3.037.868	-2.503.265
Σύνολο	30.271.717	23.519.386	24.052.522	19.609.609

Ο Όμιλος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα (ασφάλιση, φύλαξη) για να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο και τις ενδεχόμενες ζημιές λόγω απώλειας αποθεμάτων από φυσικές καταστροφές, κλοπές, κλπ. Παρά το γεγονός ότι ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε τομέα όπου ο κίνδυνος της τεχνολογικής απαξίωσης των αποθεμάτων δεν είναι σημαντικός, η διοίκηση επανεξετάζει συνεχώς την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων και σχηματίζει κατάλληλες προβλέψεις, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο. Κατά την 31/12/2017, ο Όμιλος αναγνώρισε ζημιά ποσού €506 χιλ. λόγω απομείωσης της αξίας των αποθεμάτων του στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τους. Το ποσό αυτό αναγνωρίστηκε ως έξοδο και περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Κόστος πωληθέντων» στην ενοποιημένη

Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Η κίνηση των προβλέψεων για απαξίωση αποθεμάτων για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2017 και 2016 παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Πρόβλεψη αποθεμάτων έναρξης	-2.706.092	-2.644.045	-2.503.265	-2.409.590
Πρόβλεψη χρήσης	-505.939	-62.047	-534.603	-93.675
Πρόβλεψη αποθεμάτων λήξης	-3.212.031	-2.706.092	-3.037.868	-2.503.265

18 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Πελάτες εσωτερικού	2.977.765	4.276.284	24.935.584	14.130.454
Πελάτες εξωτερικού	16.100.816	15.920.466	16.118.943	14.823.958
Πελάτες επισφαλείς	2.025.523	1.583.168	2.025.523	1.583.168
Πελάτες εκχωρημένοι σε factoring	11.388.979	9.640.234	11.388.979	9.976.651
Πελάτες δημοσίου	1.416.951	1.428.525	1.416.951	1.428.525
Επιταγές εισπρακτές	314.950	210.039	314.950	210.039
Σύνολο	34.224.984	33.058.716	56.200.930	42.152.795
Μείον: Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	-12.992.657	-11.995.056	-12.900.815	-11.900.815
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	21.232.327	21.063.660	43.300.115	30.251.980

Όλες οι παραπάνω απαιτήσεις είναι βραχυπρόθεσμες και δεν απαιτείται προεξόφλησή τους κατά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31/12/2017 και 31/12/2016 έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Στην αρχή της περιόδου	-11.995.056	-11.900.815	-11.900.815	-11.900.815
Προβλέψεις Χρήσης	-1.000.000	-	-1.000.000	-
Λοιπές Μεταβολές (μεταφορές, συναλλαγματικές διαφορές κλπ)	2.399	-94.241	-	-
Στο τέλος της περιόδου	-12.992.657	-11.995.056	-12.900.815	-11.900.815

Ο Όμιλος, παρά τη μικρή έκθεσή του στην Ελληνική αγορά και τη μεγάλη διασπορά του πελατολογίου του, λόγω της δραστηριοποίησης του σε περιβάλλον υψηλών πιστωτικών κινδύνων έχει διενεργήσει τις απαιτούμενες προβλέψεις απομείωσης, προκειμένου να αντιμετωπίσει ενδεχόμενες ζημιές από τον συγκεκριμένο κίνδυνο.

Η πρόβλεψη απομείωσης πελατών – χρεωστών περιλαμβάνει:

- τη διενέργεια σαφώς καθορισμένης πρόβλεψης 100% επί του οφειλόμενου υπολοίπου για όσους πελάτες έχουν χαρακτηριστεί επισφαλείς.
- τη διενέργεια σαφώς καθορισμένης πρόβλεψης 100% επί του ληξιπρόθεσμου υπολοίπου για όσους πελάτες έχει ξεκινήσει η διαδικασία νομικής διεκδίκησης της οφειλής.
- τη διενέργεια πρόβλεψης απομείωσης επί του οφειλόμενου υπολοίπου των πελατών βάσει των ποσοστών απομείωσης των προηγούμενων ετών.

Η χρονική απεικόνιση των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2017 και 31/12/2016 έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Δεν είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα	20.062.711	18.970.186	28.251.248	22.696.848
Είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα:				
< 90 ημέρες	822.609	1.047.799	8.200.107	5.002.813
<91 - 180 ημέρες	114.497	528.995	6.596.800	1.965.843
<181 - 360 ημέρες	38.081	108.014	60.671	180.950
> 360 ημέρες	194.429	408.664	191.288	405.524
Σύνολο	21.232.327	21.063.659	43.300.115	30.251.979

Σημειώνεται ότι στα ληξιπρόθεσμα ποσά που δεν είναι απομειωμένα και είναι άνω των 360 ημερών κατά την 31/12/2017, περιλαμβάνονται απαιτήσεις ποσού €191 χιλ. από πελάτη στην Ελλάδα, οι οποίες και αναμένεται να εισπραχθούν εντός της επόμενης χρήσης.

19 Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

Οι λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Λογαριασμοί δεσμευμένων καταθέσεων	433.753	433.747	433.753	433.747
Αγορές υπό παραλαβή	6.940.337	3.143.459	5.321.785	3.143.459
Απαιτήσεις ΦΠΑ & παρακρατούμενων φόρων	4.327.302	6.361.764	2.934.528	5.929.686
Προκαταβολές προμηθευτών	2.783.750	308.809	2.477.262	308.809
Έσοδα χρήσης εισπρακτέα	15.038	236.206	15.038	236.206
Έξοδα επομένων χρήσεων	485.747	535.986	434.356	517.230
Απαιτήσεις έναντι θυγατρικών	0	0	0	375.513
Επιχορηγήσεις εισπρακτέες	5.821.580	0	0	0
Λοιπές απαιτήσεις	221.504	531.022	133.222	300.514
Σύνολο	21.029.010	11.550.993	11.749.944	11.245.164

Η 100% θυγατρική εταιρεία SUNLIGHT RECYCLING ABEE, εντός του 2016 ολοκλήρωσε επένδυση ύψους €14.554 χιλ. η οποία είχε υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 3299/2004 προκειμένου να λάβει από το Ελληνικό δημόσιο επιχορήγηση που θα καλύπτει το 40% της ως άνω επένδυσης, ήτοι ποσού €5.822 χιλ. Με απόφαση η οποία κοινοποιήθηκε το Νοέμβριο του 2017, εγκρίθηκε από το αρμόδιο υπουργείο το ανωτέρω ποσό της επιχορήγησης και ως εκ τούτου κατέστη βέβαια η είσπραξη του ποσού. Ως συνέπεια, ο Όμιλος αναγνώρισε εντός του 2017 την απαίτηση από την συγκεκριμένη επιχορήγηση με αντίστοιχη πίστωση των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων ως έσοδο επομένων χρήσεων. Η συγκεκριμένη απαίτηση εισπράχθηκε τον Φεβρουάριο του 2018. Όλες οι παραπάνω απαιτήσεις είναι βραχυπρόθεσμες και δεν απαιτείται προεξόφλησή τους κατά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων προβαίνει σε έλεγχο απομείωσης των παραπάνω απαιτήσεων και σχηματίζει, εφόσον τούτο απαιτείται, τις απαραίτητες προβλέψεις.

Στις λοιπές απαιτήσεις του παρόντος κονδυλίου περιλαμβάνονται και απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (βλ. περαιτέρω σημείωση 41 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

20 Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Μετρητά στο ταμείο	8.290	6.857	5.295	5.013
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	18.995.177	7.156.596	17.654.184	6.452.894
Σύνολο	19.003.467	7.163.453	17.659.479	6.457.907

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά καθώς και τραπεζικές καταθέσεις σε ευρώ, δολάριο και RON, διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση. Οι καταθέσεις σε τράπεζες τοκίζονται με κυμαινόμενα επιτόκια και βασίζονται στα μηνιαία επιτόκια καταθέσεων τραπεζών. Το σταθμισμένο κατά μέσο όρο επιτόκιο την ημερομηνία αναφορά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ήταν 0% (31^η Δεκεμβρίου 2016: 0%).

Τα έσοδα από τόκους από καταθέσεις όψεως και προθεσμίας σε τράπεζες λογιστικοποιούνται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων και περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά έσοδα» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

21 Ίδια κεφάλαια

ι) Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

	Ονομαστική αξία μετοχής	Αριθμός μετοχών (τεμάχια)	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2017	2,93	15.151.860	44.394.950	38.985.693	83.380.643
31η Δεκεμβρίου 2017	2,93	15.151.860	44.394.950	38.985.693	83.380.643

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης δεν πραγματοποιήθηκε ουδεμία μεταβολή στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας. Το ολοσχερώς καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε €44,4 εκ. και διαιρείται σε 15.151.860 μετοχές ονομαστικής αξίας €2,93 έκαστη. Το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο είναι ίδιο με τις μετοχές που έχουν εκδοθεί και διατεθεί σε μετόχους και είναι πλήρως καταβεβλημένο. Η ονομαστική αξία κάθε μίας μετοχής της Εταιρείας είναι €2,93 (31^η Δεκεμβρίου 2016: € 2,93)

ii) Υπέρ το Άρτιο

Το υπέρ το άρτιο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας προέκυψε από την έκδοση μετοχών έναντι μετρητών σε αξία μεγαλύτερη της ονομαστικής τους αξίας.

iii) Τακτικό Αποθεματικό

Το τακτικό αποθεματικό έχει σχηματιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

iii) Λοιπά Αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά ποσού €67,1 εκ. περίπου αφορούν:

- αποθεματικά ποσού €67,5 εκ. που σχηματίστηκαν από κέρδη προηγούμενων χρήσεων κάνοντας χρήση φορολογικών διατάξεων. Τα αποθεματικά αυτά είναι ελεύθερα προς διανομή εφόσον πληρωθεί φόρος 10%. Τα σχηματισθέντα αφορολόγητα Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων και Νόμων, σύμφωνα την Ελληνική φορολογική νομοθεσία, εξαιρούνται του φόρου εισοδήματος, υπό την προϋπόθεση ότι δε θα διανεμηθούν στους μετόχους. Η διανομή του υπολοίπου των ανωτέρω αποθεματικών μπορεί να πραγματοποιηθεί ύστερα από την έγκριση των μετόχων σε τακτική συνέλευση και εφόσον έχει καταβληθεί ο αναλογών φόρος διανομής.
- Αποθεματικά αναλογιστικών ζημιών, ποσού €(0,39) εκ.

iv) Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών

Ο Όμιλος εντός του 2017 ξεκίνησε να χρησιμοποιεί, εργαλεία αντιστάθμισης (OTC συμβόλαια), που έως τώρα φαίνεται να καλύπτουν σε σημαντικό βαθμό, τις ανάγκες και να είναι συμβατά με τον τρόπο λειτουργίας του, τα οποία παρακολουθεί μέσω λογιστικής αντιστάθμισης ταμειακών ροών. Η διακύμανση της αξίας των εν λόγω συμβολαίων κατά την αποτίμηση των ανοιχτών θέσεων της Εταιρείας την 31/12/2017 επηρέασε απευθείας τα Ίδια κεφάλαια δημιουργώντας αντίστοιχο αποθεματικό το οποίο ανέρχεται σε €13 χιλ. για τον Όμιλο και €46 χιλ. για την Εταιρεία.

v) Αποτέλεσμα εις νέον

Οι σωρευμένες ζημιές του ομίλου την 31/12/2017 ανήλθαν στο ποσό €113,6 εκ. και την αντίστοιχη προηγούμενη χρήση στο ποσό €121,2 εκ.

22 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος προκύπτουν από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων και υπολογίζονται βάσει του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος που αναμένεται να ισχύει στις χρήσεις κατά τις οποίες αναμένεται να αναστραφούν οι προσωρινές φορολογητέες και εκπεστέες διαφορές.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές, στον βαθμό που είναι πιθανή η πραγματοποίηση του σχετικού φορολογικού οφέλους μέσω μελλοντικών φορολογικών κερδών.

Τα συμψηφισμένα ποσά της αναβαλλόμενης φορολογίας για τον Όμιλο και την Εταιρεία είναι τα παρακάτω:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	31/12/2017		31/12/2016	
	Α.Φ. Απαίτηση	Α.Φ. Υποχρέωση	Α.Φ. Απαίτηση	Α.Φ. Υποχρέωση
Ενσώματα πάγια		8.576.229		8.675.938
Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	344.914		370.102	
Αποθέματα	1.027.607		1.035.150	
Εμπορικές Απαιτήσεις	147.560		53.070	
Λοιπές Απαιτήσεις		107.492		99.098
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		8.613		1.837
Αποθεματικό Αναλογιστικών ζημιών	191.160		163.686	
Παροχές σε εργαζομένους	139.697		113.280	
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	811.469		384.019	
Λοιπές προβλέψεις		608.269		601.494
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημιές	3.212.964		4.874.977	
Σύνολο	5.875.373	9.300.603	6.994.284	9.378.366
Συμψηφισμός	-5.645.547	-5.645.547	-6.884.763	-6.884.763
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση/ υποχρέωση	229.826	3.655.056	109.520	2.493.604

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31/12/2017		31/12/2016	
	Α.Φ. Απαίτηση	Α.Φ. Υποχρέωση	Α.Φ. Απαίτηση	Α.Φ. Υποχρέωση
Ενσώματα πάγια		7.627.734		7.998.318
Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	307.449		325.113	
Αποθέματα	937.580		894.708	
Εμπορικές Απαιτήσεις	147.560		53.070	
Λοιπές Απαιτήσεις		103.841		99.098
Αποθεματικό Αναλογιστικών ζημιών	182.120		157.362	
Παροχές σε εργαζομένους	133.784		109.086	
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	765.375		376.843	
Λοιπές προβλέψεις		601.494		601.494
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημιές	2.170.173		4.714.458	
Σύνολο	4.644.042	8.333.070	6.630.639	8.698.909
Συμφηφισμός	-4.644.042	-4.644.042	-6.630.639	-6.630.639
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση/ υποχρέωση		3.689.028		2.068.270

Η μεταβολή της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης /υποχρέωσης για τον Όμιλο και την Εταιρεία, παρουσιάζεται ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο έναρξης	2.384.082	3.006.467	2.068.270	2.835.359
Αποτελέσματα χρήσης	1.076.215	-582.445	1.626.863	-730.819
Κινήσεις στην καθαρή θέση	-32.908	-39.921	-6.106,00	-36.270
Λοιπές κινήσεις	-2.159	-19	0	0
Υπόλοιπο λήξης	3.425.230	2.384.082	3.689.028	2.068.270

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές προς συμφηφισμό σε μελλοντικές χρήσεις αναγνωρίζονται μόνο εφόσον είναι πιθανό ότι θα συμφηφιστούν με μελλοντικά φορολογητέα κέρδη.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνώρισαν αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επί των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών (€3,12 εκ. και €2,17 εκ. αντίστοιχα), καθώς με βάση το εγκεκριμένο επιχειρηματικό πλάνο, η διοίκηση κρίνει ότι υπάρχει δυνατότητα συμφηφισμού των φορολογικών ζημιών με επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη.

Ο Όμιλος εκτιμά ότι στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται υπάρχουν οι προϋποθέσεις περαιτέρω βελτίωσης της ανταγωνιστικής του θέσης και κατά συνέπεια του μεριδίου αγοράς, των πωλήσεων και της οργανικής του κερδοφορίας. Συγκεκριμένα, οι βασικές παραδοχές της Διοίκησης που στηρίζουν την αύξηση της οργανικής κερδοφορίας (και κατ' επέκταση την ύπαρξη προβλεπόμενων μελλοντικών φορολογητέων κερδών), όπως αυτή έχει αποτυπωθεί στο ανωτέρω αναφερόμενο επιχειρηματικό πλάνο, είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος του κύκλου εργασιών προέρχεται από την αλλοδαπή και κυρίως από περιοχές που εμφανίζουν οικονομική ανάπτυξη, η Εταιρεία θα προχωρήσει στην ανάπτυξη νέων και τεχνολογικά προηγμένων προϊόντων, θα ακολουθήσει ένα λελογισμένο πρόγραμμα επενδύσεων καθώς επίσης και ο περαιτέρω εξορθολογισμός του κόστους, λόγω επίτευξης οικονομιών κλίμακας και συνεισφοράς του εργοστασίου ανακύκλωσης της θυγατρικής SUNLIGHT RECYCLING.

23 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Η επιχείρηση δεν έχει επίσημα ή ανεπίσημα ενεργοποιήσει κάποιο ειδικό πρόγραμμα παροχών προς τους εργαζομένους της, το οποίο να δεσμεύεται για παροχές σε περιπτώσεις αποχωρήσεων για το σύνολο των εργαζομένων. Ισχύει και έχει ενεργοποιηθεί η συμβατική υποχρέωση με βάση την ισχύουσα νομοθεσία όπως προκύπτει από το ν. 2112/20 και ν. 3026/54, και όπως αυτοί τροποποιήθηκαν από το ν. 4093/2012, για παροχή ενός εφάπαξ ποσού κατά τη στιγμή της συνταξιοδότησης σύμφωνα με το 40% της κλίμακας ν. 2112/20. Αυτά τα προγράμματα δεν χρηματοδοτούνται και αποτελούν προγράμματα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 (defined benefit plans) και η σχετική υποχρέωση υπολογίστηκε βάσει αναλογιστικής μελέτης, η οποία καταρτίστηκε από ανεξάρτητο αναλογιστή. Η κίνηση της καθαρής υποχρέωσης στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου, έχει ως εξής:

Μεταβολές στην υποχρέωση Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2017	31/12/2016
Καθαρή Υποχρέωση στην αρχή της χρήσης	955.055	741.837
Εισφορές πληρωθείσες εργοδότη	-66.054	-95.835
Δαπάνη προς καταχώρηση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	157.146	171.396
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές που καταχωρούνται στην Κατάσταση συνολικών Εσόδων	94.742	137.658
Καθαρή Υποχρέωση στη λήξη της χρήσης	1.140.889	955.055
	31/12/2017	31/12/2016
Παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά το τέλος της χρήσης	1.140.889	955.055
Πραγματική αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος κατά το τέλος της χρήσης	0	0
Καθαρή υποχρέωση προς καταχώρηση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης κατά το τέλος της χρήσης	1.140.889	955.055

Οι λεπτομέρειες και οι βασικές υποθέσεις της αναλογιστικής εκτίμησης για τις χρήσεις που έληξαν την 31/12/2017 και 31/12/2016 έχουν ως κάτωθι:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2017	31/12/2016
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	89.688	83.550
Δαπάνη τόκου	19.101	16.320
Κόστος (αποτέλεσμα) διακανονισμών	48.357	71.526
Καθαρό έξοδο χρήσης	157.146	171.396
Ποσό που καταχωρείται στη χρήση στα λοιπά συνολικά έσοδα	-94.742	-137.658
Σωρευτικό ποσό στα λοιπά συνολικά έσοδα	-659.175	-564.433

Η κίνηση της καθαρής υποχρέωσης στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της Εταιρείας, έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016
Καθαρή υποχρέωση στην αρχή της χρήσης	918.784	724.862
Εισφορές πληρωθείσες εργοδότη	-60.359	-95.342
Δαπάνη προς καταχώρηση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	145.526	164.196
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές που καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	85.373	125.068
Καθαρή Υποχρέωση στη λήξη της χρήσης	1.089.324	918.784

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016
Παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά το τέλος της χρήσης	1.089.324	918.784
Πραγματική αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος κατά το τέλος της χρήσης	0	0
Καθαρή Υποχρέωση προς καταχώρηση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης κατά το τέλος της χρήσης	1.089.324	918.784

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	82.602	77.123
Δαπάνη τόκου	18.376	15.947
Κόστος (αποτέλεσμα) Διακανονισμών	44.548	71.126
Καθαρό έξοδο χρήσης	145.526	164.196
Ποσό που καταχωρείται στη χρήση στα Λοιπά συνολικά έσοδα	-85.373	-125.068
Σωρευτικό Ποσό στα Λοιπά συνολικά έσοδα	-628.000	-542.627

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τους ανωτέρω λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ / Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31/12/2017	31/12/2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,80%	2,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,00%
Πληθωρισμός	2,00%	2,00%

Κινητικότητα προσωπικού :	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2016
Έτη Προϋπηρεσίας	Ποσοστό Αποχωρήσεων	Ποσοστό Αποχωρήσεων
Από 0 έως 1 έτος	7%	7%
Από 1 έτος έως 5 έτη	5%	5%
Από 5 έτη έως 10 έτη	3%	3%
Από 10 έτη και άνω	0%	0%

Οι παραπάνω παραδοχές αναπτύχθηκαν από τη διοίκηση σε συνεργασία με ανεξάρτητο αναλογιστή που εκπόνησε την αναλογιστική μελέτη.

Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές για τον προσδιορισμό των υποχρεώσεων είναι το επιτόκιο προεξόφλησης και η αναμενόμενη μεταβολή των μισθών. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις επιδράσεις στην αναλογιστική υποχρέωση από τυχόν μεταβολές των εν λόγω παραδοχών.

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	Αναλογιστική Υποχρέωση	Ποσοστιαία Μεταβολή
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	1.040.960	-9%
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	1.252.758	10%
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	1.238.722	9%
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	1.050.032	-8%

24 Δανειακές υποχρεώσεις

Ο δανεισμός του Ομίλου περιλαμβάνει τόσο μακροπρόθεσμης λήξης δάνεια όσο και δάνεια για χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης με βάση τις ανάγκες του. Οι δανειακές υποχρεώσεις (μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες) του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Ομολογιακά δάνεια (ΟΔ)	65.864.780	48.114.786	63.721.580	43.293.786
Τραπεζικός δανεισμός	86.092	344.162	50.000	339.992
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	638.169	633.586	626.070	606.750
Μείον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα στους επόμενους 12 μήνες	-4.792.666	-7.827.776	-3.721.066	-6.756.176
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	61.796.375	41.264.758	60.676.584	37.484.352
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Τραπεζικός δανεισμός	12.621.282	19.755.013	4.311.928	7.942.750
Υποχρεώσεις προς εταιρίες factoring	6.856.382	13.358.210	6.856.382	9.300.210
Βραχυπρόθεσμο τμήμα μακροπρόθεσμων τραπεζικών υποχρεώσεων	4.792.666	7.827.776	3.721.066	6.756.176
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	24.270.330	40.940.999	14.889.376	23.999.136
Σύνολο δανείων	86.066.705	82.205.758	75.565.960	61.483.488

Ο Όμιλος δεν έχει δάνεια αποτιμώμενα στις εύλογες αξίες. Η λογιστική αξία των δανειακών υποχρεώσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την εύλογη αξία τους και κατ' επέκταση το επιτόκιο προεξόφλησης που θα χρησιμοποιούνταν για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας εκτιμάται παρόμοιο με τα επιτόκια που ο Όμιλος καταβάλλει.

Το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων καθώς και των χρηματοδοτικών μισθώσεων για την ετήσια περίοδο 01/01-31/12/2017 (και την αντίστοιχη συγκριτική ετήσια περίοδο) περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά έξοδα» της ενοποιημένης και εταιρικής Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο δανεισμού για την τρέχουσα χρήση ανήλθε σε 4,5% έναντι 5,2% της προηγούμενης χρήσης.

Αναφορικά με τα ανωτέρω μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια, παρατίθεται ο παρακάτω πίνακας μελλοντικών αποπληρωμών για τον Όμιλο κατά την 31/12/2017 και 31/12/2016.

Ποσά σε €		Ο ΟΜΙΛΟΣ				
Δανειακές 31/12/2017	υποχρεώσεις	Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	Τραπεζικός δανεισμός & Χρηματοδοτική Μίσθωση	Δάνεια με εκχώρηση απαιτήσεων	Δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις	Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων
Έως 1 έτους		4.391.600	13.022.348	6.856.382		24.270.330
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών		12.439.508	276.796		36.092	12.752.396
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών			10.307			10.307
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών						0
Μεταξύ 4 ετών και 5 ετών		49.033.672				49.033.672
Σύνολο		65.864.780	13.309.451	6.856.382	36.092	86.066.705

Δανειακές 31/12/2016	υποχρεώσεις	Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	Τραπεζικός δανεισμός & Χρηματοδοτική Μίσθωση	Δάνεια με εκχώρηση απαιτήσεων	Δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις	Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων
Έως 1 έτους		7.432.780	20.150.009	13.358.210		40.940.999
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών		26.642.343	406.997		31.007	27.049.340
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών		12.433.462	144.750			12.433.462
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών		1.606.200				1.606.200
Σύνολο		48.114.786	20.701.756	13.358.210	31.007	82.205.758

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια του Ομίλου, στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016, αναλύονται ανά είδος και ημερομηνία λήξης, στον πίνακα που ακολουθεί:

Ποσά σε €			Ο ΟΜΙΛΟΣ			
			Υπόλοιπο στις 31/12/2017		Υπόλοιπο στις 31/12/2016	
	Εταιρεία	Λήξη	Μακροπρόθεσμο	Πληρωτέο την επόμενη χρήση	Μακροπρόθεσμο	Πληρωτέο την επόμενη χρήση
1)ΟΔ Εθνική Τράπεζα	SYSTEMS	26/4/2018	0	0	22.250.743	2.361.180
2)ΟΔ EFG Eurobank	SYSTEMS	18/12/2019	14.687.908	3.320.000	14.681.862	4.000.000
3)ΟΔ EFG Eurobank	RECYCLING	27/06/2020	2.143.200	1.071.600	3.749.400	1.071.600
Κ.Ο.Δ.	SYSTEMS	20/06/2022	49.033.672	0	0	0
Συμβάσεις πιστωτικών γραμμών	SYSTEMS		50.000	50.000	169.997	169.996
ALPHA Finance Lease	SYSTEMS	23/12/2019	626.070	351.066	381.750	225.000
Finance Lease	ROMANIA		12.099	0	26.837	0
Συμβάσεις πιστωτικών γραμμών	ALSE DE		36.092	0	4.170	0
Σύνολο			66.589.041	4.792.666	41.264.759	7.827.776

Η Εταιρεία ανακοίνωσε την 20/06/2017 ότι, κατόπιν ολοκλήρωσης της Δημόσιας Προσφοράς την 16η Ιουνίου 2017, και σύμφωνα με τα συγκεντρωτικά στοιχεία κατανομής που παρήχθησαν με τη χρήση του Ηλεκτρονικού Βιβλίου Προσφορών (Η.ΒΙ.Π.) του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εφεξής «Χ.Α.»), διατέθηκαν συνολικά 50.000 κοινές ανώνυμες ομολογίες της Εταιρείας με ονομαστική αξία €1.000 εκάστη (οι «Ομολογίες») και αντλήθηκαν κεφάλαια ύψους €50 εκ. Η συνολική έγκυρη ζήτηση που εκδηλώθηκε εντός του εύρους απόδοσης από επενδυτές, οι οποίοι συμμετείχαν στη Δημόσια Προσφορά, ανήλθε σε €124,4 εκ. Η τελική απόδοση των Ομολογιών ορίστηκε σε 4,25%.

Σκοπός του δανείου είναι αφ' ενός η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου δανεισμού, με όρους που ανταποκρίνονται στην τρέχουσα οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές του Ομίλου SUNLIGHT και αφ' ετέρου στην χρηματοδότηση των αναπτυξιακών του σχεδίων, ήτοι αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού και περαιτέρω ενίσχυση της διεθνής του παρουσίας.

Οι εταιρείες του Ομίλου διατηρούν επίσης πιστωτικά όρια με διάφορες τράπεζες για την κάλυψη γενικών χρηματοδοτικών αναγκών. Η πλειοψηφία των δανειακών γραμμών αφορούν σε βραχυπρόθεσμα δάνεια και διακανονισμούς πρακτορείας απαιτήσεων με δικαίωμα και χωρίς δικαίωμα αναγωγής που έχει συνάψει η μητρική εταιρεία και η θυγατρική εταιρεία SUNLIGHT RECYCLING και τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και ανανεώνονται αναλόγως με τις ανάγκες του, κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών.

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις αφορούν μηχανολογικό εξοπλισμό.

Κατά την 31/12/2017 οι χρηματοοικονομικοί όροι των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου, εξυπηρετούνται πλήρως.

25 Συμφωνία μεταβολής υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

Ακολουθώντας παρατίθεται η συμφωνία της μεταβολής των υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, για τον Όμιλο και την Εταιρεία για τη χρήση που έληξε την 31/12/2017:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο 31/12/2015	48.332.977	41.540.625	89.873.602
Αποπληρωμές	-415.095	-8.938.762	-9.353.857
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	1.000.000	3.832.883	4.832.883
Μη ταμειακές μεταβολές 01/01 - 31/12/2016:			
Συναλλαγματικές διαφορές	-90	1.893	1.803
Εκχώρηση απαιτήσεων	0	-3.083.797	-3.083.797
Αναταξινόμησης	-7.763.692	7.763.692	0
Λοιπές μεταβολές	110.659	-175.535	-64.876
Υπόλοιπο 31/12/2016	41.264.758	40.940.999	82.205.757
Αποπληρωμές	-24.438.809	-21.074.870	-45.513.679
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	50.524.022	0	50.524.022
Μη ταμειακές μεταβολές 01/01 - 31/12/2017:			
Συναλλαγματικές διαφορές	-404	-14.606	-15.010
Αναταξινόμησης	-4.792.666	4.792.666	0
Λοιπές μεταβολές	-760.527	-373.859	-1.134.386
Υπόλοιπο 31/12/2017	61.796.375	24.270.330	86.066.705

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο 31/12/2015	43.490.954	27.206.831	70.697.785
Αποπληρωμές	-393.250	-7.867.162	-8.260.412
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	1.000.000	166.252	1.166.252
Μη ταμειακές μεταβολές 01/01 - 31/12/2016:			
Συναλλαγματικές διαφορές		1.893	1.893
Εκχώρηση απαιτήσεων		-2.025.797	-2.025.797
Αναταξινόμησης	-6.692.092	6.692.092	0
Λοιπές μεταβολές	78.741	-174.974	-96.233
Υπόλοιπο 31/12/2016	37.484.352	23.999.136	61.483.488
Αποπληρωμές	-22.799.001	-12.545.188	-35.344.189
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	50.492.100	0	50.492.100
Μη ταμειακές μεταβολές 01/01 - 31/12/2017:			
Συναλλαγματικές διαφορές		-14.606	-14.606
Αναταξινόμησης	-3.721.066	3.721.066	0
Λοιπές μεταβολές	-779.801	-271.032	-1.050.833
Υπόλοιπο 31/12/2017	60.676.584	14.889.376	75.565.960

26 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως έσοδο επόμενων χρήσεων το μακροπρόθεσμο τμήμα κρατικών επιχορηγήσεων το οποίο πρόκειται να αναγνωρισθεί συστηματικά και ορθολογικά στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων του ενεργητικού.

Το υπόλοιπο του λογαριασμού κατά την 31/12/2017 και 31/12/2016 για τον Όμιλο και την Εταιρεία, έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Μακροπρόθεσμο τμήμα κρατικών επιχορηγήσεων	8.475.770	3.205.132	2.957.908	3.205.132
Σύνολο	8.475.770	3.205.132	2.957.908	3.205.132
Βραχυπρόθεσμο τμήμα κρατικών επιχορηγήσεων	527.580	247.224	247.224	247.224

Τον Νοέμβριο του 2017, εγκρίθηκε από το αρμόδιο υπουργείο ποσό επιχορήγησης ύψους €5.822 έναντι επένδυσης συνολικού ύψους €14.554 χιλ. της θυγατρικής εταιρείας SUNLIGHT RECYCLING ABEE, η οποία είχε υπαχθεί στις διατάξεις του Ν.3299/2004. Ως εκ τούτου, κατέστη βέβαιη η είσπραξη του ποσού και ο Όμιλος αναγνώριση στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως έσοδο επόμενων χρήσεων το μακροπρόθεσμο τμήμα της εν λόγω κρατικής επιχορήγησης ήτοι ποσό €5.518 χιλ. ενώ το βραχυπρόθεσμο τμήμα ύψους €280 χιλ. παρουσιάζεται στο κονδύλι «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις».

Οι αποσβέσεις λογίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης σύμφωνα με τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των αντίστοιχων επιχορηγούμενων παγίων. Για τη χρήση 01/01/2017 – 31/12/2017 οι αποσβέσεις επιχορηγήσεων ανήλθαν σε €271 χιλ. για τον Όμιλο και €247 χιλ. για την εταιρεία.

27 Προμηθευτές και Λοιπές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των υπολοίπων των προμηθευτών και των λοιπών συναφών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Προμηθευτές εσωτερικού	6.313.618	5.729.721	16.202.684	14.685.315
Προμηθευτές εξωτερικού	27.490.686	19.237.919	27.260.422	19.058.442
Επιταγές πληρωτέες	2.551.657	2.652.880	2.494.851	2.524.957
Σύνολο	36.355.961	27.620.520	45.957.957	36.268.714

28 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ακολουθεί ανάλυση των λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Επιχορηγήσεις	527.580	247.224	247.224	247.224
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	3.373.953	3.323.529	2.903.909	2.526.743
Προκαταβολές πελατών	4.389.636	6.069.205	4.059.835	6.060.976
Ασφαλιστικά ταμεία	997.678	939.540	909.222	849.288
Λοιποί φόροι	674.034	539.094	582.338	482.957
Λοιπές Υποχρεώσεις	840.082	609.129	780.494	503.615
Σύνολο	10.802.963	11.727.721	9.483.023	10.670.803

29 Προβλέψεις

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται η ανάλυση της κίνησης των προβλέψεων του Ομίλου και της Εταιρείας:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο έναρξης	1.587.000	836.617	1.587.000	836.617
Πρόσθετες προβλέψεις	950.000	702.000	950.000	702.000
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	-511.289	48.000	-511.289	48.000
Υπόλοιπο λήξης	2.025.711	1.587.000	2.025.711	1.587.000

Οι προβλέψεις αφορούν κυρίως σε εκκρεμείς νομικές υποθέσεις.

30 Πωλήσεις

Οι πωλήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Εσωτερικού	15.916.577	24.693.505	45.374.438	41.279.994
Τρίτων Χωρών	40.575.332	30.188.445	40.574.392	30.186.445
Ευρωπαϊκή Ένωση	137.968.370	99.010.520	136.898.896	96.968.426
Σύνολο	194.460.280	153.892.470	222.847.726	168.434.865

Η κατανομή των εσόδων από πωλήσεις στους λειτουργικούς τομείς του ομίλου παρουσιάζεται στη σημείωση 37.

31 Λειτουργικά έξοδα ανά κατηγορία

Τα λειτουργικά έξοδα ανά κατηγορία, κόστος πωληθέντων, έξοδα διοικητικής λειτουργίας, έξοδα λειτουργίας διάθεσης, έξοδα έρευνας και ανάπτυξης και έξοδα αναδιοργάνωσης του Ομίλου και της Εταιρείας παρουσιάζονται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα.

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Μεταβολές αποθεμάτων και κόστος πωλήσεων	125.518.203	95.917.405	160.541.216	115.438.253
Ακαθάριστες αμοιβές και εργοδοτικές εισφορές εργαζόμενων	20.835.177	17.894.599	18.599.025	15.935.963
Έξοδα μεταφοράς αγαθών	6.382.225	4.862.682	6.148.671	4.655.050
Αποσβέσεις	5.997.346	6.023.799	4.643.280	4.647.997
Φόροι τέλη	825.959	1.306.209	744.870	1.279.044
Ασφάλιστρα	557.131	548.030	474.588	458.877
Λοιπά έξοδα	17.614.030	15.266.729	14.165.405	12.478.250
Σύνολο	177.730.070	141.819.453	205.317.054	154.893.434

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Συμπεριλήφθηκαν σε:			
Κόστος πωληθέντων	153.642.102	121.418.521	183.312.973	136.614.669
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	6.732.563	5.914.117	5.417.528	4.699.680
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	15.845.241	13.041.588	15.639.556	12.565.625
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	1.510.164	1.445.227	946.997	1.013.460
Σύνολο	177.730.070	141.819.453	205.317.054	154.893.434

Για την ετήσια περίοδο 2017, στα λοιπά έξοδα περιλαμβάνονται αμοιβές του τακτικού ελεγκτή ύψους €11,4 χιλ. που αφορούν επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές εργασίες.

32 Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης

Τα λοιπά έσοδα και έξοδα εκμετάλλευσης του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Συναλλαγματικές διαφορές έσοδα	407.274	1.009.440	407.274	1.009.440
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	137.240	250.778	119.437	238.658
Αποζημιώσεις έναντι έκτακτων ζημιών	261.674	83.085	261.674	83.085
Λοιπά έσοδα	342.049	218.473	314.844	147.654
Σύνολο	1.148.236	1.561.776	1.103.229	1.478.837

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Συναλλαγματικές διαφορές έξοδα	608.666	980.860	594.821	977.876
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	127.884	310.870	109.568	310.870
Απομείωση ενσώματων παγίων	135.000	0	135.000	0
Λοιπά έξοδα	42.642	494.049	22.759	458.730
Πρόβλεψη αποζημιώσεων & επίδικων υποθέσεων	950.000	702.000	950.000	702.000
Σύνολο	1.864.192	2.487.778	1.812.148	2.449.476

Στα ανωτέρω κονδύλια συναλλαγματικών διαφορών περιλαμβάνονται και κέρδη / (ζημιές) από συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης προαγοράς ξένου συναλλάγματος (USD forward contracts).

33 Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα – Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Το χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01- 31/12/2017	01/01- 31/12/2016	01/01- 31/12/2017	01/01- 31/12/2016
Χρηματοοικονομικά έξοδα:				
Τόκοι δανείων	-3.914.471	-3.999.327	-3.165.639	-3.064.518
Τόκοι και προμήθειες factoring	-1.696.266	-1.683.580	-1.474.177	-1.319.766
Λοιπά τραπεζικά έξοδα	-1.651.895	-2.490.538	-1.648.327	-2.425.301
Σύνολο	-7.262.632	-8.173.442	-6.288.143	-6.809.581

Χρηματοοικονομικά έσοδα:				
Πιστωτικοί τόκοι καταθέσεων	3.311	267	6.204	18.504
Σύνολο	3.311	267	6.204	18.504

Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα				
Έξοδα προεξόφλησης μακροπρόθεσμων απαιτήσεων σε παρούσες αξίες	-342.843	-371.980	-342.843	-371.980
Έξοδα έκδοσης ομολογιακών δανείων	-186.527	-136.762	-186.527	-136.762
Απομείωση επενδύσεων σε θυγατρικές επιχειρήσεις	0	0	-950.000	-
Ζημιές από πώληση μεριδίου σε εταιρεία ενοποιούμενη με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-10.186	-
Σύνολο	-529.370	-508.742	-1.489.556	-508.742
Σύνολο χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων περιόδου	-7.788.692	-8.681.920	-7.771.495	-7.299.820

34 Κέρδη ανά Μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή (εκφρασμένα σε ευρώ ανά μετοχή) για τον Όμιλο και την Εταιρεία για την περίοδο 01/01-31/12/2017 και την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο του 2016 έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής	7.782.602	3.249.200	7.423.394	6.001.792
Σταθμισμένος μέρος όρος του αριθμού μετοχών	15.151.860	15.151.860	15.151.860	15.151.860
Βασικά κέρδη ανά μετοχή	0,5136	0,2144	0,4899	0,3961

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το κέρδος ή τη ζημία που αναλογεί στους κατόχους κοινών μετοχών της μητρικής με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου.

Δεν υφίστανται μειωμένα κέρδη ανά μετοχή.

35 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται οι σημαντικότερες συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων, (συνδεδεμένα μέρη) όπως αυτά ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24. Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα απαιτήσεων / υποχρεώσεων από εμπορικές πράξεις, μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου παρατίθενται παρακάτω:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Πωλήσεις αγαθών & υπηρεσιών				
SUNLIGHT RECYCLING ABEE	0	0	29.649.186	16.749.525
ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE AE	0	0	115.645	149.815
SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL	0	0	1.909.903	1.867.428
ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	59.135	125.130	59.135	125.130
SUNLIGHT ITALY SRL	10.888.436	8.550.627	10.888.436	8.550.627
SUNLIGHT SYSTEMS GMBH	0	342.926	0	342.926
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	243.994	433.677	243.994	433.677
Σύνολο	11.191.565	9.452.360	42.866.299	28.219.128
Αγορές αγαθών και υπηρεσιών				
SUNLIGHT RECYCLING ABEE	0	0	43.413.377	28.346.943
ALSE DEUTSCHLAND GMBH	0	0	261.680	19.439
SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL	0	0	8.313	4.801
ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	3.860.976	3.504.004	3.860.976	3.504.004
ΑΦΗΣ Α.Ε	142.980	192.464	142.980	192.464
SUNLIGHT SYSTEMS GMBH	0	4.425	0	4.425
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	510.782	270.614	510.782	270.614
Σύνολο	4.514.738	3.971.507	48.198.107	32.342.690
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις				
SUNLIGHT RECYCLING ABEE	0	0	21.870.354	9.697.136
ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE AE	0	0	90.581	163.317
SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL	0	0	559.934	343.642
SUNLIGHT ITALY SRL	4.082.428	2.991.693	4.082.428	2.991.693
ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	3.348	2.195	3.348	2.195
SUNLIGHT SYSTEMS GMBH	0	199.068	0	199.068
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	172.350	490.567	172.350	490.567
Σύνολο	4.258.126	3.683.523	26.778.996	13.887.618
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις				
SUNLIGHT RECYCLING ABEE	0	0	10.958.257	9.739.071
ALSE DEUTSCHLAND GMBH	0	0	105.072	4.728
SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL	0	0	3.123	0
ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	1.355.377	1.374.739	1.355.377	1.374.739
SUNLIGHT SYSTEMS GMBH	0	1.797	0	1.797
ΑΦΗΣ ΑΕ	105.295	176.046	105.295	176.046
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	95.038	111.363	95.038	111.363
Σύνολο	1.555.710	1.663.945	12.622.161	11.407.744

Οι παροχές προς τη Διοίκηση σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ακαθάριστες αμοιβές και εργοδοτικές εισφορές	634.600	697.373	634.600	697.373
Λοιπές αμοιβές και συναλλαγές μελών ΔΣ	181.696	96.750	181.696	59.700
Σύνολο	816.296	794.123	816.296	757.073

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας που έχουν συνάψει σύμβαση εξαρτημένης εργασίας (μισθωτοί) αμείβονται για τις υπηρεσίες τους αυτές με μηνιαίες αποδοχές, οι οποίες περιλαμβάνονται στα έξοδα διοίκησης της Εταιρείας.

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε βασικά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου (και τις οικογένειές τους) και δεν υπάρχουν απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου και στις οικογένειές τους.

Δάνεια μεταξύ συνδεδεμένων μερών

Χορηγήσεις βραχυπρόθεσμων δανείων

Η Εταιρεία χορήγησε τον Δεκέμβριο 2014 βραχυπρόθεσμο δάνειο προς την θυγατρική SUNLIGHT RECYCLING ABEE συνολικής αξίας €360 χιλ. με σκοπό τη χρηματοδότηση του κεφαλαίου κίνησης της. Το υπόλοιπο του δανείου κατά την 31/12/2016 ανήλθε σε €375,5 χιλ. Το δάνειο αποπληρώθηκε στις 28/02/2017.

Εγγυήσεις μεταξύ συνδεδεμένων

Η Εταιρεία έχει χορηγήσει εγγυήσεις για λογαριασμό της θυγατρικής της SUNLIGHT RECYCLING ABEE, με σκοπό τη λήψη δανείων, συνολικού ύψους €10.406 χιλ.

Η Εταιρεία έχει επίσης παράσχει εγγύηση υπέρ της συγγενούς Εταιρείας ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ προς την Τράπεζα ΕFG Eurobank Ergasias ΑΕ με σκοπό την παροχή πίστωσης ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού μέχρι του ποσού των €570 χιλ.

36 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

36.1 Δικαστικές υποθέσεις

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διαφορές δικαστικές υποθέσεις στα πλαίσια της κανονικής τους λειτουργίας. Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις στις Οικονομικές Καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, στις περιπτώσεις εκείνες που θεωρείται πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Ο Όμιλος την 31/12/2017 έχει διενεργήσει προβλέψεις ύψους €2.026 χιλ. (31/12/2016: €1.587 χιλ.), η ανάλυση των οποίων παρατίθεται στη σημείωση 29 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η διοίκηση του Ομίλου καθώς και οι εξωτερικοί νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς, πέραν της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων, υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου ή της Εταιρείας, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας τους, πέραν της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων.

Υπόθεση απαίτησης έναντι του Ελληνικού Δημοσίου ποσού €10.007 χιλ.

Όπως αναφέρεται στην επεξηγηματική σημείωση 16 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, στα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά την 31/12/2017 περιλαμβάνεται και «απαίτηση για αποζημίωση έναντι τρίτων» ποσού € 10.007 χιλ., το οποίο αφορά σε πρόωρη καταβολή αποζημίωσης (πριν την τυχόν δικαστική της αναγνώριση) και σχετίζεται με εν εξελίξει δικαστική διαδικασία σχετιζόμενη με φερόμενη ζημία

που έχει υποστεί το Ελληνικό Δημόσιο (από ενέργειες πρώην υπαλλήλου της και τρίτων προς την Εταιρεία εμπλεκόμενων μερών), ανερχόμενη σε €7.480 χιλ. πλέον τόκων. Με την εν λόγω καταβολή η Εταιρεία δεν απεδέχθη την οποιαδήποτε ευθύνη της (πέραν της εκ της προστήσεως του πρώην υπαλλήλου της) και δεν ανέλαβε και ούτε αναγνώρισε ότι υπέχει την οποιαδήποτε υποχρέωση ατομικά ή σε ολόκληρο για την καταβολή οποιουδήποτε ποσού που τυχόν θα κληθούν να καταβάλλουν τρίτοι εμπλεκόμενοι στην υπόθεση. Σύμφωνα με το Ν.4312/2014 (αρ. 6 παρ.2), το Δικαστήριο κατά την εκδίκαση της υπόθεσης, θα κρίνει εάν τελικά υφίσταται ζημία του Ελληνικού Δημοσίου, ποιο είναι το τελικό ποσό της αποζημίωσης και ποια είναι η ευθύνη των εμπλεκόμενων μερών στην υπόθεση αυτή και σε περίπτωση αθώωσής των, θα αναζητηθούν εν όλω από την Εταιρεία τα χρήματα που κατέβαλε στο Ελληνικό Δημόσιο.

Η ως άνω υπόθεση, η οποία ξεκίνησε να επιδικάζεται την 29/11/2016, βρίσκεται σε αρχικό στάδιο στον πρώτο βαθμό και επί του παρόντος δεν μπορεί να γίνει καμία ακριβής εκτίμηση για την έκβασή της. Σύμφωνα και με τον ανεξάρτητο νομικό σύμβουλο της Εταιρείας που χειρίζεται την υπόθεση, εφόσον κατά την εκδίκαση της υπόθεσης δεν προκύψουν ανατρεπτικά, των μέχρι σήμερα γνωστών, αποδεικτικά στοιχεία, εκτιμάται ότι δεν υπάρχουν επί της ουσίας πιθανότητες ευδοκίμησης της εν λόγω υπόθεσης και πιθανολογείται με βασιμότητα η επιστροφή του καταβληθέντος ποσού, ως αχρεωστήτως καταβληθέντος στο Δημόσιο. Στο ως άνω πλαίσιο, η διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι το εν λόγω ποσό είναι ανακτήσιμο και θα επιστραφεί στην Εταιρεία, κατά την τελεσίδικη απόφαση του δικαστηρίου.

Υπόθεση απαίτησης επιδότησης από τον ΟΑΕΔ, ποσού €3.959 χιλ.

Όπως αναφέρεται στην επεξηγηματική σημείωση 16 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, στα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά την 31/12/2017 περιλαμβάνονται και «επιχορηγήσεις εισπρακτές από τον ΟΑΕΔ» ποσού €3.959 χιλ.

Οι εν λόγω επιδοτήσεις έχουν εξοφληθεί κατά το μέρος που αφορά σε απαιτήσεις της Εταιρείας από τον ΟΑΕΔ για την περίοδο μέχρι και το α' εξάμηνο του 2010 (με τις τελευταίες καταβολές να έχουν πραγματοποιηθεί εντός του 2013). Δεδομένου ότι η παραγραφή των εν λόγω απαιτήσεων είναι πενταετής (άρθρο 86 Ν. 2362/1995) και αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους εντός του οποίου γεννήθηκαν και κατέστησαν ληξιπρόθεσμες, η Εταιρεία, προς προάσπιση των συμφερόντων της, προέβη στην δικαστική διεκδίκηση των απαιτήσεων αυτών και την άσκηση αγωγών κατά του ΟΑΕΔ και του Ελληνικού Δημοσίου δυνάμει των άρθρων 105 ΕιςΝΑΚ και 71 ΚΔΔ, με τις οποίες αξιώνει αποζημίωση για τη μη καταβολή των ως άνω επιδοτήσεων. Σημειώνεται δε, ότι οι σχετικές επιχορηγήσεις της περιόδου 01/07/2010 έως και 30/6/2012 είχαν εκχωρηθεί από την Εταιρεία σε Ελληνική Τράπεζα, ως εγγύηση για την λήψη χρηματοδότησης, η οποία έχει επίσης ασκήσει αγωγή αποζημίωσης, υπό τον κίνδυνο της παραγραφής.

Με βάση τις αποφάσεις υπ' αριθμ. Α147/2018 και Α325/2018, οι υποθέσεις παραπέμφθηκαν στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Κομοτηνής. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις ετράπη σε αναγνωστικό το αίτημα εκ μέρους της ενάγουσας, το οποίο δεν επηρεάζει την ουσία της υπόθεσης.

Η διοίκηση του Ομίλου και ο ανεξάρτητος νομικός σύμβουλος που χειρίζεται τις υποθέσεις δεν γνωρίζουν να έχουν εγερθεί ζητήματα συμβατότητας των εν λόγω επιδοτήσεων προς το δίκαιο της ΕΕ με προδικαστικά ερωτήματα απευθυντέα στα κοινοτικά όργανα και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις τους οι ως άνω αγωγές πιθανολογείται βάσιμα ότι θα γίνουν δεκτές στο σύνολό τους.

36.2 Ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου δεν είναι οριστικές, καθώς υπάρχουν ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, οι οποίες αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Ανέλεγκτες Χρήσεις
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE	Ελλάδα	2017
SUNLIGHT RECYCLING ABEE	Ελλάδα	2012 - 2014, 2017
ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΑΕ	Ελλάδα	2012 - 2013, 2017
ALSE DEUTSCHLAND GMBH	Γερμανία	2011-2017
SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL	Ρουμανία	2006 - 2017
Α.Φ.Η.Σ. ΑΕ	Ελλάδα	2012 - 2017
SUNLIGHT ITALY SRL	Ιταλία	2009 - 2017
ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	Ελλάδα	2012 - 2017

Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις που αναφέρονται παραπάνω, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν. Ο Όμιλος προβαίνει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων λαμβάνοντας τις αντίστοιχες προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Η Διοίκηση θεωρεί ότι, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στην καθαρή θέση, στα αποτελέσματα χρήσης και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2016, οι εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και πληρούν τα σχετικά κριτήρια υπαγωγής στον φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65Α παρ.1 του Ν.4174/2013, χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1006/2016, οι εταιρείες οι οποίες έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Για τη χρήση 2017, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2017. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής σε προαιρετική βάση.

36.3 Δεσμεύσεις λειτουργικών μισθώσεων

Οι δεσμεύσεις αφορούν κυρίως σε λειτουργικές μισθώσεις γραφείων, αποθηκών και μεταφορικών μέσων οι οποίες λήγουν σε διάφορες ημερομηνίες. Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα ενοικίασης βάσει μη ακυρώσιμων συμβολαίων λειτουργικής μίσθωσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Λειτουργικές μισθώσεις που θα πληρωθούν σε 1 έτος				
Κτίρια και μεταφορικά μέσα	679.728	546.772	561.627	454.505
Υποσύνολο 1: Βραχυπρόθεσμες λειτουργικές μισθώσεις	679.728	546.772	561.627	454.505
Λειτουργικές μισθώσεις που θα πληρωθούν σε 2 με 5 έτη				
Κτίρια και μεταφορικά μέσα	2.302.433	1.781.328	2.000.481	1.601.669
Υποσύνολο 2	2.302.433	1.781.328	2.000.481	1.601.669
Λειτουργικές μισθώσεις που θα πληρωθούν μετά από 5 έτη				
Κτίρια και μεταφορικά μέσα	771.708	974.532	701.708	871.817
Υποσύνολο 3	771.708	974.532	701.708	871.817
Υποσύνολο 4 (2+3): Μακροπρόθεσμες λειτουργικές μισθώσεις	3.074.141	2.755.860	2.702.189	2.473.486
ΣΥΝΟΛΟ (1+4)	3.753.869	3.302.632	3.263.817	2.927.992

36.4 Εγγυήσεις

Οι εγγυήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2017 και την 31/12/2016, έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ε/Ε Καλής εκτέλεσης	5.467.864	14.552.013	5.467.864	14.552.013
Ε/Ε Συμμετοχής	165.300	214.738	165.300	214.738
Ε/Ε Προκαταβολής & εξασφάλισης υποχρεώσεων	3.005.107	5.956.323	3.005.107	5.956.323
Ενέγγυες πιστώσεις LC σε Ευρώ	5.899.414	5.853.784	5.899.414	5.853.784
Ενέγγυες πιστώσεις LC σε δολάριο	2.963.784	6.580.398	2.963.784	6.580.398
Σύνολο	17.501.469	33.157.256	17.501.469	33.157.256

Οι εγγυήσεις που έχουν χορηγηθεί σε συνδεδεμένες εταιρίες παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 35.

36.5 Εμπράγματα βάρη και ενεχυριάσεις

- Επί του ακινήτου στο Νέο Όλβιο Ξάνθης ενεγράφη στις 18 Απριλίου 2013 δυνάμει της υπ' αριθμόν 3571Σ/2013 απόφασης του Ειρηνοδικείου Αθηνών στα οικεία βιβλία του Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης προσημείωση υποθήκης για ποσό €35.420 χιλ. υπέρ της «Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος» δι' εαυτήν και με την ιδιότητά της ως εκπροσώπου των ομολογιούχων του από 28/12/2012 κοινού ενυπόθηκου ομολογιακού δανείου. Το εν λόγω δάνειο αποπληρώθηκε τον Ιούνιο 2017 και η ανωτέρω προσημείωση εξαλείφθηκε από τα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης στις 28 Αυγούστου 2017, δυνάμει της υπ' αριθμόν 2151/Σ/2017 απόφασης του Ειρηνοδικείου Αθηνών.
- Επίσης, η θυγατρική SUNLIGHT RECYCLING ABEE προχώρησε την 27 Ιουνίου 2012 στην έκδοση ομολογιακού δανείου συνολικού ποσού €7,5 εκ. για την κατασκευή της εργοστασιακής μονάδας στην Κομοτηνή, με συντονιστή την τράπεζα EFG Eurobank – Ergasias. Προς εξασφάλιση των απαιτήσεων των

ομολογιούχων ενεγράφη προσημείωση υποθήκης επί του βιομηχανοστασίου της Εταιρείας στην Κομοτηνή ύψους €9.800 χιλ.

- Προς εξασφάλιση δανείων ποσού € 1.629 χιλ. της θυγατρικής εταιρείας SUNLIGHT RECYCLING ABEE έχουν συσταθεί ενέχυρα επί αποθεμάτων μολύβδου και δικαιωμάτων από ασφαλιστήρια συμβόλαια.

37 Πληροφόρηση κατά τομέα

Ο Όμιλος εφαρμόζει τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί Τομείς», σύμφωνα με το οποίο, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στη «διοικητική προσέγγιση» και επιβάλλει η πληροφόρηση που γνωστοποιείται εξωτερικά να είναι αυτή που βασίζεται στην εσωτερική πληροφόρηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων και έχει καθορίσει δύο (2) λειτουργικούς τομείς δραστηριότητας του Ομίλου.

Πιο συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει τις στρατηγικές αποφάσεις του Ομίλου βάσει των επιμέρους αποτελεσμάτων και της κατανομή πόρων δύο βασικών τομέων δραστηριότητας:

- **Τομέας Βιομηχανικών και Ειδικών Εφαρμογών:** Στον συγκεκριμένο τομέα περιλαμβάνονται βιομηχανικές μπαταρίες κλειστού και ανοικτού τύπου, τεχνολογίας μολύβδου, εξειδικευμένες μπαταρίες υποβρυχίων, τεχνολογίας μολύβδου, μπαταρίες τορπιλών, τεχνολογίας οξειδίου Αργύρου-Ψευδαργύρου καθώς και στοιχεία μπαταριών ιόντων – λιθίου για αμυντικές εφαρμογές.
- **Τομέας Καταναλωτικών και Ελαφρών Εφαρμογών:** Στον τομέα αυτό περιλαμβάνονται βιομηχανικές μπαταρίες χαμηλότερης κυρίως ισχύς ενώ επίσης περιλαμβάνονται και οι μπαταρίες καταναλωτικής αγοράς.

Η Διοίκηση παρακολουθεί τις λειτουργικές επιδόσεις των συγκεκριμένων τομέων σε επίπεδο πωλήσεων και λειτουργικών αποτελεσμάτων, εφαρμόζοντας τις ίδιες λογιστικές αρχές με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων. Τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα, τα αποτελέσματα από συγγενείς επιχειρήσεις και ο φόρος εισοδήματος παρακολουθούνται στο σύνολο του Ομίλου. Αντίστοιχα, οι πόροι που κατανέμονται στους δύο τομείς παρακολουθούνται από τη Διοίκηση σε επίπεδο αποθεμάτων, πελατών και λοιπών εμπορικών απαιτήσεων και προμηθευτών και λοιπών εμπορικών υποχρεώσεων, ενώ τα έσοδα και κέρδη, τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις κάθε λειτουργικού τομέα για την περίοδο 01/01 – 31/12/2017 αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Τομέας Βιομηχανικών και Ειδικών Εφαρμογών	Τομέας Καταναλωτικών και Ελαφρών Εφαρμογών	Λοιπά μη κατανεμημένα	Σύνολο
01/01-31/12/2017				
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	177.044.502	17.415.778		194.460.280
Απόσβεση ενσώματων/άυλων στοιχείων του ενεργητικού	5.882.439	114.907		5.997.346
Λειτουργικό αποτέλεσμα	15.832.524	181.729		16.014.253
Χρηματοοικονομικά έσοδα			3.311	3.311
Χρηματοοικονομικά έξοδα			-7.262.632	-7.262.632
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα			-529.370	-529.370
Κέρδη από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης			211.313	211.313
Κέρδη προ φόρων			8.436.875	8.436.875
Φόρος εισοδήματος			-1.089.078	-1.089.078
Κέρδη χρήσης μετά φόρων			7.347.798	7.347.798
Στοιχεία ενεργητικού της 31/12/2017	46.351.930	5.152.114	135.080.172	186.584.216
Υποχρεώσεις της 31/12/2017	34.899.604	1.659.576	111.963.875	148.523.055

Τα αντίστοιχα έσοδα και κέρδη, τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις κάθε λειτουργικού τομέα για την περίοδο 01/01 – 31/12/2016 αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Τομέας Βιομηχανικών και Ειδικών Εφαρμογών	Τομέας Καταναλωτικών και Ελαφρών Εφαρμογών	Λοιπά μη καταναμεμένα	Σύνολο
01/01-31/12/2016				
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	137.785.442	16.107.028		153.892.471
Απόσβεση ενσώματων/άυλων στοιχείων του ενεργητικού	5.824.789	199.009		6.023.799
Λειτουργικό αποτέλεσμα	10.907.148	239.867		11.147.015
Χρηματοοικονομικά έσοδα			263	263
Χρηματοοικονομικά έξοδα			-8.173.442	-8.173.442
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα			-508.743	-508.743
Κέρδη από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης			-173.025	-173.025
Κέρδη προ φόρων			2.292.069	2.292.069
Φόρος εισοδήματος			564.182	564.182
Κέρδη χρήσης μετά φόρων				2.856.250
Στοιχεία ενεργητικού της 31/12/2016	38.395.703	6.187.343	116.575.927	161.158.973
Υποχρεώσεις της 31/12/2016	25.563.130	2.057.390	102.174.269	129.794.789

Γνωστοποίηση γεωγραφικών πληροφοριών:

Τα έσοδα καθώς και τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού ανά γεωγραφική περιοχή για τον Όμιλο αναλύονται ως εξής:

Στοιχεία την 31/12/2017 (Ποσά σε €)	Ελλάδα	Ευρωπαϊκή Ένωση	Τρίτες Χώρες	Σύνολο
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	15.916.577	137.968.370	40.575.332	194.460.280
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού*	82.595.774	76.767	0	82.672.541
Στοιχεία την 31/12/2016 (Ποσά σε €)	Ελλάδα	Ευρωπαϊκή Ένωση	Τρίτες Χώρες	Σύνολο
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	24.693.505	99.010.520	30.188.445	153.892.470
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού*	84.914.008	86.249	0	85.000.257

* Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού δεν περιλαμβάνουν τα «Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού» καθώς επίσης και τις «Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις» σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 8.

38 Μερίσματα

Δεδομένου ότι η Εταιρεία έχει ζημιές εις νέον δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις διανομής μερίσματος.

39 Αριθμός προσωπικού

Ο αριθμός του προσωπικού κατά κατηγορία εργαζομένων του Ομίλου και της Εταιρείας την 31/12/2017 και 31/12/2016 αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Μισθωτοί	237	235	214	196
Ημερομίσθιοι	583	522	526	495
Σύνολο εργαζομένων	820	757	740	691

40 Φόροι Εισοδήματος

Η συμφωνία για το ποσό των φόρων εισοδήματος που καθορίζεται από την εφαρμογή του Ελληνικού φορολογικού συντελεστή στα κέρδη προ φόρων συνοψίζεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Τρέχων φόρος εισοδήματος				
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων	-1.076.215	582.445	-1.626.863	730.819
Τρέχον έξοδο φόρου	-12.863	-18.263	0	0
Σύνολο φόρου εισοδήματος	-1.089.078	564.182	-1.626.863	730.819
Αποτέλεσμα προ φόρων	8.436.875	2.292.068	9.050.257	5.270.973
Συντελεστής φόρου	29%	29%	29%	29%
Αναμενόμενη δαπάνη φόρου	-2.446.694	-664.700	-2.624.575	-1.528.582

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Προσαρμογές αναβαλλόμενου φόρου				
Επίδραση από διαφορές φορολογικών συντελεστών θυγατρικών εξωτερικού	6.938	15.921	0	0
Σωρευμένες φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	-602.695	5.122	0	905.513
Αναπροσαρμογή εκτίμησης για ζημιές προηγούμενων χρήσεων για τις οποίες αναγνωρίζεται φορολογική απαίτηση	2.512.775	2.233.255	1.836.422	2.168.742
Φόρος που αναλογεί σε μη εκπιπτόμενα έξοδα	-552.990	-1.032.818	-838.710	-814.854
Λοιπές προσωρινές διαφορές λογιστικής - φορολογικής βάσης	-6.412	7.402	0	0
Σύνολο φόρου εισοδήματος	-1.089.078	564.182	1.626.863	730.819

41 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ανάλυση επιπέδων χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρούνται σε εύλογες αξίες στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας ταξινομούνται βάσει της παρακάτω ιεραρχίας σε 3 Επίπεδα για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

- **Επίπεδο 1:** Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.
- **Επίπεδο 2:** Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.
- **Επίπεδο 3:** Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Στο εν λόγω επίπεδο περιλαμβάνονται επενδύσεις των οποίων ο υπολογισμός της εύλογης αξίας βασίζεται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς χρησιμοποιώντας ωστόσο και παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Οι πίνακες που ακολουθούν απεικονίζουν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του Ομίλου που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες σε επαναλαμβανόμενη βάση κατά την 31/12/2017 και την 31/12/2016.

ΟΜΙΛΟΣ
31/12/2017
31/12/2016

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού								
Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς								
Ποσά σε €	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων								
- Παράγωγα αντιστάθμισης τιμή μολύβδου	0	64.319	0	64.319	0	0	0	0
- Παράγωγα αντιστάθμισης συναλλάγματος	0	0	0	0	0	257.000	0	257.000
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	0	64.319	0	64.319	0	257.000	0	257.000
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις								
- Παράγωγα αντιστάθμισης τιμή μολύβδου	0	-83.052	0	-83.052	0	0	0	0
- Παράγωγα αντιστάθμισης συναλλάγματος	0	-66.138	0	-66.138	0	0	0	0
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	0	-149.190	0	-149.190	0	0	0	0
Καθαρή εύλογη αξία	0	-84.871	0	-84.871	0	257.000	0	257.000

Η ανωτέρω ανάλυση για την Εταιρεία έχει ως ακολούθως:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ
31/12/2017
31/12/2016

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού								
Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς								
Ποσά σε €	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων								
- Παράγωγα αντιστάθμισης τιμή μολύβδου	0	64.319	0	64.319	0	0	0	0
- Παράγωγα αντιστάθμισης συναλλάγματος						257.000		257.000
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	0	64.319	0	64.319	0	257.000	0	257.000
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις								
- Παράγωγα αντιστάθμισης τιμή μολύβδου	0	0	0	0	0	0	0	0
- Παράγωγα αντιστάθμισης συναλλάγματος	0	-66.138	0	-66.138	0	0	0	0
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	0	-66.138	0	-66.138	0	0	0	0
Καθαρή εύλογη αξία	0	-1.819	0	-1.819	0	257.000	0	257.000

Εντός των χρήσεων 2017 και 2016 δεν υπήρχαν μεταφορές μεταξύ των Επιπέδων 1 και 2.

Κατά την 31/12/2017, ο Όμιλος δεν διαθέτει χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες τα οποία να ανήκουν στο Επίπεδο 3.

42 Πολιτικές και διαχείριση κινδύνων

Οι δραστηριότητες του Ομίλου δημιουργούν διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων συναλλαγματικών ισοτιμιών και επιτοκίων, πιστωτικών κινδύνων και κινδύνων ρευστότητας. Το συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης του κινδύνου του Ομίλου εστιάζεται στις διακυμάνσεις των αγορών και έχει στόχο να ελαχιστοποιήσει τις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις αυτών των διακυμάνσεων στην χρηματοοικονομική απόδοσή του.

Η διαχείριση του κινδύνου πραγματοποιείται από το Τμήμα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης της Εταιρείας, βάσει πολιτικών εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του Ομίλου,
- Σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων.
- Εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Το Τμήμα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης δεν εκτελεί συναλλαγές κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή συναλλαγές που δε σχετίζονται με τις εμπορικές, επενδυτικές ή δανειοληπτικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, συμβόλαια προαγοράς συναλλάγματος και μολύβδου, τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, λογαριασμούς εισπρακτέους και πληρωτέους, δάνεια, επενδύσεις σε χρεόγραφα και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβόλαια χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε παγκόσμιο επίπεδο και συνεπώς υφίσταται έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο ο οποίος προέρχεται κυρίως από το Δολάριο ΗΠΑ και σε πολύ μικρότερο βαθμό από το Ρουμάνικο RON, ο δε μεγαλύτερος όγκος συναλλαγών πραγματοποιείται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου, δηλαδή σε Ευρώ (€). Ο κίνδυνος προκύπτει κυρίως από μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα και καθαρές επενδύσεις σε επιχειρήσεις εξωτερικού (θυγατρική στην Ρουμανία).

Η Εταιρεία φροντίζει οι μελλοντικές εκροές χρημάτων σε ξένο νόμισμα να καλύπτονται από συμβόλαια προαγοράς συναλλάγματος με σκοπό τον περιορισμό του συναλλαγματικού κινδύνου.

Εάν τα ξένα νομίσματα είχαν ανατιμηθεί/υποτιμηθεί κατά 5% έναντι του Ευρώ με όλες τις υπόλοιπες μεταβλητές σταθερές και ο Όμιλος δεν είχε προβεί σε αντίστοιχες ενέργειες αντιστάθμισης συναλλαγματικού κινδύνου, η επίδραση στα λειτουργικά αποτελέσματα, στα Ίδια Κεφάλαια αλλά και στην καθαρή κερδοφορία του Ομίλου, για την τρέχουσα και την προηγούμενη χρήση θα είχε ως εξής:

Ισοτιμία €/ \$ (ποσά σε € '000)	2017		2016	
	-5,00%	5,00%	-5,00%	5,00%
Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων	-1.198	1.198	-1.544	1.544
Καθαρά αποτελέσματα μετά φόρων	-851	851	-1.096	1.096
Ίδια Κεφάλαια	-851	851	-1.096	1.096

Κίνδυνος τιμών εμπορευμάτων

Οι τιμές των εμπορευμάτων (commodities) που προμηθεύεται ο Όμιλος καθορίζονται στις διεθνείς αγορές από την παγκόσμια ζήτηση και προσφορά και έχουν ως αποτέλεσμα την έκθεση του Ομίλου στην διακύμανση αυτών.

Ο Μόλυβδος (Lead) ο οποίος αποτελεί την σημαντικότερη πρώτη ύλη, θεωρείται ένα εκ των βασικών μετάλλων (base metals) και η τιμή του διαπραγματεύεται σε οργανωμένα χρηματιστήρια προεξάρχοντος του London Metal Exchange. Ο Όμιλος είναι άμεσα εκτεθειμένος στη διακύμανση της τιμής του μολύβδου, καθώς αποτελεί το πλέον βασικό συστατικό στοιχείο του κόστους παραγωγής συσσωρευτών/μπαταριών μολύβδου – οξέως. Αναφορικά με τη διακύμανση της τιμής του μολύβδου ο Όμιλος χρησιμοποιεί κατά το δυνατόν φυσική αντιστάθμιση (natural hedging), η οποία πραγματοποιείται με την αντιστοίχιση του τιμοκαταλόγου αγοράς με την τιμή βάσης μολύβδου που χρησιμοποιείται στον τιμοκατάλογο πώλησης μπαταρίας. Στις περιπτώσεις εκείνες

που η φυσική αντιστάθμιση του μολύβδου δεν είναι δυνατή, ο Όμιλος χρησιμοποιεί εργαλεία αντιστάθμισης. Συγκεκριμένα εντός του 2017 ο Όμιλος ξεκίνησε να χρησιμοποιεί, εργαλεία αντιστάθμισης (OTC συμβόλαια), που έως τώρα φαίνεται να καλύπτουν σε σημαντικό βαθμό, τις ανάγκες και να είναι συμβατά με τον τρόπο λειτουργίας του, τα οποία παρακολουθεί μέσω λογιστικής αντιστάθμισης ταμειακών ροών. Η διακύμανση της αξίας των εν λόγω συμβολαίων κατά την αποτίμηση των ανοιχτών θέσεων κατά την 31/12/2017 επηρέασε απευθείας τα Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου και της Εταιρείας δημιουργώντας αντίστοιχο αποθεματικό το οποίο ανέρχεται σε – €13 χιλ. και € 46 χιλ. αντίστοιχα.

Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι

Ο σεβασμός και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν για τον Όμιλο απόλυτα συμβατές επιδιώξεις με την οικονομική και επιχειρηματική ανάπτυξη. Προς τούτο, παρακολουθεί στενά όλες τις αλλαγές στη νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος και φροντίζει να λαμβάνει εκ των προτέρων όλα τα απαιτούμενα μέτρα, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος μη έγκαιρης συμμόρφωσης με τη νομοθεσία αλλά και να ελαχιστοποιήσει το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα.

Κίνδυνος επιτοκίου

Τα στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου που εκτίθενται σε επιτοκιακές διακυμάνσεις αφορούν κυρίως στα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα. Ωστόσο, στην παρούσα οικονομική συγκυρία πολύ χαμηλών επιτοκίων, και ανάγκης διατήρησης άμεσης ρευστότητας ο εν λόγω κίνδυνος θεωρείται χαμηλός. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος με την έκδοση του 5-ετούς ομολογιακού δανείου των €50 εκ., το οποίο φέρει σταθερό επιτόκιο (4,25%), έχει επιλέξει να διατηρεί ένα portfolio δανείων σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου. Σε κάθε περίπτωση, η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση του στο κίνδυνο επιτοκίου.

Την 31η Δεκεμβρίου 2017, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά στον τραπεζικό δανεισμό του και στα ταμειακά διαθέσιμά του και ταμειακά ισοδύναμα τα οποία υπόκεινται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση ευαισθησίας του αποτελέσματος καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +/-1%.

Ο ΟΜΙΛΟΣ

	01/01/2017 – 31/12/2017		01/01/2016 – 31/12/2016	
Ποσά σε €	1%	-1%	1%	-1%
Επίδραση στα Αποτελέσματα χρήσης	-674.260	674.260	-822.655	822.655
Επίδραση στην Καθαρή Θέση	-478.725	478.725	-584.085	584.085

Η ΕΤΑΙΡΙΑ

	01/01/2017 – 31/12/2017		01/01/2016 – 31/12/2016	
Ποσά σε €	1%	-1%	1%	-1%
Επίδραση στα Αποτελέσματα χρήσης	-540.913	540.913	-624.874	624.874
Επίδραση στην Καθαρή Θέση	-384.048	384.048	-443.660	443.660

Πιστωτικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται στα κονδύλια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις», «Εμπορικές απαιτήσεις», «Λοιπές απαιτήσεις», και «Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα». Το Τμήμα Πιστωτικού Ελέγχου ελέγχει διαρκώς την πιστοληπτική ικανότητα των πελατών του Ομίλου και τα χαρακτηριστικά αυτών και διαμορφώνει αντίστοιχα την πιστωτική πολιτική. Λόγω της μεγάλης διασποράς της πελατειακής βάσης ο Όμιλος δεν αντιμετωπίζει σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους, κάνει δε συστηματική χρήση ασφάλειας πιστώσεων, factoring και όπου κρίνεται σκόπιμο προκαταβολών και ενέγγυων πιστώσεων. Επιπλέον εφαρμόζει εγκεκριμένες διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου αναφορικά με την παροχή πιστώσεων, τα πιστωτικά όρια των πελατών και την διαχείριση της είσπραξης των απαιτήσεων. Οι απαιτήσεις αξιολογούνται συστηματικά ως προς την είσπραξιμότητα τους και αναγνωρίζεται πρόβλεψη επισφάλειας αυτών, όπου απαιτείται.

Η Διοίκηση θεωρεί ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από κάποια ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από σχηματισθείσα πρόβλεψη επισφαλούς απαιτήσεως. Τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	19.003.467	7.163.453	17.659.479	6.457.907
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	44.584.420	41.914.087	59.272.178	50.784.378
Σύνολο	63.587.887	49.077.540	76.931.657	57.242.285

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στην γραμμή «Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις» του ανωτέρω πίνακα δεν αντιστοιχούν στα ποσά της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης καθώς περιλαμβάνουν μόνο χρηματοοικονομικές απαιτήσεις.

Κίνδυνος ρευστότητας

Η ορθή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει την επάρκεια χρηματικών διαθεσίμων και την ύπαρξη των αναγκών πηγών χρηματοδότησης. Το Τμήμα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης του Ομίλου διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας με βάση αναλυτικό ταμειακό προγραμματισμό του συνόλου των αναμενόμενων εισροών – εκροών, ο οποίος εκτελείται σε καθημερινή βάση, στα πλαίσια της διαρκούς λειτουργίας και απρόσκοπτης χρηματοδότησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την βελτιστοποίηση του λειτουργικού κεφαλαίου κίνησης, καθώς και την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών ορίων.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2017 και 31/12/2016 για τον Όμιλο αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	Έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη
Ποσά χρήσης 2017		
Τραπεζικός Δανεισμός	24.270.330	61.796.375
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	47.158.924	0
Σύνολο	71.429.254	61.796.375
Ποσά χρήσης 2016		
Τραπεζικός Δανεισμός	40.940.999	41.264.759
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	39.101.017	0
Σύνολο	80.042.016	41.264.759

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2017 και 31/12/2016 για την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Σύνολο
Ποσά χρήσης 2017			
Τραπεζικός Δανεισμός	14.889.376	60.676.584	75.565.960
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	55.440.979	0	55.440.979
Σύνολο	70.330.355	60.676.584	131.006.939
Ποσά χρήσης 2016			
Τραπεζικός Δανεισμός	23.999.136	37.484.352	61.483.488
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	46.939.518	0	46.939.518
Σύνολο	70.938.654	37.484.352	108.423.006

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στην γραμμή «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» των ανωτέρω πινάκων δεν αντιστοιχούν στα ποσά της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης, καθώς περιλαμβάνουν μόνο χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 31/12/2017 παρουσιάζουν θετικό κεφάλαιο κίνησης, με τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού να υπερβαίνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά €18.082 χιλ. και €24.406 χιλ. αντίστοιχα. Κατά τη προηγούμενη χρήση τόσο ο Όμιλος όσο και η Εταιρεία παρουσίαζαν αρνητικό κεφάλαιο κίνησης κατά €18.579 χιλ. και €4.845 χιλ. αντίστοιχα.

Όπως ανακύπτει από τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, ο κύκλος εργασιών του Ομίλου της χρήσης 2017 ανήλθε σε €194.460 χιλ. παρουσιάζοντας αύξηση κατά 26,4%, ενώ το μικτό κέρδος του Ομίλου για την τρέχουσα χρήση παρουσίασε αύξηση 26% συγκρινόμενο με την αντίστοιχη συγκριτική ετήσια περίοδο. Το EBITDA του Ομίλου ανήλθε για το 2017 σε €22.012 χιλ. αντί €17.170 χιλ. της προηγούμενης χρήσης (+28%), αντικατοπτρίζοντας τη βελτιωμένη αποδοτικότητα του Ομίλου. Παράλληλα, ο Όμιλος και η Εταιρεία παρουσιάζουν θετικές λειτουργικές ροές, καθώς και ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια.

Περαιτέρω υφίστανται αχρησιμοποίητα χρηματοδοτικά όρια προς την Εταιρεία, που δύνανται να χρησιμοποιηθούν εφόσον κάτι τέτοιο απαιτηθεί.

Διαχείριση κινδύνου κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Ομίλου και της Εταιρείας είναι να εξασφαλιστεί η υψηλή πιστοληπτική του διαβάθμιση, η απρόσκοπτη λειτουργία της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας και η επίτευξη των αναπτυξιακών τους σχεδίων ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων.

Για τον σκοπό διαχείρισης κεφαλαίου ο Όμιλος παρακολουθεί τον δείκτη «Καθαρός δανεισμός προς σύνολο Ιδίων κεφαλαίων». Ως καθαρό δανεισμό ο Όμιλος ορίζει το σύνολο των τοκοφόρων δανειακών υποχρεώσεων μείον το σύνολο των ταμειακών του διαθεσίμων. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τους δείκτες με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζει πιστοληπτική ικανότητα συμβατή με την αναπτυξιακή του στρατηγική.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	61.796.375	41.264.758	60.676.584	37.484.352
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	19.477.664	33.113.223	11.168.310	17.242.960
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	4.792.666	7.827.776	3.721.066	6.756.176
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	-19.003.467	-7.163.453	-17.659.479	-6.457.907
Καθαρός τραπεζικός δανεισμός	67.063.238	75.042.304	57.906.481	55.025.581
Ίδια κεφάλαια	38.061.162	31.364.182	46.277.018	38.868.571
Καθαρός τραπεζικός δανεισμός / Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων	1,76	2,39	1,25	1,41

43 Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Την 16/02/2018, τα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE και SUNLIGHT RECYCLING ABEE αποφάσισαν την έναρξη προπαρασκευαστικών ενεργειών για την συγχώνευση με απορρόφηση της τελευταίας. Σκοπός της εν λόγω απόφασης ήταν η επίτευξη συνεργειών και η βελτιστοποίηση των παραγωγικών και διοικητικών λειτουργιών του Ομίλου. Η ως άνω συγχώνευση θα συντελεσθεί με βάση τις διατάξεις των άρθρων 69-77 και 78 του κ.ν. 2190/1920 και το άρθρο 54 του Ν. 4172/2013, ο δε ισολογισμός μετασχηματισμού ορίσθηκε αυτός της 31/12/2017. Η ολοκλήρωση της ως άνω σκοπούμενης συγχώνευσης εναπόκειται στη λήψη των σχετικών αποφάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων και των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων των δύο εταιρειών ως και στην λήψη των προβλεπόμενων από την ισχύουσα νομοθεσία εγκρίσεων από τις αρμόδιες αρχές.

Πέρα των παραπάνω γεγονότων δεν υπάρχουν μεταγενέστερα των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν είτε στον Όμιλο, είτε στην Εταιρεία, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα ΔΠΧΑ.

44 Έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE την 16/03/2018.

Αθήνα, 16 Μαρτίου 2018

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. &
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

**Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.**

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Α. ΜΠΙΛΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 220063**

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΓΚΟΥΜΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 618155**

**ΜΙΧΑΗΛ Κ. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. Χ 625227**

**Ο ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ**

**ΜΙΧΑΗΛ Α. ΣΑΜΟΥΗΛ
Α.Δ.Τ. Χ 177253**

45. Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου με καταβολή μετρητών για την περίοδο από 20/06/2017 μέχρι την 31/12/2017

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4.1.2 του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εφεξής το «Χ.Α.»), την απόφαση υπ' αριθ. 25/17.07.2008 του Δ.Σ. του Χ.Α. και την υπ' αριθ. απόφαση 8/754/14.04.2016 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (εφεξής η «Ε.Κ.»), γνωστοποιείται ότι, από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου ποσού ευρώ πενήντα εκατομμυρίων (€50.000.000) με την έκδοση πενήντα χιλιάδων κοινών ομολογιών με τιμή διάθεσης €1.000 έκαστη, που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 02/06/2017 απόφαση του ΔΣ της «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ» (εφεξής η «Εταιρεία») με την οποία εγκρίθηκε το περιεχόμενο του Ενημερωτικού Δελτίου προς την Επιτροπή κεφαλαιαγοράς, και την με αριθμό 786/8.6.2017 απόφαση έγκρισης του περιεχομένου του Ενημερωτικού Δελτίου από την Ε.Κ., αντλήθηκε συνολικά καθαρό ποσό ευρώ πενήντα εκατομμυρίων (€50.000.000). Τα έξοδα της έκδοσης, ανερχόμενα σε €1.055.769 καλύφθηκαν εξ' ολοκλήρου από λοιπά διαθέσιμα της Εταιρείας.

Η έκδοση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου μετά τελικού ποσού άντλησης κεφαλαίων, η τελική κατανομή των δικαιούχων και η παροχή εντολής στην ΕΛΚΑΤ για κατάθεση του ως άνω ποσού σε λογαριασμό της Εταιρείας εγκρίθηκε με την από 20/06/2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Περαιτέρω, οι εκδοθείσες πενήντα χιλιάδες κοινές ανώνυμες ομολογίες εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στην οργανωμένη αγορά τίτλων σταθερού εισοδήματος του Χρηματιστηρίου Αθηνών στις 21/06/2017.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα συγκεκριμένα ανά κατηγορία χρήσης/επένδυσης προοριζόμενα ποσά, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των σκοπούμενων επενδύσεων καθώς και η έως την 31/12/2017 διάθεση των αντληθέντων κεφαλαίων:

Χρονοδιάγραμμα και Κατανομή Αντληθέντων Κεφαλαίων

Σκοπός Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων (ποσά σε χιλ. €)	2017	2018	2019	2020	ΣΥΝΟΛΟ	Ποσά Αντληθέντ ων Κεφαλαίων που καταβλήθη καν στο 2017	Υπόλοιπο προς διάθεση
Τομέας Επένδυσης							
Αποπληρωμή μέρους υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού	27.000	0	0	0	27.000	27.000	0
Ίδρυση στο εξωτερικό δύο (2) θυγατρικών εταιρειών	500	1.000	1.000	500	3.000	200	2.800
Αγορά νέου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού	1.000	3.000	3.000	0	7.000	990	6.010
Κάλυψη αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης					8.000	6.972	1.028
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου							
Θυγατρικής εταιρείας SUNLIGHT RECYCLING ABEE	5.000	0	0	0	5.000	5.000	5.000
Σύνολο	33.500	4.000	4.000	500	50.000	40.162	9.838

Αθήνα, 16 Μαρτίου 2018

Οι δηλούντες

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. &
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

**Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΚΑΙ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.**

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Α. ΜΠΙΛΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 220063

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΓΚΟΥΜΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 618155

ΜΙΧΑΗΛ Κ. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. Χ 625227

46. Στοιχεία και Πληροφορίες

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT A.B.E.E

ΑΡ. Μ.Α.Ε.: 31055/04/Β/94/157 (2006) - ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΜΗ - 001579901000

Επαύρι 2 & Νίκης, Αθήνα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΠΟ 16 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

(δμοσιευμένα βάσει του ν.2190/20, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη κατά το ΔΛΠ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και της μητρικής ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT A.B.E.E. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την εταιρεία να ανατρέξει στη διεύθυνση του διαδικτύου της εταιρείας, όπου αναρτώνται οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου του νόμιμου ελεγκτή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Σύμβουλος Διοικητικού Συμβουλίου:
Βασιλείας Μπίλλης, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
Δημήτριος Γκούμας, Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό
Αλέξανδρος Μάνος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Μιχαήλ Μαστοράκης, Εκτελεστικό Μέλος
Στέργιος Νέζης, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Πενταλέων, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Νόμιμος ελεγκτής:
Ελεγκτική εταιρία :
Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών:

Δημήτρα Παγιάνη (Α.Μ. ΣΟΕΛ 30821)
Grant Thornton A.E. (Α.Μ.ΣΟΕΛ 127)
Με σύμφωνη γνώμη

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ) - ΠΟΣΑ ΕΚΦΡΑΣΜΕΝΑ ΣΕ ΕΥΡΩ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ενόματα πάγια	77.674.535	79.505.813	55.488.936	56.381.543
Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	2.848.957	3.467.840	1.520.918	1.924.525
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	14.524.204	14.887.826	33.274.015	29.200.036
Αποβέτα	30.271.717	23.519.386	24.052.522	19.609.610
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	21.232.327	21.063.660	43.300.115	30.251.979
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	40.032.477	18.714.447	29.409.423	17.703.070
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	186.584.217	161.158.972	187.045.928	155.070.763
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικά Κεφάλαια	44.394.950	44.394.950	44.394.950	44.394.950
Λοιπά στοιχεία καθαρίθ θέσης	-7.542.592	-15.014.390	1.882.068	-5.526.379
Τία κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής (α)	36.852.358	29.380.560	46.277.018	38.868.571
Μη ελέγχουσες συμμετοχές (β)	1.208.804	1.983.622	0	0
Σύνολο τίτων κεφαλαίων (γ) = (α) + (β)	38.061.162	31.364.182	46.277.018	38.868.571
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	61.796.375	41.264.758	60.676.584	37.484.352
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	13.271.715	6.653.791	7.736.260	6.192.086
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	24.270.330	40.940.999	14.889.376	23.999.136
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	49.184.635	40.935.242	57.466.690	48.526.518
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	148.523.055	129.794.790	140.768.910	116.202.192
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	186.584.217	161.158.972	187.045.928	155.070.763

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (Έμμεση μέθοδος) - ΠΟΣΑ ΕΚΦΡΑΣΜΕΝΑ ΣΕ ΕΥΡΩ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Από 01/01/2017 31/12/2017	Από 01/01/2016 31/12/2016	Από 01/01/2017 31/12/2017	Από 01/01/2016 31/12/2016
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Αποδόσεις από επενδύσεις	8.436.875	2.292.068	9.050.257	5.270.973
Αποδόσεις από λειτουργικές δραστηριότητες	0	0	0	0
Αποδόσεις από επενδύσεις	6.267.933	6.270.799	4.890.504	4.894.997
Αποδόσεις από λειτουργικές δραστηριότητες	(270.587)	(247.000)	(247.224)	(247.000)
Αποδόσεις από επενδύσεις	5.174	(13.493)	5.174	(6.088)
Αποδόσεις από λειτουργικές δραστηριότητες	2.268.295	1.881.635	2.683.126	1.609.895
Αποδόσεις από επενδύσεις	135.000	0	1.085.000	0
Αποδόσεις από λειτουργικές δραστηριότητες	240.979	(107.320)	224.681	(113.998)
Αποδόσεις από επενδύσεις	(211.313)	173.025	10.186	0
Αποδόσεις από λειτουργικές δραστηριότητες	7.788.692	8.681.922	6.811.309	7.299.820
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αποδόσεις από επενδύσεις	0	0	(5.200.000)	0
Αποδόσεις από λειτουργικές δραστηριότητες	(4.325.021)	(4.562.223)	(4.110.548)	(5.244.947)
Αποδόσεις από επενδύσεις	21.080	99.050	346	89.817
Αποδόσεις από λειτουργικές δραστηριότητες	0	0	0	0
Αποδόσεις από επενδύσεις	(10.000)	0	(566.750)	0
Αποδόσεις από λειτουργικές δραστηριότητες	6.211	18.941	6.204	18.504
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδόσεις	50.524.022	4.832.883	50.492.100	1.166.252
Εισπράξεις από επενδύσεις	0	0	0	0
Εισπράξεις από λειτουργικές δραστηριότητες	(556.750)	0	0	0
Εισπράξεις από επενδύσεις	(45.513.679)	(9.353.857)	(35.344.189)	(8.260.412)
Σύνολο εισαγωγών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	4.453.593	(4.520.974)	15.147.911	(7.094.160)
Σύνολο εισαγωγών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	11.960.808	(6.817.189)	11.307.115	(6.285.785)
Σύνολο εισαγωγών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	7.163.453	13.932.552	6.457.907	12.694.671
Σύνολο εισαγωγών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (δ)	19.003.466	7.163.453	17.659.478	6.457.907
Σύνολο εισαγωγών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (ε)	0	0	0	0

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΟ ΚΑΙ ΜΗ) - ΠΟΣΑ ΕΚΦΡΑΣΜΕΝΑ ΣΕ ΕΥΡΩ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Από 01/01/2017 31/12/2017	Από 01/01/2016 31/12/2016	Από 01/01/2017 31/12/2017	Από 01/01/2016 31/12/2016
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδόσεις	50.524.022	4.832.883	50.492.100	1.166.252
Εισπράξεις από επενδύσεις	0	0	0	0
Εισπράξεις από λειτουργικές δραστηριότητες	(556.750)	0	0	0
Εισπράξεις από επενδύσεις	(45.513.679)	(9.353.857)	(35.344.189)	(8.260.412)
Σύνολο εισαγωγών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (α)	4.453.593	(4,520.974)	15,147.911	(7,094.160)
Σύνολο εισαγωγών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	11,960.808	(6,817.189)	11,307.115	(6,285.785)
Σύνολο εισαγωγών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (γ)	7,163.453	13,932.552	6,457.907	12,694.671
Σύνολο εισαγωγών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (δ)	19,003.466	7,163.453	17,659.478	6,457.907
Σύνολο εισαγωγών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (ε)	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	22,011.600	17,170.814	21,465.032	17,170.814
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	22,011.600	17,170.814	21,465.032	17,170.814

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ - ΠΟΣΑ ΕΚΦΡΑΣΜΕΝΑ ΣΕ ΕΥΡΩ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΝΑΡΞΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	31,364.182	28,606.569	38,868.571	32,955.578
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	7,253.729	2,757.614	7,408.445	5,912.994
Αύξηση / (Μείωση) ποσοστού μη ελεγχουσών συμμετοχών	(556.750)	0	0	0
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσης	38,061.162	31,364.182	46,277.018	38,868.571

ΠΡΟΣΩΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- 1) Οι εταιρίες του Ομίλου με το αντίστοιχο ποσοστό συμμετοχής, η μέθοδος ενσωμάτωσής τους στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017, η χώρα της καταστατικής τους έδρας και οι μεταβολές του Ομίλου σε σχέση με την προηγούμενη χρήση παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 10 των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- 2) Οι ανελγικές φορολογικές χρήσεις της Εταιρείας και των εταιρειών του Ομίλου παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 36.2 των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- 3) Επί του ακινήτου της εταιρίας στο Νέο Ωλβιο Ξάνθης υφίστατο την 31 Δεκεμβρίου 2017 προσημείωση υποθήκης για ποσό 35.420.000 €, έναντι μακροπρόθεσμου δανειακού. Η ανωτέρω προσημείωση εξολοφίστηκε από τα βήματα του Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης στις 28 Αυγούστου 2017 ως συνέπεια της αποπληρωμής του δανείου τον Ιούνιο 2017.
- 4) Επί του ακινήτου της θυγατρικής εταιρίας Sunlight Recycling ABEE στην Κομητινή υφίσταται την 31 Δεκεμβρίου 2017 προσημείωση υποθήκης για ποσό 9.800.000 €, έναντι μακροπρόθεσμου δανειακού.
- 5) Για τις συναλλαγές με το συνδεδεμένα μέλη καθώς και τις απαιτήσεις - υποχρεώσεις όπως ορίζονται στο ΔΛΠ 24, σχετική ανάλυση παρατίθεται στη σημείωση 35 των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- 6) Στην σημείωση 36.1 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων γνωστοποιούνται οι σημαντικές εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις. Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν θα προκύψουν σημαντικές επιβλαβείς από τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις, πέραν αυτών που αναφέρονται και περιλαμβάνονται ήδη στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31/12/2017.
- 7) Ο αριθμός του προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας περιόδου: Όμιλος 820 άτομα (31/12/2016 757 άτομα). Εταιρεία 740 άτομα (31/12/2016 691 άτομα).
- 8) Στη λήξη της τρέχουσας περιόδου δεν υπάρχουν ίδιες μετοχές της μητρικής εταιρείας, που κατέχονται είτε από την ίδια, είτε από θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις.
- 9) Όλες οι διατεταγμένες συναλλαγές και τα υπόλοιπα των εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση έχουν απολειφθεί από τις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.
- 10) Οι ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31/12/2017, έχουν συσταθεί σύμφωνα με τα διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τις σχετικές λογιστικές με συνέπεια για όλες τις παρασχεόμενες περιόδους. Στη σημείωση 8 παρουσιάζεται περλήγηση των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου.
- 11) Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της 31/12/2017 του Ομίλου και της Εταιρείας εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 16/03/2018.
- 12) Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων:
Τα ποσά των λοιπών συνολικών εσόδων μετά από φόρους προέρχονται από: i) για τον Όμιλο, την 31η Δεκεμβρίου 2017: συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού (13.501 €), απόδοση συμβολών αντιστάθμισης ταμειακών ροών (13.300 €), επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού (67.267 €) και την 31η Δεκεμβρίου 2016: συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού (899 €), επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού (97.737 €) ii) για την Εταιρεία την 31η Δεκεμβρίου 2017: απόδοση συμβολών αντιστάθμισης ταμειακών ροών 45.667 € επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού (60.615 €) και την 31η Δεκεμβρίου 2016: επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού (88.798 €).
- 13) Στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνονται προβλέψεις αποζημιώσεων & επίδομα υποθέσεων ύψους 2.025.000. Οι σχετικές γνωστοποιήσεις παρέχονται στη σημείωση 29 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ενώ πληροφορίες για ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Εταιρείας γνωστοποιούνται στη σημείωση 36 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- 14) Η Εταιρεία ανακοίνωσε την 20/06/2017 ότι, κατόπιν ολοκλήρωσης της Δημόσιας Προσφοράς την 16η Ιουνίου 2017, και σύμφωνα με τα συγκεντρωτικά στοιχεία κατανοής που παρήχθησαν με τη χρήση του Ηλεκτρονικού Βιβλίου Προσφοράς (Η.Β.Π.) του Χρηματιστηρίου Αθηνών, «δωθέντων συνολικά 50.000 κοινές ανώνυμες ομολογίες της Εταιρείας με ονομαστική αξία €1.000 εκάστη (οι «Ομολογίες») και αντλήθηκαν κεφάλαια ύψους €50.000.000. Η τελική απόδοση των Ομολογιών ορίστηκε σε 4,25%.
- 15) Σημαντικό γεγονός μεταγενέστερα της 31/12/2017, γνωστοποιούνται στη σημείωση 43 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- 16) Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου αναφέρονται από την 05/01/2017 με τη μέθοδο της αλκικής ενοποίησης στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της OLYMPIA GROUP ΑΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, η οποία έχει καταστατική έδρα στην Ελλάδα, και της οποίας το ποσοστό συμμετοχής στην Εταιρεία κατά την 31/12/2017 ανέρχεται σε 100%.

Αθήνα 16 Μαρτίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Α. ΜΠΙΛΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 220063ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΓΚΟΥΜΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 618155ΜΙΧΑΗΛ Κ. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. Χ 625227ΜΙΧΑΗΛ Α. ΣΑΜΟΥΛΑ
Α.Δ.Τ. Χ 177253